

USTAWA

z dnia 27 lipca 2005 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym

DZIAŁ I

System szkolnictwa wyższego

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawę stosuje się do publicznych i niepublicznych szkół wyższych.

2. Ustawa nie stosuje się do szkół wyższych i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, chyba że ustawa lub umowa między rządem a władzami kościołów lub związków wyznaniowych stanowi inaczej.

Art. 2. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) uczelnia — szkołę prowadzącą studia wyższe, utworzoną w sposób określony w ustawie;
- 2) uczelnia publiczna — uczelnię utworzoną przez państwo reprezentowane przez właściwy organ władzy lub administracji publicznej;
- 3) uczelnia niepubliczna — uczelnię utworzoną przez osobę fizyczną albo osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną;
- 4) założyciel uczelni niepublicznej — osobę, o której mowa w pkt 3, która utworzyła uczelnię;
- 5) studia wyższe — studia prowadzone przez uczelnię posiadającą uprawnienia do ich prowadzenia, kończące się uzyskaniem odpowiedniego tytułu zawodowego;
- 6) tytuł zawodowy — tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub tytuł równorzędny;
- 7) studia pierwszego stopnia — studia licencjackie lub inżynierskie, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w określonym zakresie kształcenia, przygotowujące do pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu licencjata albo inżyniera;
- 8) studia drugiego stopnia — studia magisterskie, umożliwiające uzyskanie specjalistycznej wiedzy w określonym zakresie kształcenia, jak również przygotowujące do twórczej pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu magistra albo tytułu równorzędnego;
- 9) jednolite studia magisterskie — studia magisterskie, na które przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, umożliwiające uzyskanie specjalistycznej wiedzy w określonym zakresie kształcenia, jak również przygotowujące do

- twórczej pracy zawodowej, kończące się uzyskaniem tytułu magistra albo tytułu równorzędnego; ich ukończenie umożliwia ubieganie się o przyjęcie na studia trzeciego stopnia;
- 10) studia trzeciego stopnia — studia doktoranckie, na które przyjmowani są kandydaci posiadający tytuł magistra albo tytuł równorzędny, umożliwiające uzyskanie zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie lub dyscyplinie nauki, przygotowujące do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz uzyskania stopnia naukowego doktora;
  - 11) studia podyplomowe — inną niż studia wyższe i studia doktoranckie formę kształcenia przeznaczoną dla osób legitymujących się dyplomem ukończenia studiów wyższych;
  - 12) studia stacjonarne — formę studiów wyższych, w której program studiów jest realizowany w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w wymiarze określonym standardami kształcenia dla tej formy studiów wskazaną przez senat uczelni zgodnie z art. 169 ust. 2;
  - 13) studia niestacjonarne — inną formę studiów niż studia stacjonarne, z zachowaniem standardów kształcenia określonych dla tej formy studiów wskazaną przez senat uczelni zgodnie z art. 169 ust. 2;
  - 14) kierunek studiów — wyodrębniony obszar kształcenia;
  - 15) makrokierunek studiów — obszar kształcenia stanowiący połączenie kierunków studiów mających podobne standardy kształcenia;
  - 16) studia międzykierunkowe — studia wyższe prowadzone wspólnie na różnych kierunkach przez uprawnione jednostki organizacyjne jednej lub kilku uczelni;
  - 17) forma studiów — tryb studiowania i organizację studiów;
  - 18) standardy kształcenia — zbiór reguł kształcenia na studiach wyższych, prowadzonego w różnych formach w ramach kierunków studiów, makrokierunków lub studiów międzykierunkowych;
  - 19) immatrykulacja — akt przyjęcia w poczet studentów uczelni;
  - 20) student — osobę kształcąca się na studiach pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolitych studiach magisterskich;
  - 21) doktorant — uczestnika studiów doktoranckich;
  - 22) uczelnia akademicka — uczelnię, w której przynajmniej jedna jednostka organizacyjna posiada uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora;
  - 23) uczelnia zawodowa — uczelnię prowadzącą studia pierwszego lub drugiego stopnia albo jedno-
  - lite studia magisterskie nieposiadającą uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora;
  - 24) uczelnia wojskowa — uczelnię publiczną nadzorowaną przez Ministra Obrony Narodowej;
  - 25) uczelnia służb państwowych — uczelnię publiczną nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
  - 26) uczelnia artystyczna — uczelnię publiczną nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
  - 27) uczelnia medyczna — uczelnię publiczną nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw zdrowia;
  - 28) uczelnia morska — uczelnię publiczną nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej;
  - 29) podstawowa jednostka organizacyjna — wydział lub inną jednostkę organizacyjną uczelni określoną w statucie, prowadzące co najmniej jeden kierunek studiów lub studia doktoranckie co najmniej w jednej dyscyplinie naukowej;
  - 30) nauka i badania naukowe — także odpowiednio — sztukę i twórczość artystyczną;
  - 31) stopień naukowy doktora i stopień naukowy doktora habilitowanego — także odpowiednio — stopień doktora sztuki i stopień doktora habilitowanego sztuki;
  - 32) tytuł naukowy profesora — także odpowiednio — tytuł profesora sztuki;
  - 33) podstawowe miejsce pracy — uczelnię, w której nauczyciel akademicki pozostaje w stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, wskazaną w akcie stanowiącym podstawę zatrudnienia jako podstawowe miejsce pracy.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:
- 1) studiach, bez bliższego określenia — rozumie się przez to studia wyższe;
  - 2) związku uczelni, bez bliższego określenia — rozumie się przez to związek uczelni publicznych lub związek uczelni niepublicznych.
3. W uczelni, w której nie ma podstawowych jednostek organizacyjnych, przepisy ustawy dotyczące takich jednostek stosuje się odpowiednio do całej uczelni.
- Art. 3. 1.** Wyras „uniwersytet” może być używany w nazwie uczelni, której jednostki organizacyjne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora co najmniej w dwunastu dyscyplinach, w tym przynajmniej po dwa uprawnienia w dziedzinach nauk humanistycznych, społecznych lub teologicznych, matematycznych, fizycznych lub technicz-

nych, przyrodniczych oraz prawnych lub ekonomicznych.

2. Wyrazy „uniwersytet techniczny” mogą być używane w nazwie uczelni, której jednostki organizacyjne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora co najmniej w dwunastu dyscyplinach, w tym co najmniej osiem uprawnień w zakresie nauk technicznych.

3. Wyraz „uniwersytet” uzupełniony innym przymiotnikiem lub przymiotnikami w celu określenia profilu uczelni może być używany w nazwie uczelni, której jednostki organizacyjne posiadają co najmniej sześć uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora, w tym co najmniej cztery w zakresie nauk objętych profilem uczelni.

4. Wyraz „politechnika” może być używany w nazwie uczelni, której jednostki organizacyjne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora co najmniej w sześciu dyscyplinach, w tym co najmniej cztery w zakresie nauk technicznych.

5. Wyraz „akademia” może być używany w nazwie uczelni, której jednostki organizacyjne posiadają co najmniej dwa uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora.

Art. 4. 1. Uczelnia jest autonomiczna we wszystkich obszarach swojego działania na zasadach określonych w ustawie.

2. W swoich działaniach uczelnie kierują się zasadami wolności nauczania, wolności badań naukowych oraz wolności twórczości artystycznej.

3. Uczelnie, pełniąc misję odkrywania i przekazywania prawdy poprzez prowadzenie badań i kształcenie studentów, stanowią integralną część narodowego systemu edukacji i nauki.

4. Uczelnie współpracują z otoczeniem gospodarczym, w szczególności przez sprzedaż lub nieodpłatne przekazywanie wyników badań i prac rozwojowych przedsiębiorcom oraz szerzenie idei przedsiębiorczości w środowisku akademickim, w formie działalności gospodarczej wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo od działalności, o której mowa w art. 13 i 14.

5. Organy administracji rządowej i organy jednostek samorządu terytorialnego mogą podejmować decyzje dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach.

Art. 5. 1. Uczelnie wojskowe są jednocześnie jednostkami wojskowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742) i realizują zadania związane z obroną narodową.

2. Zakres działania uczelni służb państwowych jako jednostki organizacyjnej właściwej służby określają odrębne przepisy.

Art. 6. 1. Uczelnia ma w szczególności prawo do:

- 1) ustalania warunków przyjęcia na studia, w tym liczby miejsc na studiach, z wyjątkiem studiów medycznych;
- 2) ustalania planów studiów i programów kształcenia, z uwzględnieniem standardów kształcenia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 2 i 3;
- 3) weryfikowania wiedzy i umiejętności studentów;
- 4) wydawania dyplomów państwowych ukończenia studiów, potwierdzających uzyskanie tytułu zawodowego, oraz świadectw ukończenia studiów doktoranckich, studiów podyplomowych i kursów dokształcających.

2. Uprawnione jednostki organizacyjne uczelni mogą nadawać stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego oraz występować o nadanie tytułu naukowego profesora na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595).

3. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, limit przyjęć na poszczególnych kierunkach i formach studiów medycznych w poszczególnych uczelniach, uwzględniając możliwości dydaktyczne uczelni oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych kierunków studiów.

Art. 7. Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo od działalności, o której mowa w art. 13 i 14, w zakresie i formach określonych w statucie.

Art. 8. 1. W uczelni mogą być prowadzone studia, studia doktoranckie, studia podyplomowe oraz kursy dokształcające.

2. Studia w uczelni są prowadzone w ramach kierunku studiów; przyjęcie studenta na określony kierunek studiów następuje nie później niż po upływie pierwszego roku akademickiego, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4. Kierunek studiów może być prowadzony przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni albo łącznie przez kilka takich jednostek, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 1.

3. Uczelnia, za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wydaną po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej, może prowadzić studia w ramach makrokierunku studiów, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 4. Przepisy ustawy dotyczące kierunku studiów stosuje się odpowiednio do makrokierunku studiów.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej, na wniosek senatu uczelni spełniającej wymagania określone w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4, może wyrazić zgodę na prowadzenie przez tę uczelnię

studiów międzykierunkowych, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 4. Wniosek o zgodę na uruchomienie takich studiów obejmuje dane niezbędne do stwierdzenia, że uwzględnione zostały standardy kształcenia określone na podstawie art. 9 pkt 2 lub 3.

5. W uczelni prowadzącej kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela studenci studiów pierwszego stopnia w specjalności nauczycielskiej uzyskują przygotowanie do nauczania dwóch przedmiotów (rodzajów zajęć), z których jeden stanowi przedmiot główny, a drugi dodatkowy. Warunek ten nie dotyczy studiów pierwszego stopnia w specjalności nauczycielskiej, prowadzonych w zakresie religii, które mogą przygotowywać studentów do nauczania jednego przedmiotu.

6. Uczelnia może prowadzić studia podyplomowe w zakresie związanym z prowadzonymi przez nią kierunkami studiów.

7. Jeżeli program studiów podyplomowych wykracza poza zakres, o którym mowa w ust. 6, do prowadzenia tych studiów wymagana jest zgoda ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wydana po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Art. 9. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) nazwy kierunków studiów, uwzględniając nazwy kierunków studiów prowadzonych jako studia pierwszego stopnia lub pierwszego i drugiego stopnia lub jako jednolite studia magisterskie, mając na uwadze istniejące kierunki studiów oraz kierując się wymaganiami rynku pracy;
- 2) standardy kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, uwzględniające kwalifikacje, jakie powinien posiadać absolwent tych studiów, ramowe treści kształcenia, czas trwania studiów i wymiar praktyk oraz wymagania dla poszczególnych form studiów, a także tryb tworzenia i warunki, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki, uwzględniając zakres treści programowych poszczególnych kierunków studiów wchodzących w skład makrokierunku lub studiów międzykierunkowych oraz dbając o jakość kształcenia;
- 3) standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, uwzględniające:
  - a) kwalifikacje absolwenta,
  - b) przedmioty kształcenia pedagogicznego, w tym w zakresie wychowania,
  - c) przygotowanie do nauczania dwóch przedmiotów (rodzajów zajęć),
  - d) przygotowanie w zakresie technologii informacyjnej, w tym wykorzystanie jej w wyuczonych specjalnościach,

e) naukę języka obcego w wymiarze zajęć umożliwiającym uzyskanie zaawansowanej znajomości języka obcego,

f) czas trwania studiów oraz wymiar i sposób organizacji praktyk,

g) treści programowe i wymagane umiejętności

— mając na uwadze zapotrzebowanie rynku pracy;

4) warunki, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia, a w szczególności liczbę nauczycieli akademickich, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy, zaliczanych do minimum kadrowego, z uwzględnieniem zasady, iż jeden nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego nie więcej niż dwukrotnie, z tym że tylko do jednego minimum kadrowego kierunku studiów drugiego stopnia albo kierunku jednolitych studiów magisterskich, oraz zasady, iż w przypadku, gdy podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadzi na danym kierunku studia pierwszego i drugiego stopnia, do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia mogą być również wliczani nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe kierunku studiów drugiego stopnia, a także proporcje liczby tych pracowników do liczby studentów na danym kierunku studiów;

5) szczegółowe warunki tworzenia i funkcjonowania filii, zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz zamiejscowego ośrodka dydaktycznego uczelni, uwzględniając obowiązek spełnienia, odrębnie dla każdego kierunku studiów:

a) przez filię lub zamiejscową podstawową jednostkę organizacyjną — wymagań kadrowych niezbędnych do utworzenia i prowadzenia kierunku studiów na określonym poziomie kształcenia,

b) przez zamiejscowy ośrodek dydaktyczny — wymagań kadrowych niezbędnych do prowadzenia w ramach studiów pierwszego stopnia dwóch trzecich zajęć dydaktycznych.

Art. 10. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, na wniosek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, może określić, w drodze rozporządzenia, standard kształcenia dla danego kierunku, inny niż określony na podstawie art. 9 pkt 2, uwzględniając kwalifikacje, jakie powinien posiadać absolwent tych studiów, ramowe treści kształcenia, czas trwania studiów i wymiar praktyk oraz wymagania dla poszczególnych form studiów.

2. Standard określony na podstawie ust. 1 może być stosowany w podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni, spełniającej warunki, o których mowa w art. 3 ust. 1 lub 2, jeżeli dana podstawowa jednostka organizacyjna posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz kierunek studiów, dla którego ma być zastosowany stan-

dard określony na podstawie ust. 1, odpowiada tym uprawnieniom.

3. Decyzję o stosowaniu standardu określonego na podstawie ust. 1 podejmuje senat uczelni, o czym niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

4. Stosowanie do danego kierunku studiów prowadzonego przez podstawową jednostkę organizacyjną, o której mowa w ust. 2, standardu określonego na podstawie ust. 1 wyłącza stosowanie do tego kierunku studiów prowadzonego przez tę samą podstawową jednostkę organizacyjną standardu kształcenia określonego na podstawie art. 9 pkt 2.

Art. 11. 1. Jednostki organizacyjne uczelni niespełniającej wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4 lub jednostki organizacyjne związku uczelni, a także jednostki międzyuczelniane lub jednostki wspólne uczelni niespełniających tych wymagań mogą uzyskać uprawnienie do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wydanej po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni spełniającej wymagania określone w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4, spełniająca warunki określone na podstawie art. 9 pkt 4, może prowadzić studia na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia, bez potrzeby uzyskania decyzji, o której mowa w ust. 1.

3. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni spełniającej wymagania określone w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4, posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora i spełniająca warunki określone na podstawie art. 9 pkt 4, może, na wniosek senatu uczelni, za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wydaną po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, prowadzić studia na kierunku innym niż określony na podstawie art. 9 pkt 1 i przedstawionych przez senat uczelni standardów kształcenia.

4. Podstawowe jednostki organizacyjne uczelni spełniającej wymagania, o których mowa w art. 3 ust. 1—4, mogą prowadzić studia w ramach makrokierunków lub studiów międzykierunkowych na podstawie uchwały senatu uczelni, jeżeli mają uprawnienie do prowadzenia studiów na kierunkach wchodzących w skład tych studiów. Uchwała senatu uczelni określa w szczególności plany studiów i programy nauczania, które muszą wynikać ze standardów kształcenia.

5. Rektor zawiadamia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące, o zaprzestaniu spełniania przez jednostkę organizacyjną warunków do prowadzenia studiów, w tym o zmianach w stanie zatrudnienia wpływających na uprawnienie do prowadzenia studiów. Jeżeli w ciągu dwunastu miesięcy od zaprzestania spełniania wymaganych warunków jednostka organizacyjna nie spełni tych warunków, minister właściwy

do spraw szkolnictwa wyższego, w drodze decyzji, zawiesza uprawnienia jednostki organizacyjnej do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego zawiesza uprawnienia jednostki organizacyjnej uczelni do prowadzenia studiów na danym kierunku studiów w przypadku niezawiadomienia przez rektora w wyznaczonym terminie o zaprzestaniu spełniania przez tę jednostkę warunków do prowadzenia studiów.

6. W przypadku negatywnej oceny kształcenia dokonanej przez Państwową Komisję Akredytacyjną, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, uwzględniając w szczególności rodzaj i zakres stwierdzonych naruszeń, w drodze decyzji, cofa albo zawiesza uprawnienia do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia.

7. W okresie zawieszenia uprawnień jednostki organizacyjnej do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia zostają wstrzymane przyjęcia studentów na ten kierunek i poziom kształcenia. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa termin, nie dłuższy niż trzy lata, w którym jednostka organizacyjna jest obowiązana spełnić warunki do przywrócenia zawieszonych uprawnień, oraz szczegółowe zasady kontynuowania kształcenia przez studentów i przeprowadzania w tym okresie egzaminów dyplomowych. W przypadku niespełnienia tych warunków w terminie określonym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego uprawnienia jednostki organizacyjnej do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia wygasają z upływem ostatniego dnia tego terminu.

8. Przywrócenie zawieszonych na podstawie ust. 5—7 uprawnień do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia następuje na zasadach i w trybie obowiązujących przy przyznawaniu uprawnień.

Art. 12. Uczelnia ma osobowość prawną.

Art. 13. 1. Podstawowymi zadaniami uczelni, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, są:

- 1) kształcenie studentów w celu ich przygotowania do pracy zawodowej;
- 2) wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, za umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka;
- 3) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych;
- 4) kształcenie i promowanie kadr naukowych;
- 5) upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury narodowej i techniki, w tym poprzez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i informacyjnych;
- 6) kształcenie w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy;

- 7) stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów;
- 8) działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych.

2. Uczelnia zawodowa prowadząca wyłącznie studia pierwszego stopnia nie jest obowiązana do wykonywania zadań określonych w ust. 1 pkt 3 i 4.

3. Zadaniem uczelni medycznej lub podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni działającej w dziedzinie nauk medycznych albo weterynaryjnych może być także uczestniczenie w sprawowaniu opieki medycznej albo weterynaryjnej w zakresie i formach określonych w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej i przepisach o zakładach leczniczych dla zwierząt.

Art. 14. Uczelnia może prowadzić domy studenckie i stołówki studenckie.

Art. 15. 1. Władze publiczne, na zasadach określonych w ustawie, zapewniają uczelniom publicznym środki finansowe niezbędne do wykonywania ich zadań oraz udzielają pomocy uczelniom niepublicznym w zakresie i formach określonych w ustawie.

2. Środki finansowe niezbędne do funkcjonowania Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego są zapewniane w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób obsługi administracyjnej i finansowej prac Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, mając na uwadze zapewnienie sprawnej obsługi administracyjnej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i komisji dyscyplinarnej przy tej Radzie;
- 2) wysokość wynagrodzenia członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz wyznaczanych przez nie recenzentów, uwzględniając zasadę, że wysokość wynagrodzenia członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego będzie ustalana w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego profesora zwyczajnego, określonej na podstawie art. 151 ust. 1, w wysokości adekwatnej do wykonywanych zadań;
- 3) warunki zwrotu kosztów podróży członkom Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz recenzentom, uwzględniając zasadę, że zwrot kosztów podróży będzie dokonywany na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów dotyczą-

cych wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju i za granicą.

Art. 16. 1. Akademickim tytułem honorowym jest tytuł doktora honoris causa.

2. Tytuł doktora honoris causa nadaje senat, a w uczelni niepublicznej organ kolegialny wskazany w statucie, na wniosek podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni uprawnionej do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

3. Szczegółowe warunki nadawania tytułu doktora honoris causa oraz tryb postępowania określa statut uczelni.

Art. 17. Sprawy związane z funkcjonowaniem uczelni nieuregulowane w ustawie określa statut uczelni, zwany dalej „statutem”.

Rozdział 2

Tworzenie i likwidacja uczelni

Art. 18. 1. Utworzenie publicznej uczelni akademickiej, jej likwidacja, zmiana nazwy oraz połączenie z inną uczelnią publiczną następują w drodze ustawy.

2. Utworzenie publicznej uczelni zawodowej, jej likwidacja, zmiana nazwy oraz połączenie z inną publiczną uczelnią zawodową następują w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

3. Likwidacja uczelni publicznej, zmiana jej nazwy oraz połączenie z inną uczelnią publiczną następują po zasięgnięciu opinii senatu lub senatów uczelni, których akty te dotyczą.

4. Utworzenie publicznej uczelni zawodowej, jej likwidacja, zmiana nazwy oraz połączenie z inną publiczną uczelnią zawodową następują na wniosek:

- 1) ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego;
- 2) sejmiku województwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołączany jest akt notarialny zawierający zobowiązanie przeniesienia, z dniem utworzenia publicznej uczelni zawodowej, na jej rzecz własność nieruchomości niezbędnych do prawidłowego działania.

6. Do włączenia uczelni publicznej do innej uczelni publicznej stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1—5. Włączenie publicznej uczelni zawodowej do publicznej uczelni akademickiej następuje w drodze ustawy.

Art. 19. 1. Akt prawny o utworzeniu uczelni publicznej określa jej nazwę oraz siedzibę.

2. Pierwszego rektora uczelni publicznej powołuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Pierwszy statut uczelni publicznej nadaje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, przy czym statut obowiązuje do czasu uchwalenia przez senat uczelni lub zatwierdzenia przez odpowiedniego ministra nowego statutu.

4. Pierwsza kadencja organów nowo utworzonej uczelni publicznej trwa do dnia 31 sierpnia roku następującego po roku akademickim, w którym uczelnia została utworzona.

5. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 2 i 3 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych i morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio w przypadku połączenia uczelni publicznej z inną uczelnią publiczną.

Art. 20. 1. Z wnioskiem o pozwolenie na utworzenie uczelni niepublicznej może wystąpić do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego osoba fizyczna albo osoba prawna niebędąca państwową ani samorządową osobą prawną.

2. Utworzenie uczelni niepublicznej oraz uzyskanie przez nią uprawnień do prowadzenia studiów wyższych na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia wymaga pozwolenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

3. W pozwoleniu, o którym mowa w ust. 2, określa się założyciela uczelni, jej nazwę, siedzibę, prowadzone kierunki studiów i poziom kształcenia, a także minimalną wielkość i rodzaj środków majątkowych, które założyciel jest obowiązany przeznaczyć na jej utworzenie i funkcjonowanie, z tym że wysokość środków finansowych nie może być niższa niż 500 tysięcy złotych.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego odmawia udzielenia pozwolenia, jeżeli z wniosku o wydanie pozwolenia wynika, że uczelnia niepubliczna lub jej jednostki organizacyjne nie będą spełniały warunków niezbędnych do prowadzenia studiów określonych w ustawie i aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego odmawia udzielenia pozwolenia osobie fizycznej, która:

- 1) została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne;
- 2) została wpisana do rejestru dłużników niewypłacalnych Krajowego Rejestru Sądowego;
- 3) posiada wymagalne zobowiązania wobec Skarbu Państwa.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego odmawia udzielenia pozwolenia osobie prawnej w przypadku:

- 1) postawienia w stan likwidacji;
- 2) postawienia w stan upadłości;
- 3) wpisania do rejestru dłużników niewypłacalnych Krajowego Rejestru Sądowego;
- 4) posiadania wymagalnych zobowiązań wobec Skarbu Państwa;
- 5) gdy w stosunku choćby do jednej z osób umocowanych do reprezentacji zachodzi przynajmniej jedna z przesłanek określonych w ust. 5.

7. Decyzje, o których mowa w ust. 5 i 6, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego wydaje bez zasięgnięcia opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

8. Pierwsze pozwolenie, o którym mowa w ust. 2, wydaje się na okres pięciu lat.

9. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej, może przedłużyć pozwolenie:

- 1) na czas nieokreślony, jeżeli wszystkie prowadzone kierunki studiów uzyskały pozytywną ocenę kształcenia wydaną przez Państwową Komisję Akredytacyjną;
- 2) na czas określony w pozostałych przypadkach.

10. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może odmówić przedłużenia pozwolenia, jeżeli uczelnia niepubliczna działa niezgodnie z przepisami prawa lub jej dotychczasowa działalność w zakresie kształcenia na wszystkich kierunkach studiów uzyskała negatywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej, o której mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2.

11. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego odmawia przedłużenia pozwolenia, jeżeli uczelnia niepubliczna lub jej założyciel w sposób rażąco narusza przepisy prawa.

12. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego odmawia przedłużenia pozwolenia, jeżeli w stosunku do założyciela zaistniała jedna z przesłanek określonych odpowiednio w ust. 5 i 6.

Art. 21. W związku z postępowaniem o wydanie pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej pobierana jest opłata związana z kosztami postępowania opiniodawczego. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 22. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia, zakres danych i informacji objętych wnioskiem o wydanie pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej oraz sposób pobierania i wysokość opłaty na wydatki związane z kosztami postępowania opiniodawczego, uwzględniając wykaz dokumentów, jakie muszą być dołączone

do wniosku, w tym wykaz dokumentów dotyczących założyciela uczelni i dokumentów dotyczących zobowiązań i gwarancji finansowych oraz założeń organizacyjnych i dydaktycznych uczelni, a także mając na uwadze, aby uczelnie były tworzone przez osoby właściwie do tego przygotowane i gwarantujące należyte wypełnianie obowiązków założyciela oraz uwzględniając zasadę, że pobierane opłaty powinny pokrywać rzeczywiste koszty ponoszone w związku z prowadzonym postępowaniem.

Art. 23. 1. Po uzyskaniu pozwolenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2, założyciel składa w formie aktu notarialnego oświadczenie woli o założeniu uczelni niepublicznej, zwane dalej „aktem założycielskim”. Akt założycielski określa w szczególności założyciela, nazwę, siedzibę i szczegółowy zakres działalności uczelni, wielkość środków majątkowych przeznaczonych na utworzenie uczelni, w tym wartość rzeczy przekazanych jej na własność, termin ich przekazania oraz sposób dalszego finansowania uczelni.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego cofa pozwolenie, jeżeli:

- 1) założyciel w terminie trzech miesięcy od dnia uzyskania pozwolenia nie złoży aktu założycielskiego, o którym mowa w ust. 1;
- 2) założyciel nie przekazał środków majątkowych, o których mowa w ust. 1, w terminie trzech miesięcy od dnia wpisania uczelni do rejestru;
- 3) uczelnia niepubliczna w ciągu roku od dnia wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 29 ust. 1, nie rozpoczęła kształcenia studentów.

Art. 24. 1. Pierwszy statut uczelni niepublicznej nadaje jej założyciel.

2. Pierwszego rektora uczelni niepublicznej powołuje założyciel uczelni. Pierwsza kadencja rektora nowo utworzonej uczelni trwa do dnia 31 sierpnia roku następującego po roku akademickim, w którym uczelnia została utworzona.

3. Założyciel uczelni niepublicznej może podejmować decyzje dotyczące uczelni tylko w przypadkach określonych przez jej statut.

Art. 25. Przepisy art. 20—24 stosuje się odpowiednio do połączenia uczelni niepublicznej z inną uczelnią niepubliczną.

Art. 26. 1. Założyciel, za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, może zlikwidować uczelnię niepubliczną po zapewnieniu studentom możliwości kontynuowania studiów.

2. Postawienie uczelni niepublicznej w stan likwidacji następuje z dniem, w którym decyzja o odmowie przedłużenia pozwolenia, o której mowa w art. 20 ust. 10—12, stała się ostateczna, albo z dniem określonym w decyzji wydanej na podstawie art. 37 ust. 2, albo z dniem, w którym pozwolenie wygasło; dzień ten jest dniem otwarcia likwidacji.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, na wniosek osoby, której udzielono pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej, w drodze decyzji, może przenieść to pozwolenie na rzecz innej osoby fizycznej lub prawnej, jeżeli przyjmuje ona wszystkie warunki zawarte w pozwoleniu.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do przeniesienia pozwolenia na wniosek osoby, na którą, w drodze decyzji, pozwolenie na utworzenie uczelni niepublicznej zostało przeniesione.

Art. 27. 1. Likwidacja uczelni niepublicznej polega na zadysonowaniu składnikami materialnymi i niematerialnymi jej majątku po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli, w szczególności pracowników i studentów.

2. Majątek uczelni niepublicznej pozostały po zaspokojeniu wierzycieli przeznaczają się na cele określone w statucie.

3. Likwidację uczelni niepublicznej prowadzi likwidator powołany w trybie określonym w statucie, z zastrzeżeniem art. 37 ust. 3.

4. Otwarcie likwidacji uczelni niepublicznej powoduje, że:

- 1) kompetencje organów uczelni w zakresie dysponowania jej majątkiem przejmuje likwidator;
- 2) uczelnia nie prowadzi przyjęć na studia.

5. Studia prowadzone w dniu otwarcia likwidacji mogą być kontynuowane nie dłużej niż do końca roku akademickiego, w którym nastąpiło otwarcie likwidacji.

6. Koszty likwidacji uczelni niepublicznej są pokrywane z jej majątku, z pierwszeństwem przed roszczeniami wierzycieli.

7. Likwidator zawiadamia niezwłocznie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego o zakończeniu likwidacji. Z dniem zakończenia likwidacji uczelnia niepubliczna zostaje wykreślona z rejestru, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

8. Tryb likwidacji uczelni niepublicznej w zakresie nieuregulowanym w ustawie określa jej statut.

Art. 28. 1. W celu wspólnego wykonywania zadań, o których mowa w art. 13, w trybie właściwym dla utworzenia uczelni publicznych albo uczelni niepublicznych może być utworzony związek uczelni publicznych albo związek uczelni niepublicznych.

2. Związek uczelni ma osobowość prawną.

3. Utworzenie związku uczelni następuje w drodze aktu prawnego właściwego dla utworzenia uczelni wchodzących w jego skład, z zastrzeżeniem ust. 4, po przyjęciu przez właściwe organy kolegialne zainteresowanych uczelni jednobrzmiącej uchwały o utworzeniu związku, określającej w szczególności uczestników związku, jego zadania oraz składniki mienia przekazy-

wane przez uczestników w celu wykonywania zadań związku.

4. Utworzenie związku uczelni akademickich i zawodowych następuje w drodze aktu prawnego właściwego dla utworzenia uczelni akademickiej.

5. Akt prawny tworzący związek uczelni określa jego uczestników, ustrój, w tym organy jednoosobowe i kolegialne, tryb ich wyboru, odwołania i uzupełnienia składu oraz kompetencje, zasady zatrudniania przez związek pracowników, w tym pracowników uczestników związku, zasady funkcjonowania oraz zasady finansowania związku ze środków jego uczestników, a także zasady i tryb likwidacji związku, w tym przeznaczenie jego majątku pozostałego po likwidacji.

6. Akt prawny tworzący związek uczelni określa także zasady działania samorządu studenckiego i samorządu doktorantów tego związku. Art. 202 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

7. Związek uczelni może zostać przekształcony w uczelnię w trybie właściwym dla utworzenia uczelni publicznych albo uczelni niepublicznych, z odpowiednim zastosowaniem ust. 3.

Art. 29. 1. Uczelnie niepubliczne oraz związki uczelni niepublicznych uzyskują osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Wpis uczelni do rejestru dokonywany jest na wniosek jej założyciela, a w przypadku związku uczelni, na zgodny wniosek wszystkich założycieli uczelni tworzących związek.

3. Rejestr prowadzi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego odmawia wpisania uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych do rejestru, jeśli akt założycielski lub statut albo akt prawny tworzący związek jest niezgodny z przepisami prawa lub udzielonym pozwoleniem.

5. Rejestr jest jawny. Każdy ma prawo:

- 1) dostępu do danych zawartych w rejestrze;
- 2) do otrzymania poświadczonych odpisów, wyciągów i zaświadczeń o danych zawartych w rejestrze.

6. Za wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń, o których mowa w ust. 5 pkt 2, jest pobierana opłata. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

7. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia rejestru, uwzględniając dane, jakie musi zawierać wniosek o wpisanie uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych do rejestru, w tym rodzaj dokumentów, które zało-

życiele są obowiązani dołączyć do wniosku, nazwy rubryk rejestru, tryb dokonywania wpisów i zmian w rejestrze oraz warunki wykreślenia uczelni niepublicznej lub związku z rejestru uczelni niepublicznych;

- 2) szczegółowy tryb udostępniania rejestru, uwzględniając sposób sporządzania i wydawania odpisów, wyciągów i zaświadczeń, o których mowa w ust. 5 pkt 2, oraz wysokość opłat za ich wydawanie.

Art. 30. Udzielenie albo odmowa udzielenia pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych, cofnięcie pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych, nadanie i odmowa nadania uprawnień do prowadzenia studiów na danym kierunku i poziomie kształcenia, uzyskanie, zawieszenie i cofnięcie uprawnień do prowadzenia studiów na danym kierunku i poziomie kształcenia, przedłużenie albo odmowa przedłużenia ważności terminu pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych, pozwolenie na połączenie uczelni niepublicznych, zatwierdzenie albo odmowa zatwierdzenia statutu uczelni niepublicznej, wpis albo odmowa wpisu uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych do rejestru, zarządzenie wpisu w rejestrze, zawieszenie działalności albo nakaz likwidacji uczelni niepublicznej lub związku uczelni niepublicznych, nakaz zaprzestania oraz usunięcia skutków działalności niezgodnej z przepisami ustawy, statutem lub pozwoleniem, następują w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 31. 1. Uczelnie mogą, na podstawie porozumienia z innymi uczelniami, tworzyć jednostki międzyuczelniane i jednostki wspólne.

2. Uczelnie mogą tworzyć, w trybie określonym w ust. 1, jednostki wspólne także z innymi podmiotami, w szczególności z instytucjami naukowymi, w tym również zagranicznymi.

3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, określa organizację, sposób funkcjonowania i finansowania jednostki międzyuczelnianej lub jednostki wspólnej, zasady prowadzenia studiów i kształcenia w innych formach oraz zasady wydawania dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia kształcenia w innych formach.

4. Wydawanie dyplomów ukończenia studiów lub świadectw w przypadku kształcenia w innych formach, prowadzonego w jednostkach, o których mowa w ust. 1 i 2, wymaga zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

5. Uczelnie zawodowe mogą współdziałać z uczelniami akademickimi, w szczególności poprzez zawieranie umów dotyczących zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia w zakresie przedmiotów podstawowych, rozwoju naukowego nauczycieli akademickich, kontynuacji studiów przez absolwentów oraz wspierania uczelni zawodowych wysoko kwalifikowaną kadrami.

Art. 32. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego ogłasza w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym wykaz uczelni i związków uczelni, obwieszczenia o utworzeniu i likwidacji uczelni, a także informacje o zawieszeniu i cofnięciu uprawnień uczelni do prowadzenia studiów.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego ogłasza na stronach internetowych właściwego ministerstwa dane, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 3

Nadzór nad uczelniami

Art. 33. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego sprawuje nadzór nad zgodnością działań uczelni z przepisami prawa i statutem oraz z treścią udzielonego pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej, a także nad prawidłowością wydatkowania środków publicznych. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może żądać informacji i wyjaśnień od organów uczelni oraz założyciela uczelni niepublicznej, a także dokonywać kontroli działalności uczelni.

2. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 1, sprawują odpowiednio:

- 1) Minister Obrony Narodowej — w odniesieniu do uczelni wojskowych;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych — w odniesieniu do uczelni służb państwowych;
- 3) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego — w odniesieniu do uczelni artystycznych;
- 4) minister właściwy do spraw zdrowia — w odniesieniu do uczelni medycznych;
- 5) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej — w odniesieniu do uczelni morskich.

3. Publiczne uczelnie teologiczne i wydziały teologiczne uczelni publicznych znajdują się także, w zakresie określonym przez umowę międzynarodową zawartą ze Stolicą Apostolską oraz ustawy regulujące stosunki między Rzeczpospolitą Polską a innymi kościołami i związkami wyznaniowymi oraz przez statuty tych uczelni, pod nadzorem władz kościołów i związków wyznaniowych.

Art. 34. 1. Kontrola, o której mowa w art. 33 ust. 1, obejmuje badanie zgodności działania organów uczelni z przepisami prawa, statutem oraz uzyskanymi uprawnieniami, a w przypadku uczelni niepublicznej — również z treścią udzielonego pozwolenia na jej utworzenie, a także prawidłowości wydatkowania środków publicznych. Przedmiotem kontroli może być również badanie warunków realizacji procesu dydaktycznego. Po zakończeniu kontroli sporządza się protokół.

2. Protokół zostaje przekazany uczelni w terminie miesiąca od zakończenia kontroli. Uczelnia może zgło-

sić swoje uwagi i zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole w terminie miesiąca od jego otrzymania.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do spraw zdrowia oraz do spraw gospodarki morskiej określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb dokonywania kontroli uczelni i związków uczelni, uwzględniając:

1) sposób wykonywania i dokumentowania czynności kontrolnych oraz sporządzania protokołu kontroli,

2) tryb rozpatrywania uwag i zastrzeżeń uczelni i związków uczelni

— mając na uwadze konieczność sprawnego i bezstronnego przeprowadzania kontroli.

Art. 35. 1. Rektor uczelni przedstawia w terminie do dnia 15 października roku następującego po roku sprawozdawczym ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego roczne sprawozdanie z działalności uczelni wraz z informacją dotyczącą obsady kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów.

2. Rektor uczelni publicznej przedstawia w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku sprawozdawczym ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego, a rektor uczelni niepublicznej — sprawozdanie z wykorzystania środków przyznanych na podstawie art. 94 ust. 4 i 5.

3. Rektor uczelni przekazuje ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego, w terminie miesiąca od podjęcia, uchwały właściwych organów uczelni w sprawach:

1) przyjęcia lub zmiany statutu;

2) uruchomienia lub zniesienia kierunku studiów wraz z informacją o obsadzie kadrowej na prowadzonych kierunkach studiów;

3) utworzenia zamiejscowej jednostki organizacyjnej wraz z informacją o bazie materialnej i obsadzie kadrowej tej jednostki;

4) wyrażenia przez senat uczelni zgody, o której mowa w art. 62 ust. 2 pkt 4, jeżeli z czynności objętych zgodą senatu wynikają zobowiązania finansowe uczelni przekraczające wartość, o której mowa w art. 62 ust. 2 pkt 4 lit. a;

5) przyjęcia lub zmiany regulaminu studiów lub regulaminu studiów doktoranckich oraz zasad i trybu przyjmowania na studia i studia doktoranckie wraz z uchwałami odpowiednio uczelnianego organu uchwałodawczego samorządu studenckiego podjętymi na podstawie art. 161 ust. 2 lub uczelnianego organu uchwałodawczego samorządu doktorantów podjętymi na podstawie art. 161 ust. 2 w związku z art. 196 ust. 2.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do organu zarządzającego związku uczelni.

5. Przepisy ust. 1—3 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich stosuje się odpowiednio do ministrów wskazanych w art. 33 ust. 2.

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego stwierdza nieważność uchwały organu kolegialnego uczelni lub decyzji rektora uczelni, z wyłączeniem decyzji administracyjnej, w przypadku stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa lub statutem uczelni, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od otrzymania uchwały lub decyzji. Na rozstrzygnięcie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub decyzji służy, w terminie trzydziestu dni od dnia jego doręczenia, skarga do właściwego sądu administracyjnego. Przepisy o zaskarżaniu do sądu administracyjnego decyzji z zakresu administracji publicznej stosuje się odpowiednio.

2. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

3. Przepis ust. 1, w zakresie określonym w umowie, ustawach i statutach, o których mowa w art. 33 ust. 3, stosuje się odpowiednio do kompetencji właściwych władz kościołów i związków wyznaniowych w odniesieniu do uczelni teologicznych i wydziałów teologicznych uczelni publicznych.

Art. 37. 1. Jeżeli uczelnia lub założyciel uczelni niepublicznej prowadzą działalność niezgodną z przepisami prawa, statutem lub pozwoleniem, o którym mowa w art. 20 ust. 2, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego wzywa organy uczelni lub założyciela uczelni niepublicznej do zaprzestania tej działalności i usunięcia jej skutków, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin.

2. Jeżeli uczelnia lub założyciel uczelni niepublicznej w rażący sposób naruszają przepisy ustawy, statut lub pozwolenie, o którym mowa w art. 20 ust. 2, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego wszczyna postępowanie w sprawie likwidacji uczelni publicznej albo cofa pozwolenie na utworzenie uczelni niepublicznej oraz nakazuje jej likwidację przez założyciela.

3. Jeżeli założyciel uczelni niepublicznej nie przystąpi we właściwym czasie do likwidacji uczelni zgodnie z nakazem, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego powołuje likwidatora uczelni oraz wyznacza termin zakończenia likwidacji. Koszty likwidacji uczelni i wynagrodzenia likwidatora są pokrywane z majątku uczelni.

4. W przypadku stwierdzenia, że:

1) uczelnia niepubliczna działa bez pozwolenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2, minister właściwy do

spraw szkolnictwa wyższego nakazuje jej likwidację przez założyciela; przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio;

2) osoba fizyczna lub osoba prawna prowadzi studia wyższe bez pozwolenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego nakazuje tej osobie zaprzestanie prowadzenia studiów, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin.

5. W przypadku stwierdzenia, że uczelnia utworzyła jednostkę zamiejscową niezgodnie z przepisami ustawy, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego nakazuje likwidację tej jednostki. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

6. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1—5 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

Art. 38. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może wystąpić do senatu uczelni z wnioskiem o odwołanie rektora w przypadku stwierdzenia istotnych naruszeń przez rektora przepisów prawa lub statutu. Senat uczelni po zaopiniowaniu wniosku przekazuje go organowi właściwemu do odwołania rektora albo założycielowi uczelni niepublicznej, jeżeli jest właściwy do odwołania rektora.

2. Wnioski o odwołanie rektora rozpatrywane są w terminie trzydziestu dni od ich złożenia.

3. Do czasu rozpatrzenia wniosku o odwołanie rektora minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może zawiesić go w pełnieniu funkcji.

4. Rektor zostaje zawieszony w pełnieniu funkcji z mocy prawa, w przypadku gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego.

5. W przypadku rażącego naruszenia prawa przez rektora, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może odwołać rektora po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz odpowiednio Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich albo Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich i wyznaczyć termin do przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

6. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1, 3 i 5 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

Art. 39. Przepisy art. 33, art. 34, art. 36 ust. 1, art. 37 oraz art. 38 stosuje się odpowiednio do związku uczelni.

Art. 40. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii senatu uczelni, może zlecić uczelni wykonanie określonego zadania w dzie-

dzinie nauczania lub kształcenia kadr naukowych, zapewniając odpowiednie środki na jego realizację.

2. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

Rozdział 4

Współpraca międzynarodowa uczelni w zakresie kształcenia i badań naukowych

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, do spraw zdrowia, do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do spraw nauki oraz do spraw gospodarki morskiej koordynuje współpracę uczelni z zagranicznymi instytucjami naukowymi w ramach umów międzynarodowych zawieranych przez Rzeczpospolitą Polską.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego oraz odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2 przekazują nadzorowanym przez siebie uczelniom środki finansowe na wykonanie realizowanych przez nie zadań wynikających z umów, o których mowa w ust. 1.

Art. 42. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, z zastrzeżeniem ust. 2, określa, w drodze rozporządzenia, warunki kierowania osób za granicę w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych oraz szczególne ich uprawnienia, określając w szczególności:

- 1) formy kształcenia, na które mogą być kierowane osoby, oraz warunki, jakie muszą spełniać, aby ubiegać się o skierowanie,
- 2) formy pomocy materialnej dla osób skierowanych za granicę, w tym stypendia i zwrot kosztów przejazdów,
- 3) okresy i zasady wypłacania świadczeń osobom skierowanym za granicę,
- 4) warunki i tryb odwoływania osób skierowanych za granicę,
- 5) uprawnienia osób kierowanych za granicę pozostających w zatrudnieniu

— uwzględniając zapewnienie możliwie szerokiego dostępu do kształcenia i prowadzenia badań naukowych za granicą.

2. Warunki i tryb kierowania przez uczelnię za granicę jej pracowników, doktorantów i studentów w celach, o których mowa w ust. 1, określa senat uczelni.

Art. 43. 1. Osoby niebędące obywatelami polskimi, zwane dalej „cudzoziemcami”, mogą podejmować i odbywać studia, studia doktoranckie oraz inne formy kształcenia, a także uczestniczyć w badaniach nauko-

wych i pracach rozwojowych na zasadach określonych w ustawie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Na zasadach obowiązujących obywateli polskich mogą podejmować i odbywać kształcenie oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, o których mowa w ust. 1:

- 1) cudzoziemcy, którym udzielono zezwolenia na osiedlenie się;
- 2) cudzoziemcy posiadający status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) cudzoziemcy korzystający z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) pracownicy migrujący, będący obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli są lub byli zatrudnieni w Polsce, a także członkowie ich rodzin, jeżeli mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) cudzoziemcy, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich;
- 6) cudzoziemcy, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 7, 13 i 14 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175, z późn. zm.¹⁾).

3. Cudzoziemcy niewymienieni w ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 5, mogą podejmować i odbywać kształcenie oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, o których mowa w ust. 1, na podstawie:

- 1) umów międzynarodowych, na zasadach określonych w tych umowach;
- 2) umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, na zasadach określonych w tych umowach;
- 3) decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego lub odpowiedniego ministra wskazanego w art. 33 ust. 2;
- 4) decyzji rektora uczelni.

4. Cudzoziemcy, o których mowa w ust. 3, mogą podejmować i odbywać kształcenie oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, o których mowa w ust. 1:

- 1) jako stypendiści strony polskiej;
- 2) na zasadach odpłatności;
- 3) bez odpłatności i świadczeń stypendialnych;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1842 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 757, Nr 94, poz. 788 i Nr 132, poz. 1105.

- 4) jako stypendyści strony wysyłającej, bez ponoszenia opłat za naukę;
- 5) jako stypendyści uczelni.

5. Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i członkowie ich rodzin, posiadający środki finansowe niezbędne na pokrycie kosztów utrzymania podczas studiów, mogą podejmować i odbywać studia, studia doktoranckie oraz inne formy kształcenia, a także uczestniczyć w badaniach naukowych i pracach rozwojowych na zasadach obowiązujących obywateli polskich, z tym że osobom tym nie przysługuje prawo do stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium mieszkaniowego, stypendium na wyżywienie i zapomóg, albo na zasadach określonych w ust. 3 i 4.

6. Za członków rodzin osób, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i ust. 5, uważa się osoby wymienione w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o zasadach i warunkach wjazdu i pobytu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej oraz członków ich rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 141, poz. 1180, z późn. zm.²⁾).

7. Cudzoziemcy, którzy spełniają wymagania określone w art. 5 ust. 1—3 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 532 oraz z 2005 r. Nr 94, poz. 788) i studiujący w kraju swojego zamieszkania, mogą być stypendystami, o których mowa w ust. 4 pkt 1.

8. Stypendystom, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i ust. 7, stypendia przyznaje oraz ustala ich wysokość minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego lub, odpowiednio, minister wskazany w art. 33 ust. 2.

9. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego oraz odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2 podają do wiadomości w wydawanych przez siebie dziennikach urzędowych limit stypendiów dla osób, do których ma zastosowanie ust. 3 pkt 1 i 3, w tym, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, limit stypendiów dla osób określonych w ust. 7.

Art. 44. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) formy studiów i szkoleń, na które mogą być przyjmowani cudzoziemcy,
- 2) wymagania, jakie muszą spełniać cudzoziemcy ubiegający się o przyjęcie na studia, studia doktoranckie i szkolenia lub o uczestniczenie w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, uwzględniając poziom wykształcenia odpowiedni do podjęcia danej formy studiów lub szkolenia,

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 128, poz. 1175, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 757.

stan zdrowia i predyspozycje do studiów na określonych kierunkach oraz rodzaje dokumentów, które są obowiązkami przedstawić,

- 3) sposób ustalania wysokości stypendiów przyznawanych w ramach limitu, o którym mowa w art. 43 ust. 9, przyjmując za podstawę minimalną stawkę wynagrodzenia zasadniczego asystenta zatrudnionego w uczelni oraz tryb ich przyznawania, wypłacania, zawieszania i cofania,
- 4) sposób ustalania w uczelniach publicznych odpłatności za studia, studia doktoranckie, szkolenia i uczestniczenie w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, uwzględniając planowane koszty kształcenia, możliwość obniżania i zwalniania z opłat i organy uprawnione do podejmowania decyzji w tych sprawach oraz sposób wnoszenia opłat i przypadki, w których opłaty podlegają zwrotowi

— mając na uwadze zapewnienie możliwie szerokiego dostępu do kształcenia i prowadzenia badań naukowych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz urzeczywistnienie zasady równego traktowania.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania, jakie muszą spełniać cudzoziemcy, o których mowa w art. 43 ust. 7, uwzględniając kraj zamieszkania oraz formę i kierunek studiów,
- 2) tryb przyznawania oraz sposób ustalania wysokości stypendiów przyznawanych osobom, o których mowa w art. 43 ust. 7

— mając na uwadze zapewnienie możliwie szerokiego dostępu do kształcenia i prowadzenia badań naukowych w kraju zamieszkania oraz urzeczywistnienie zasady równego traktowania.

3. Stypendystom, o których mowa w art. 43 ust. 7, stypendia mogą być wypłacane za pośrednictwem polskich placówek konsularnych lub polskich organizacji pozarządowych.

4. Warunki przyznawania stypendiów cudzoziemcom, o których mowa w art. 43 ust. 4 pkt 5, oraz ich wysokość ustala przyznający stypendium.

Rozdział 5

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego

Art. 45. 1. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, zwana dalej „Radą”, jest wybieralnym organem przedstawicielskim szkolnictwa wyższego.

2. Rada współdziała z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego oraz z innymi organami władzy i administracji publicznej w ustalaniu polityki edukacyjnej państwa w zakresie szkolnictwa wyższego, a w szczególności:

- 1) przedstawia propozycje nazw kierunków studiów oraz standardów kształcenia określanych na podstawie art. 9 pkt 1—3;

- 2) wyraża z własnej inicjatywy opinie i przedstawia wnioski we wszystkich sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki i kultury oraz może zwracać się w tych sprawach do organów władzy publicznej i uczelni, w tym o udzielenie wyjaśnień i informacji, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego;
- 3) wyraża opinie w sprawach przedstawionych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego oraz inne organy władzy i administracji publicznej;
- 4) wyraża opinie w sprawach projektów aktów prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki, w tym aktów dotyczących utworzenia, likwidacji, zmiany nazwy uczelni, a także zawieranych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki oraz promocji nauki polskiej za granicą;
- 5) wyraża opinie w sprawach projektu budżetu państwa w zakresie części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, oraz w sprawach zasad przyznawania uczelniom dotacji z budżetu państwa.

3. Opinie w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 3—5, Rada wyraża w terminie nie dłuższym niż miesiąc od otrzymania projektu przedstawionego przez właściwy organ.

4. Rada może współpracować z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego.

Art. 46. 1. Rada składa się z przedstawicieli:

- 1) nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego — w liczbie dwudziestu jeden;
- 2) nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora — w liczbie sześciu;
- 3) studentów — w liczbie czterech;
- 4) doktorantów — w liczbie dwóch.

2. Kadencja Rady trwa cztery lata i rozpoczyna się 1 stycznia.

3. Rada działa na posiedzeniach plenarnych oraz przez swoje organy. Organizację i tryb działania Rady oraz jej organy i ich kompetencje określa statut, uchwalony przez Radę na posiedzeniu plenarnym.

4. W posiedzeniach plenarnych Rady uczestniczą z głosem doradczym przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.³⁾) działających w uczelniach, po jednym z każdego związku.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056 oraz z 2004 r. Nr 240, poz. 2407.

5. Rektor, na wniosek członka Rady, może zwolnić go całkowicie lub częściowo z obowiązków dydaktycznych.

6. Obsługę administracyjną Rady wykonują jednostki organizacyjne urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Art. 47. 1. Wyboru członków Rady, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, dokonują elektorzy zgromadzeni na ogólnopolskich spotkaniach wyborczych.

2. Elektorów wybiera się w proporcji jeden elektor na każdą grupę pięćdziesięciu nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscem pracy, oraz jeden elektor na każdą grupę stu pięćdziesięciu pozostałych nauczycieli akademickich, zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy.

3. Wyboru elektorów w grupie, o której mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1, dokonują nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a w grupie, o której mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora.

4. W uczelniach artystycznych, wojskowych i służb państwowych wyboru elektorów w grupach nauczycieli akademickich, o których mowa w ust. 2, dokonuje się odpowiednio w proporcji jeden elektor na każdą grupę dwudziestu oraz na każdą grupę pięćdziesięciu nauczycieli akademickich.

5. Wyboru członków Rady, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 4, dokonują elektorzy zgromadzeni na ogólnopolskim spotkaniu wyborczym, na okres dwóch lat. Elektorów wybierają doktoranci w proporcji jeden elektor na każdą grupę stu uczestników studiów doktoranckich prowadzonych w uczelni.

6. Uczelnie, w których zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2, 3 i 5 nie może być dokonany wybór żadnego elektora w danej grupie, tworzą wspólne okręgi wyborcze, zgodnie z regulaminem wyborczym, o którym mowa w ust. 10.

7. Bierne prawo wyborcze nie przysługuje nauczycielom akademickim pełniącym funkcje jednoosobowych organów uczelni oraz prorektora i zastępcy kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej. Członkostwa w Radzie nie można łączyć z członkostwem w Państwowej Komisji Akredytacyjnej oraz Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

8. Mandat członka Rady wygasa w przypadku śmierci, rezygnacji z członkostwa, utraty statusu legitymującego do pełnienia funkcji członka Rady oraz objęcia funkcji, o której mowa w ust. 7.

9. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka Rady w trakcie jej kadencji zwolniony mandat obejmuje osoba, która w wyborach uzyskała kolejną największą liczbę głosów.

10. Sposób i tryb wyboru elektorów oraz członków Rady określa uchwalony przez nią regulamin wyborczy.

11. Wyboru członków Rady, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 3, dokonuje Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, w trybie określonym w jego regulaminie, na czas wskazany w tym regulaminie.

Rozdział 6

Państwowa Komisja Akredytacyjna

Art. 48. 1. Państwową Komisję Akredytacyjną, zwaną dalej „Komisją”, powołuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

2. Członków Komisji minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego powołuje spośród kandydatów zgłoszonych przez Radę, Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, senaty uczelni oraz ogólnokrajowe stowarzyszenia naukowe i organizacje pracodawców. Członkiem Komisji może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, zatrudniony w uczelni jako podstawowym miejscem pracy. Powołując członków Komisji, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego uwzględnia wymóg reprezentowania w składzie Komisji przedstawicieli grup kierunków studiów określonych w art. 50 ust. 4.

3. Członkiem Komisji z mocy prawa jest przewodniczący Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Członek Komisji może być odwołany, na wniosek prezydium Komisji, przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

5. Komisja liczy nie mniej niż sześćdziesięciu i nie więcej niż osiemdziesięciu członków.

6. Kadencja Komisji trwa cztery lata i rozpoczyna się 1 stycznia.

7. Rektor, na wniosek członka Komisji, może zwolnić go całkowicie lub częściowo z obowiązku prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Art. 49. 1. Komisja przedstawia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego opinie i wnioski dotyczące:

- 1) utworzenia uczelni, przyznania uczelni uprawnień do prowadzenia studiów na danym kierunku i określonym poziomie kształcenia;
- 2) dokonanej oceny kształcenia na danym kierunku, w tym kształcenia nauczycieli oraz przestrzegania warunków prowadzenia studiów.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, Komisja może zwracać się do uczelni o udzielenie wyjaśnień i informacji oraz przeprowadzać wizyty uczeni.

3. W uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może zwrócić się do Komisji o przeprowadzenie oceny kształcenia we wskazanej uczelni lub jej jednostce organizacyjnej i o przedstawienie wniosków wynikających z tej oceny.

4. Opinie w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, Komisja wyraża w terminie nie dłuższym niż cztery miesiące od dnia otrzymania wniosku. W przypadku niewyrażenia opinii w tym terminie minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego podejmuje decyzję bez tej opinii.

5. Oceny, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i w ust. 3, wraz z uzasadnieniem i wynikającymi z tych ocen wnioskami, Komisja przedstawia w terminie miesiąca od dnia zakończenia procedury oceniania.

6. Komisja może współpracować z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami, których przedmiotem działania jest ocena jakości kształcenia i akredytacja.

7. W związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i w ust. 3, Komisja może przetwarzać dane osobowe nauczycieli akademickich i studentów ocenianych uczelni w zakresie niezbędnym dla wykonania tych zadań.

Art. 50. 1. Komisja działa na posiedzeniach plenarnych oraz przez swoje organy.

2. Organami Komisji są:

- 1) przewodniczący;
- 2) sekretarz;
- 3) prezydium.

3. W skład prezydium wchodzi:

- 1) przewodniczący Komisji;
- 2) sekretarz;
- 3) przewodniczący zespołów, o których mowa w ust. 4;
- 4) przewodniczący Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

4. W skład Komisji wchodzi zespoły kierunków studiów:

- 1) humanistycznych;
- 2) przyrodniczych;
- 3) matematyczno-fizyczno-chemicznych;
- 4) rolniczych, leśnych i weterynaryjnych;
- 5) medycznych;
- 6) wychowania fizycznego;
- 7) technicznych;
- 8) ekonomicznych;
- 9) społecznych i prawnych;

10) artystycznych;

11) wojskowych.

5. W skład zespołu wchodzi co najmniej pięciu członków Komisji, będących przedstawicielami grupy kierunków studiów, w tym co najmniej trzech posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinach lub dyscyplinach naukowych związanych z daną grupą kierunków studiów.

Art. 51. 1. Przewodniczącemu Komisji oraz jej sekretarza powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

2. Przewodniczący Komisji zwołuje posiedzenia plenarne Komisji, przewodniczy jej obradom, reprezentuje ją na zewnątrz oraz podpisuje uchwały Komisji.

3. Sekretarz zapewnia sprawne funkcjonowanie Komisji i wykonywanie przez nią zadań.

4. Przewodniczących zespołów wybierają ich członkowie spośród swego grona.

Art. 52. 1. Prezydium podejmuje uchwały w sprawach, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 3, kierując się sprawozdaniem przedłożonym przez jeden spośród zespołów, o których mowa w art. 50 ust. 4.

2. Strona niezadowolona z uchwały prezydium podjętej w sprawach, o których mowa w art. 49 ust. 1 i 3, może zwrócić się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek kieruje się do Komisji w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest rozpatrywany na wspólnym posiedzeniu zespołu i prezydium Komisji w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia otrzymania wniosku.

Art. 53. 1. Organizację i tryb działania Komisji, szczegółowe kompetencje jej organów, tryb dokonywania ocen, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, oraz sposób wyznaczania recenzentów określa statut uchwalony przez Komisję na posiedzeniu plenarnym.

2. Obsługę administracyjną i finansową Komisji wykonuje Biuro Państwowej Komisji Akredytacyjnej, zwane dalej „biurem”.

3. Biuro jest państwową jednostką budżetową finansowaną ze środków ustalanych w części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

4. Dyrektora biura powołuje i odwołuje przewodniczący Komisji. Pozostałych pracowników zatrudnia dyrektor.

5. Szczegółowy zakres działalności biura oraz jego organizację określa regulamin organizacyjny nadany przez przewodniczącego Komisji.

Rozdział 7

Konferencje rektorów

Art. 54. 1. Uczelnie akademickie, w których kształci się łącznie więcej niż połowa ogólnej liczby studentów studiujących w uczelniach akademickich, mogą utworzyć Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

2. Uczelnie zawodowe, w których kształci się łącznie więcej niż połowa ogólnej liczby studentów studiujących w uczelniach zawodowych, mogą utworzyć Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich.

3. Do konferencji rektorów, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 10 ust. 1 i 2, art. 11, art. 25, art. 28 i art. 29 oraz art. 33—39 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z 2003 r. Nr 96, poz. 874 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055), z zachowaniem przepisów niniejszej ustawy.

4. Organem nadzorującym konferencje rektorów, o których mowa w ust. 1 i 2, jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

5. Statuty konferencji rektorów, o których mowa w ust. 1 i 2, określają w szczególności zasady członkostwa zwykłego oraz członkostwa stowarzyszonego — indywidualnego i zbiorowego, a także kryteria reprezentacji uczelni członkowskich różnych typów w organach konferencji.

6. Kadencja organów konferencji rektorów, o których mowa w ust. 1 i 2, jest zgodna z kadencją organów uczelni publicznych.

Art. 55. 1. Konferencje rektorów, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2, działają na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego, nauki i kultury, a w szczególności:

- 1) występują do organów władzy publicznej w istotnych sprawach szkolnictwa wyższego, nauki i kultury oraz w żywotnych sprawach środowiska akademickiego;
- 2) wyrażają z własnej inicjatywy opinie i przedstawiają wnioski w sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki i kultury.

2. Organy władzy publicznej zasięgają opinii konferencji rektorów, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2, w sprawach:

- 1) zasad działania i kierunków rozwoju szkolnictwa wyższego, systemu badań naukowych, kształcenia i pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, zarządzania uczelniami, kształcenia kadr i polityki naukowej oraz bazy materialnej szkół wyższych;
- 2) projektu budżetu państwa w części dotyczącej szkolnictwa wyższego;
- 3) projektów aktów prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki i kultury, a także promocji nauki polskiej za granicą;

4) rozwiązań w systemie oświaty mających znaczenie dla szkół wyższych.

3. Termin na wyrażenie opinii w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 2—4, wynosi miesiąc. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

DZIAŁ II

Ustrój uczelni

Rozdział 1

Statut uczelni

Art. 56. 1. Statut uczelni publicznej uchwała jej senat większością co najmniej dwóch trzecich głosów swojego składu, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w uczelni.

2. Statut uczelni publicznej, która posiada co najmniej cztery uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora, a w przypadku uczelni artystycznej dwa takie uprawnienia, wchodzi w życie z dniem określonym w uchwale senatu.

3. Statut uczelni publicznej niespełniającej wymagań określonych w ust. 2 wchodzi w życie z dniem wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji zatwierdzającej ten statut, chyba że w statucie został określony termin późniejszy. Statut wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia doręczenia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego, jeżeli w tym terminie minister nie odmówił zatwierdzenia statutu lub nie wezwał uczelni publicznej do usunięcia uchybień.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego odmawia zatwierdzenia statutu w razie stwierdzenia jego niezgodności z prawem. Przed podjęciem decyzji o odmowie zatwierdzenia statutu minister wzywa uczelnię publiczną do usunięcia niezgodności z prawem. Minister zatwierdza statut nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia otrzymania statutu w prawidłowym brzmieniu.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich, z tym że uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

Art. 57. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego zatwierdza statut publicznej uczelni teologicznej, niespełniającej wymagań określonych w art. 56 ust. 2, w porozumieniu z właściwymi władzami kościołów i związków wyznaniowych.

2. Statut publicznej uczelni teologicznej spełniającej wymagania określone w art. 56 ust. 2 jest uchwalany przez właściwy organ uczelni w porozumieniu z właściwymi władzami kościołów i związków wyznaniowych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do innych uczelni publicznych, w których działa teologiczna podstawowa jednostka organizacyjna, z tym że porozumienie z właściwymi władzami kościołów i związków wyznaniowych dotyczy tylko postanowień statutu związanych z funkcjonowaniem teologicznej podstawowej jednostki organizacyjnej.

Art. 58. 1. Statut uczelni niepublicznej nadaje jej założyciel albo uchwała organ kolegialny uczelni wskazany w statucie, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 1.

2. Statut uczelni niepublicznej określa sposób przejęcia funkcji założyciela w razie jego śmierci, jeżeli jest osobą fizyczną, albo likwidacji, jeżeli jest osobą prawną, oraz zasady i tryb likwidacji uczelni, z uwzględnieniem zobowiązań założyciela uczelni w przypadku jej likwidacji. Przejęcie funkcji założyciela wymaga zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wyrażonej w formie decyzji administracyjnej.

3. Statut uczelni niepublicznej wchodzi w życie z dniem wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji zatwierdzającej ten statut, chyba że w statucie został określony termin późniejszy, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Statut uczelni niepublicznej, która posiada co najmniej cztery uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora, a w przypadku uczelni artystycznej dwa takie uprawnienia, wchodzi w życie z dniem określonym w uchwale senatu lub w decyzji założyciela.

5. Do statutu uczelni niepublicznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 56 ust. 3—5.

Art. 59. Przepisy art. 56—58 stosuje się odpowiednio do zmiany w statucie.

Rozdział 2

Organy uczelni

Art. 60. 1. Organami kolegialnymi uczelni publicznej są senat i rady podstawowych jednostek organizacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Statut publicznej uczelni zawodowej może przewidywać zamiast senatu inny organ kolegialny.

3. Przepisy ustawy dotyczące senatu stosuje się do organu kolegialnego, o którym mowa w ust. 2.

4. W uczelni publicznej, jeżeli statut tak stanowi, obok senatu lub organu, o którym mowa w ust. 2, może działać konwent.

5. Organy kolegialne uczelni niepublicznej określa jej statut. Przepisy ustawy dotyczące senatu stosuje się odpowiednio do najwyższego organu kolegialnego uczelni niepublicznej.

6. Organami jednoosobowymi uczelni są rektor i kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych. Kierownikiem wydziału jest dziekan.

7. Statut uczelni niepublicznej może przewidywać istnienie innego, oprócz rektora, organu jednoosobowego.

8. Organami wyborczymi uczelni publicznej są kolegia elektorów.

9. W organach kolegialnych uczelni i organach wyborczych uczelni publicznej są reprezentowani nauczyciele akademicki, doktoranci, studenci oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi.

Art. 61. 1. Skład senatu uczelni określa statut.

2. Statut uczelni publicznej określa tryb wyboru i procentowy udział w składzie senatu przedstawicieli nauczycieli akademickich, doktorantów, studentów oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, z uwzględnieniem ust. 3.

3. Udział przedstawicieli studentów i doktorantów w senacie uczelni nie może być mniejszy niż 20 %. Liczbę przedstawicieli studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup w uczelni, z tym że studenci i doktoranci są reprezentowani co najmniej przez jednego przedstawiciela każdej z tych grup.

4. W publicznej uczelni akademickiej nauczyciele akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego stanowią więcej niż połowę statutowego składu senatu, nie więcej jednak niż trzy piąte.

5. W publicznej uczelni zawodowej nauczyciele akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora stanowią więcej niż połowę statutowego składu senatu, z tym że statut uczelni zawodowej prowadzącej studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie może ustalić inny skład senatu.

6. Przewodniczącym senatu uczelni jest rektor.

7. W posiedzeniach senatu uczelni publicznej uczestniczą, z głosem doradczym, kanclerz, kwestor, dyrektor biblioteki głównej oraz przedstawiciele związków zawodowych działających w tej uczelni, po jednym z każdego związku.

8. W publicznej uczelni zawodowej w skład senatu wchodzi kanclerz oraz przedstawiciel uczelni wskazany przez rektora uczelni akademickiej, z którą publiczna uczelnia zawodowa współdziała na podstawie zawartej umowy.

Art. 62. 1. Do kompetencji senatu uczelni należy:

- 1) uchwalanie statutu, z zastrzeżeniem art. 58 ust. 1;
- 2) uchwalanie regulaminu studiów, regulaminu studiów doktoranckich, regulaminu studiów podyplo-

mowych oraz zasad przyjęć na studia i studia doktoranckie;

3) ustalanie głównych kierunków działalności uczelni;

4) ustalanie zasad działania uczelni oraz wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni określonych w art. 13;

5) ocena działalności uczelni, zatwierdzanie rocznych sprawozdań rektora z jej działalności oraz ocena działalności rektora;

6) podejmowanie uchwał w sprawie utworzenia filii, zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej lub zamiejscowego ośrodka dydaktycznego oraz w sprawie utworzenia i likwidacji kierunku studiów;

7) wyrażanie zgody na zawarcie przez rektora umowy o współpracy z podmiotem zagranicznym, chyba że statut stanowi inaczej;

8) wyrażanie zgody na utworzenie akademickiego inkubatora przedsiębiorczości lub centrum transferu technologii w formie jednostki ogólnouczelnianej, fundacji lub spółki handlowej, prowadzących działalność usługową, szkoleniową lub naukową;

9) nadawanie tytułu doktora honoris causa;

10) podejmowanie uchwał w sprawach określonych w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej;

11) wyrażanie opinii społeczności akademickiej uczelni oraz wyrażanie opinii w sprawach przedłożonych przez rektora, radę podstawowej jednostki organizacyjnej albo członków senatu, w liczbie określonej w statucie.

2. Do kompetencji senatu uczelni publicznej należy także:

1) uchwalanie planu rzeczowo-finansowego uczelni;

2) zatwierdzanie sprawozdania finansowego uczelni zgodnie z przepisami o rachunkowości;

3) ustalanie zasad nabywania, zbywania i obciążania papierów wartościowych w zakresie nieuregulowanym w przepisach o finansach publicznych oraz o obrocie papierami wartościowymi;

4) wyrażanie, z zastrzeżeniem art. 90 ust. 4, zgody na:

a) nabycie, zbycie lub obciążenie mienia o wartości określonej w statucie,

b) przystąpienie do spółki, spółdzielni lub innej organizacji gospodarczej oraz utworzenie spółki lub fundacji.

3. W uczelni, w której nie ma podstawowych jednostek organizacyjnych, senat pełni również funkcję rady takiej jednostki.

Art. 63. 1. W skład konwentu uczelni publicznej mogą wchodzić w szczególności przedstawiciele:

- 1) organów państwowych;
- 2) organów samorządu terytorialnego i zawodowego;
- 3) instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych oraz twórczych;
- 4) organizacji pracodawców oraz, jeżeli statut tak stanowi, organizacji samorządu gospodarczego;
- 5) przedsiębiorców i instytucji finansowych.

2. W skład konwentu publicznej uczelni zawodowej mogą wchodzić przedstawiciele uczelni akademickiej, z którą publiczna uczelnia zawodowa współdziała.

3. Szczegółowy skład konwentu oraz sposób powoływania jego członków, w tym przedstawicieli wymienionych w ust. 1, określa statut.

Art. 64. 1. Kompetencje konwentu uczelni publicznej określa statut.

2. Statut uczelni publicznej może określać wspólne kompetencje senatu i konwentu, a także ustalać tryb zwoływania i prowadzenia wspólnych posiedzeń oraz podejmowania wspólnych uchwał.

Art. 65. 1. Uchwały senatu uczelni publicznej podjęte w zakresie kompetencji stanowiących są wiążące dla innych organów uczelni publicznej, jej pracowników, doktorantów i studentów.

2. Rektor uczelni publicznej zawiesza wykonanie uchwały senatu naruszającej przepisy ustawy lub statutu uczelni i w terminie czternastu dni od jej podjęcia zwołuje posiedzenie senatu w celu ponownego rozpatrzenia uchwały. Jeżeli senat nie zmieni albo nie uchyli zawieszony uchwały, rektor przekazuje ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego lub właściwemu ministrowi wskazanemu w art. 33 ust. 2, w celu rozpatrzenia w trybie określonym w art. 36 ust. 1.

3. Rektor uczelni publicznej zawiesza wykonanie uchwały senatu naruszającej ważny interes uczelni i w terminie czternastu dni od jej podjęcia zwołuje posiedzenie senatu w celu ponownego rozpatrzenia uchwały. Zawieszona uchwała wchodzi w życie, jeżeli senat wypowie się za jej utrzymaniem większością co najmniej trzech czwartych głosów, w obecności co najmniej dwóch trzecich swojego statutowego składu.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się do uczelni niepublicznej, jeżeli jej statut nie stanowi inaczej.

Art. 66. 1. Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz, jest przełożonym pracowników, studentów i doktorantów uczelni.

2. Rektor uczelni publicznej podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem

spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni lub kanclerza, w szczególności:

- 1) podejmuje decyzje dotyczące mienia i gospodarki uczelni;
- 2) tworzy, przekształca i znosi jednostki organizacyjne wskazane przez statut;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni;
- 4) sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni;
- 5) dba o przestrzeganie prawa oraz zapewnienie bezpieczeństwa na terenie uczelni;
- 6) określa zakres obowiązków prorektorów.

3. Rektor uczelni publicznej odpowiada, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, za naruszenie w uczelni dyscypliny finansów publicznych.

4. Rektor uczelni wojskowej oraz uczelni służb państwowych jest jednocześnie komendantem uczelni w rozumieniu przepisów, odpowiednio, o służbie wojskowej albo o właściwej służbie państwowej.

5. Do kompetencji rektora uczelni niepublicznej należą sprawy, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 5, oraz inne sprawy określone w statucie uczelni.

6. Statut uczelni niepublicznej może przekazać kompetencje określone w ust. 2 pkt 1 i 4 do właściwości organu, o którym mowa w art. 60 ust. 7.

Art. 67. 1. Skład rady podstawowej jednostki organizacyjnej określa statut.

2. Przewodniczącym rady podstawowej jednostki organizacyjnej jest jej kierownik.

3. Statut określa tryb wyboru i procentowy udział w składzie rady podstawowej jednostki organizacyjnej przedstawicieli nauczycieli akademickich, doktorantów, studentów oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi jednostki, z uwzględnieniem ust. 4 i 5.

4. Udział przedstawicieli studentów i doktorantów w radzie podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni nie może być mniejszy niż 20 %. Liczbę przedstawicieli studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup w podstawowej jednostce organizacyjnej, z tym że studenci i doktoranci są reprezentowani co najmniej przez jednego przedstawiciela każdej z tych grup.

5. W uczelni akademickiej, nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego stanowią więcej niż połowę statutowego składu rady podstawowej jednostki organizacyjnej.

6. W posiedzeniach rady podstawowej jednostki organizacyjnej uczestniczą, z głosem doradczym, przedstawiciele związków zawodowych działających w uczelni, po jednym z każdego związku.

Art. 68. 1. Do kompetencji rady podstawowej jednostki organizacyjnej należy w szczególności:

- 1) ustalanie ogólnych kierunków działalności jednostki;
- 2) uchwalanie, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat uczelni publicznej lub organ kolegialny uczelni niepublicznej, planów studiów i programów nauczania;
- 3) uchwalanie, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu doktorantów, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat uczelni publicznej lub organ kolegialny uczelni niepublicznej, planów i programów studiów doktoranckich;
- 4) uchwalanie, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat uczelni publicznej lub organ kolegialny uczelni niepublicznej, planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów kształcących.

2. Szczegółowe kompetencje rady podstawowej jednostki organizacyjnej określa statut.

3. Uchwały rady podstawowej jednostki organizacyjnej w sprawach należących do jej kompetencji są wiążące dla kierownika, pracowników, doktorantów i studentów tej jednostki.

4. Od uchwały rady podstawowej jednostki organizacyjnej kierownikowi tej jednostki służy odwołanie do senatu uczelni.

5. Senat uchyla uchwałę rady podstawowej jednostki organizacyjnej sprzeczną z ustawą, statutem, uchwałą senatu lub najwyższego organu kolegialnego uczelni niepublicznej, regulaminami i innymi przepisami wewnętrznymi uczelni lub naruszającą ważny interes uczelni.

Art. 69. 1. Tryb zwoływania posiedzeń i tryb pracy organów kolegialnych uczelni określa jej statut.

2. Uchwały organów kolegialnych uczelni zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy statutowej liczby ich członków, chyba że ustawa lub statut określają wyższe wymagania.

Art. 70. 1. Kompetencje kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni określa statut.

2. Od decyzji kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej służy odwołanie do rektora.

3. Rektor uchyla decyzję kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej sprzeczną z ustawą, statutem, uchwałą senatu lub najwyższego organu kolegialnego uczelni niepublicznej, uchwałą rady tej jednostki organizacyjnej, regulaminami lub innymi prze-

pisami wewnętrznymi uczelni lub naruszającą ważny interes uczelni.

Art. 71. 1. Statut uczelni publicznej określa skład kolegium elektorów oraz tryb wyboru jego członków, tryb wyboru organów jednoosobowych, przedstawicieli do organów kolegialnych oraz osób pełniących inne funkcje z wyboru, z zachowaniem następujących zasad:

- 1) jednoosobowe organy są wybierane przez kolegia elektorów; nie mniej niż 20 % składu kolegium elektorów stanowią przedstawiciele studentów i doktorantów; liczbę przedstawicieli studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup odpowiednio w uczelni lub jednostce organizacyjnej, z tym że studenci i doktoranci są reprezentowani co najmniej przez jednego przedstawiciela każdej z tych grup;
- 2) czynne prawo wyborcze przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, studentom oraz doktorantom;
- 3) bierne prawo wyborcze przysługuje nauczycielom akademickim, którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego, zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, studentom oraz doktorantom, z zastrzeżeniem art. 72 ust. 1 i 2, art. 75 ust. 2 oraz art. 76 ust. 2;
- 4) każdy wyborca, o którym mowa w pkt 2, ma prawo do zgłaszania kandydatów;
- 5) głosowanie jest tajne;
- 6) wybór uważa się za dokonany, jeżeli kandydat uzyskał więcej niż połowę ważnych głosów, chyba że statut uczelni wymaga innej większości kwalifikowanej;
- 7) czas i miejsce wyborów podaje się do wiadomości w takim terminie i w taki sposób, aby wyborca miał możliwość wzięcia udziału w wyborach;
- 8) wybory przeprowadzają komisje wyborcze, powołane w trybie określonym w statucie.

2. Tryb wyboru oraz czas trwania kadencji przedstawicieli studentów i doktorantów określają odpowiednio regulamin samorządu studenckiego i regulamin samorządu doktorantów.

3. W publicznych uczelniach zawodowych czynne i bierne prawo wyborcze przysługuje także nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy.

4. W publicznych uczelniach artystycznych oraz w artystycznych podstawowych jednostkach organizacyjnych innych uczelni publicznych czynne i bierne prawo wyborcze przysługuje także pracownikom zatrudnionym co najmniej w połowie pełnego wymiaru

czasu pracy, a bierne prawo wyborcze — pracownikom zatrudnionym co najmniej w połowie pełnego wymiaru czasu pracy, którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego.

Art. 72. 1. Rektor uczelni publicznej jest wybierany spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Warunkiem pełnienia funkcji rektora w uczelni akademickiej jest zatrudnienie w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

2. Rektorem uczelni niepublicznej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora zatrudniona w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

3. Rektor uczelni publicznej niespełniający w chwili wyboru wymogu zatrudnienia w uczelni jest zatrudniany, z pominięciem wymagań określonych w art. 121 ust. 3, na warunkach określonych w ust. 1 najpóźniej w dniu poprzedzającym objęcie funkcji rektora.

4. W przypadku utworzenia nowej uczelni publicznej stosunek pracy z pierwszym jejrektorem nawiązuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a w odniesieniu do uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz morskiej odpowiednio właściwy minister wskazany w art. 33 ust. 2.

5. W publicznej uczelni morskiej rektor może być wybrany także spośród osób zatrudnionych w tej uczelni na stanowisku profesora nadzwyczajnego i posiadających najwyższy stopień oficerski, ustalony w przepisach o kwalifikacjach zawodowych i składzie załóg polskich statków morskich, zwany dalej „najwyższym stopniem oficerskim”. W publicznej uczelni artystycznej rektor może być wybrany także spośród osób zatrudnionych w tej uczelni na stanowisku profesora nadzwyczajnego i odznaczających się wybitnymi osiągnięciami artystycznymi.

6. Przewodniczący komisji wyborczej stwierdza na piśmie wybór rektora i niezwłocznie zawiadamia o wyborze ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego lub, odpowiednio, właściwego ministra wskazanego w art. 33 ust. 2.

Art. 73. 1. W uczelni wojskowej wybór rektora niebędącego żołnierzem zawodowym wymaga zatwierdzenia przez Ministra Obrony Narodowej, a wybór rektora będącego żołnierzem zawodowym — wyznaczenia go na to stanowisko przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Rektorem uczelni wojskowej może zostać wybrany także żołnierz zawodowy spełniający warunki określone w art. 72 ust. 1, niezatrudniony w tej uczelni.

3. W szczególnych przypadkach Minister Obrony Narodowej może powołać rektora uczelni wojskowej spośród generałów niespełniających warunków określonych w art. 72 ust. 1.

Art. 74. 1. Rektora uczelni służb państwowych wyznacza minister właściwy do spraw wewnętrznych spośród funkcjonariuszy właściwej służby państwowej.

2. W szczególnych przypadkach minister właściwy do spraw wewnętrznych może wyznaczyć rektora uczelni służb państwowych spośród, niespełniających warunków określonych w art. 72 ust. 1, oficerów posiadających stopień we właściwej służbie państwowej odpowiadający co najmniej stopniowi generała.

3. Prorektora właściwego do spraw realizacji zadań uczelni służb państwowych jako jednostki organizacyjnej właściwej służby wyznacza na wniosek rektora minister właściwy do spraw wewnętrznych, spośród funkcjonariuszy właściwej służby państwowej.

Art. 75. 1. Statut określa wymagania kwalifikacyjne, jakie musi spełniać kandydat na prorektora, nie wyższe niż wymagania określone w ustawie w stosunku do kandydata na rektora.

2. Prorektor lub prorektorzy, w tym prorektor właściwy do spraw studenckich, są wybierani, w liczbie określonej przez statut uczelni publicznej, przez kolegium elektorów spośród kandydatów przedstawionych przez rektora, pochodzących z grona nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni.

3. Osoba kandydująca na prorektora właściwego do spraw studenckich musi uzyskać zgodę większości przedstawicieli studentów i doktorantów w organie dokonującym wyboru. Niezajęcie stanowiska w terminie wskazanym w statucie uważa się za wyrażenie zgody.

4. Jeżeli nowo wybrany rektor uczelni morskiej nie posiada najwyższego stopnia oficerskiego, co najmniej jeden z prorektorów powinien posiadać taki stopień.

Art. 76. 1. Statut określa wymagania kwalifikacyjne, jakie musi spełniać kandydat na kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej i kandydat na jego zastępcę, nie wyższe niż wymagania określone w ustawie w stosunku do kandydata na rektora.

2. Warunkiem pełnienia funkcji kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej lub jego zastępcy jest zatrudnienie w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

3. Tryb wyboru lub powoływania oraz tryb odwoływania kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych i ich zastępców określa statut.

4. W uczelni publicznej dziekan wydziału i prodziekan pochodzą z wyboru.

5. Przepis art. 75 ust. 3 stosuje się odpowiednio do wyboru prodziekana właściwego do spraw studenckich, a jeżeli statut przewiduje wybór zastępców kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych niebędących wydziałami, także do wyboru zastępcy właściwego do spraw studenckich.

6. Jeżeli statut przewiduje powoływanie kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych i ich zastępców, kandydatura zastępcy kierownika właściwego do spraw studenckich wymaga zgody organu sa-

morządu studenckiego lub organu samorządu doktorantów danej jednostki organizacyjnej, wskazanego w regulaminie samorządu studenckiego i samorządu doktorantów. Jeżeli samorząd studencki i samorząd doktorantów nie zajmą stanowiska w tej sprawie w terminie siedmiu dni, kandydaturę uważa się za przyjętą.

Art. 77. 1. Kadencja kolegialnych i jednoosobowych organów uczelni publicznej trwa cztery lata i rozpoczyna się w dniu 1 września w roku wyborów, a kończy w dniu 31 sierpnia w roku, w którym upływa kadencja.

2. W uczelni publicznej rektor, prorektor, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej i jego zastępca nie mogą być wybrani do pełnienia tej samej funkcji na więcej niż dwie następujące po sobie kadencje.

3. Statut uczelni publicznej określa przypadki wygaśnięcia mandatu członka organu kolegialnego i mandatu organu jednoosobowego przed upływem kadencji oraz tryb wyborów uzupełniających.

4. Organy kolegialne uczelni publicznej pełnią swoje funkcje do czasu ukonstytuowania się organów nowej kadencji.

Art. 78. 1. Rektor i prorektor uczelni publicznej mogą być odwołani przez organ, który dokonał wyboru, z zastrzeżeniem art. 38 ust. 5.

2. Wniosek o odwołanie rektora może być zgłoszony przez co najmniej połowę statutowego składu senatu. Wniosek o odwołanie prorektora może być zgłoszony przez rektora, a pisemny wniosek o odwołanie prorektora właściwego do spraw studenckich może być zgłoszony również przez trzy czwarte przedstawicieli studentów i doktorantów wchodzących w skład senatu.

3. Uchwała o odwołaniu rektora jest podejmowana większością co najmniej trzech czwartych głosów w obecności co najmniej dwóch trzecich statutowego składu organu, który dokonał wyboru.

4. Uchwała o odwołaniu prorektora jest podejmowana bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej dwóch trzecich statutowego składu organu, który dokonał wyboru.

Art. 79. 1. Funkcji organu jednoosobowego uczelni lub jego zastępcy nie może pełnić osoba pełniąca funkcję organu jednoosobowego w innej uczelni albo będąca założycielem innej uczelni niepublicznej.

2. Statut może zakazać łączenia funkcji członka organu kolegialnego uczelni z funkcją organu jednoosobowego innej uczelni, ze statusem założyciela innej uczelni niepublicznej będącego osobą fizyczną albo ze statusem członka organu osoby prawnej będącej założycielem innej uczelni niepublicznej.

Art. 80. 1. Organy jednoosobowe uczelni niepublicznej i ich zastępców powołuje i odwołuje założyciel lub organ wskazany w statucie, po zasięgnięciu opinii senatu uczelni.

2. Szczegółowy tryb powoływania i odwoływania organów jednoosobowych uczelni niepublicznej określa statut.

Art. 81. 1. Kanclerz uczelni publicznej kieruje jej administracją i gospodarką w zakresie określonym przez statut oraz rektora.

2. Kanclerza uczelni publicznej zatrudnia rektor po zasięgnięciu opinii senatu.

3. Kanclerz uczelni publicznej odpowiada za swoją działalność przed rektorem.

Art. 82. 1. Kwestor uczelni publicznej pełni funkcję głównego księgowego i jest zastępcą kanclerza. Obowiązki i uprawnienia kwestora jako głównego księgowego regulują odrębne przepisy.

2. Kwestora uczelni publicznej powołuje i odwołuje rektor na wniosek kanclerza.

Art. 83. 1. Organizację oraz zasady działania administracji uczelni publicznej określa regulamin organizacyjny, chyba że statut stanowi inaczej. Tryb ustalania regulaminu organizacyjnego określa statut.

2. Organizację oraz zasady działania administracji uczelni niepublicznej określa regulamin organizacyjny nadany przez założyciela lub przez organ wskazany w statucie.

Rozdział 3

Organizacja uczelni

Art. 84. 1. W uczelni publicznej spełniającej wymagania określone w art. 56 ust. 2 podstawowe jednostki organizacyjne uczelni tworzy, przekształca i likwiduje senat, a w pozostałych uczelniach publicznych — w drodze decyzji — minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na wniosek senatu.

2. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

3. W uczelni publicznej mogą być tworzone inne jednostki organizacyjne. Rodzaje, warunki i tryb tworzenia, likwidacji i przekształcania tych jednostek, z zastrzeżeniem art. 85, określa statut.

4. Rodzaje jednostek organizacyjnych uczelni niepublicznej oraz warunki i tryb ich tworzenia, likwidacji i przekształcania, z zastrzeżeniem art. 85, określa statut.

Art. 85. 1. Uczelnia może utworzyć poza swoją siedzibą zamiejscową jednostkę organizacyjną w formie:

- 1) podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
- 2) filii, w której skład wchodzi co najmniej dwie podstawowe jednostki organizacyjne uczelni;

3) zamiejscowego ośrodka dydaktycznego, w którym podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora, a za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wydaną po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej — także jednostka posiadająca uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich, realizuje dwie trzecie zajęć dydaktycznych w ramach prowadzonych studiów pierwszego stopnia, jeżeli spełnione są wymagania kadrowe określone na podstawie art. 9 pkt 5 lit. b.

2. Uczelnia, w której nie ma podstawowych jednostek organizacyjnych, posiadająca uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora, a za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wydaną po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej, także uczelnia posiadająca uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich, może utworzyć zamiejscowy ośrodek dydaktyczny, w którym realizuje przeważającą część zajęć dydaktycznych w ramach prowadzonych studiów pierwszego stopnia, jeżeli spełnione są wymagania kadrowe określone na podstawie art. 9 pkt 5 lit. b.

3. Uczelnia może utworzyć poza swoją siedzibą zamiejscową jednostkę organizacyjną o zadaniach innych niż dydaktyczne, także w formie innej niż określona w ust. 1 pkt 1 i 2.

4. Tworzenie, przekształcanie i likwidacja zamiejscowych jednostek organizacyjnych uczelni publicznej odbywa się na zasadach określonych w art. 84 ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

5. Utworzenie za granicą zamiejscowej jednostki organizacyjnej uczelni wymaga zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych i ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

6. Zagraniczne uczelnie mogą tworzyć uczelnie z siedzibą na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, wydanej po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

7. Do uczelni utworzonych przez uczelnie zagraniczne mają zastosowanie przepisy dotyczące utworzenia i działania uczelni niepublicznej, z wyłączeniem art. 9 oraz art. 110 ust. 1—3.

8. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie uczelnie utworzone przez uczelnie zagraniczne muszą spełniać, aby prowadzić studia na określonym poziomie i kierunku kształcenia, biorąc pod uwagę tytuły naukowe i stopnie naukowe uzyskiwane za granicą oraz wymagania kadrowe i poziom nauczania obowiązujący w polskich uczelniach.

Art. 86. 1. W celu lepszego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz

transferu wyników prac naukowych do gospodarki, uczelnie mogą prowadzić akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii.

2. Akademicki inkubator przedsiębiorczości tworzy się w celu wsparcia działalności gospodarczej środowiska akademickiego lub pracowników uczelni i studentów będących przedsiębiorcami.

3. Akademicki inkubator przedsiębiorczości utworzony:

1) w formie jednostki ogólnouczelnianej działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez senat uczelni;

2) w formie spółki handlowej lub fundacji działa w oparciu o odpowiednie dokumenty ustrojowe.

4. Centrum transferu technologii tworzy się w celu sprzedaży lub nieodpłatnego przekazywania wyników badań i prac rozwojowych do gospodarki.

5. Centrum transferu technologii utworzone:

1) w formie jednostki ogólnouczelnianej działa w oparciu o regulamin zatwierdzony przez senat uczelni;

2) w formie spółki handlowej lub fundacji działa w oparciu o odpowiednie dokumenty ustrojowe.

6. W akademickim inkubatorze przedsiębiorczości lub centrum transferu technologii, utworzonych w formie ogólnouczelnianych jednostek organizacyjnych, tworzy się rady nadzorujące, których skład i kompetencje określone są odpowiednio w ich regulaminach.

7. Dyrektora akademickiego inkubatora przedsiębiorczości lub centrum transferu technologii, działających w formie ogólnouczelnianych jednostek organizacyjnych, powołuje rektor po zasięgnięciu opinii senatu, spośród kandydatów przedstawionych przez rady nadzorujące tych jednostek.

Art. 87. Status szpitali klinicznych będących bazą dydaktyczną i naukowo-badawczą uczelni medycznych lub innych uczelni prowadzących działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych regulują przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z późn. zm.⁴⁾).

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948, Nr 114, poz. 1193 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 45, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1083, Nr 111, poz. 1193, Nr 113, poz. 1207, Nr 126, poz. 1382—1384 i Nr 128, poz. 1407, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 124, poz. 1151 i 1152, Nr 171, poz. 1663, Nr 213, poz. 2081 i Nr 223, poz. 2215 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703.

Art. 88. 1. W uczelni działa system biblioteczno-informacyjny, którego podstawę stanowi biblioteka. Organizację i funkcjonowanie systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym zasady korzystania z niego przez osoby niebędące pracownikami, doktorantami lub studentami uczelni, określa statut.

2. Dyrektora biblioteki zatrudnia rektor po zasięgnięciu opinii senatu uczelni. W uczelni akademickiej dyrektorem biblioteki może być osoba posiadająca uprawnienia do zajmowania stanowisk wymienionych w art. 113 lub stopień naukowy.

3. W uczelni działa rada biblioteczna jako organ opiniotwórczy rektora. Skład i kompetencje rady bibliotecznej oraz tryb jej powoływania określa statut uczelni.

4. Uczelnia w związku z funkcjonowaniem systemu biblioteczno-informacyjnego może przetwarzać określone w jej statucie dane osobowe osób korzystających z tego systemu.

5. Zbiór danych osobowych, o których mowa w ust. 4, jest zwolniony z obowiązku rejestracji zbiorów danych osobowych, o których mowa w art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285).

6. Uczelnia prowadzi archiwum. Działalność archiwum regulują przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396, z późn. zm.⁵⁾).

Rozdział 4

Mienie i finanse uczelni

Art. 89. Mienie uczelni obejmuje własność i inne prawa majątkowe.

Art. 90. 1. W akcie o utworzeniu uczelni publicznej wskazuje się mienie lub organ, który ją w to mienie wyposaża.

2. Na wyposażenie, o którym mowa w ust. 1, tworzonej uczelni przeznaczają się nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Na wyposażenie uczelni tworzonej z połączenia kilku uczelni przeznaczają się nieruchomości stanowiące własność łączonych uczelni; na jej wyposażenie mogą być również przeznaczone nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

3. Skarb Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać uczelniom nieruchomości

w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 i Nr 281, poz. 2782 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1087).

4. Rozporządzenie przez uczelnię składnikami aktywów trwałych w rozumieniu przepisów o rachunkowości, w zakresie określonym w ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.⁶⁾), wymaga zgody ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

5. W przypadku likwidacji uczelni publicznej jej mienie, po spłaceniu zobowiązań, staje się, odpowiednio do źródła pochodzenia tego mienia zgodnie z ust. 2, mieniem Skarbu Państwa albo mieniem jednostki samorządu terytorialnego. O przeznaczeniu mienia zlikwidowanej uczelni publicznej decyduje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a w przypadku uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz morskiej odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do mienia przekazanego uczelni niepublicznej w trybie ust. 3.

7. W przypadku likwidacji publicznego szpitala klinicznego utworzonego na zasadach i w trybie określonych w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej jego majątek, po zaspokojeniu wierzycieli, staje się własnością Skarbu Państwa lub własnością publicznej uczelni medycznej albo publicznej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, a o jego przeznaczeniu decyduje podmiot, który utworzył publiczny zakład opieki zdrowotnej.

Art. 91. 1. Działalność uczelni, o której mowa w art. 13 ust. 1 i art. 14, podlega zwolnieniu z podatku dochodowego, podatku od towarów i usług, podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od czynności cywilnoprawnych na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

2. Uczelnia jest zwolniona z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa, z wyjątkiem opłat określonych w przepisach o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Art. 92. Działalność uczelni publicznej jest finansowana z dotacji z budżetu państwa na zadania ustawowo określone oraz może być finansowana z przychodów własnych.

Art. 93. 1. Wydatki budżetu państwa planowane na finansowanie działalności uczelni publicznych, w czę-

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 137, poz. 1302, z 2004 r. Nr 173, poz. 1808, Nr 202, poz. 2065 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 69, Nr 64, poz. 565 i Nr 163, poz. 1362.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz. 741 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2001 r. Nr 4, poz. 26, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 240, poz. 2055 oraz z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703.

ści dotyczącej wynagrodzeń waloryzowane są corocznie, co najmniej o średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalone w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy.

2. Wydatki budżetu państwa planowane na finansowanie działalności uczelni publicznych, w części niedotyczącej wynagrodzeń waloryzowane są corocznie, co najmniej o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług ustalony w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy.

Art. 94. 1. Z budżetu państwa uczelnia publiczna otrzymuje dotacje na:

- 1) zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadr naukowych oraz utrzymaniem uczelni, w tym na remonty;
- 2) zadania uczelni wojskowej związane z obroną narodową;
- 3) zadania uczelni służb państwowych związane z bezpieczeństwem obywateli;
- 4) zadania uczelni artystycznej związane z działalnością kulturalną w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej;
- 5) zadania uczelni morskiej związane z utrzymaniem statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych dla kadr morskich oraz szkoleniem wojskowym studentów;
- 6) zadania uczelni kształcącej personel lotniczy dla lotnictwa cywilnego, związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych;
- 7) zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów w zakresie określonym w art. 173 ust. 1 oraz dla doktorantów w zakresie określonym w art. 199 ust. 1;
- 8) zadania związane ze świadczeniami zdrowotnymi, wykonywanymi w ramach kształcenia studentów studiów stacjonarnych w podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni medycznej lub innej uczelni publicznej realizującej zadania, o których mowa w pkt 1, i prowadzącej działalność badawczą w dziedzinie nauk medycznych pod bezpośrednim nadzorem lekarzy lub lekarzy dentyistów posiadających prawo wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentyisty, będących pracownikami tej uczelni;
- 9) zadania związane z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, farmaceutów, pielęgniarki i położne oraz przez diagnostów laboratoryjnych;
- 10) dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji, w tym realizowanych z udziałem środków pochodzących z publicznych środków wspólnotowych w ramach kontraktów wojewódz-

kich, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 759);

11) zadania związane z kształceniem i rehabilitacją leczniczą studentów niepełnosprawnych.

2. Uczelnia publiczna w ramach dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów, o której mowa w ust. 1 pkt 7, może dofinansować remonty domów oraz stołówek studenckich.

3. Dotacje, o których mowa w ust. 1, są udzielane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, z tym że dla:

- 1) uczelni wojskowej dotacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 10, są udzielane z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej, z zastrzeżeniem, że dotacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w zakresie dotyczącym zadań związanych z kształceniem studentów studiów stacjonarnych oraz uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich obejmuje żołnierzy zawodowych lub kandydatów na żołnierzy zawodowych;
- 2) uczelni służb państwowych dotacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3, 7, 10 i 11, są udzielane z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 3) uczelni artystycznej dotacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 4, 7, 10 i 11, są udzielane z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 4) uczelni morskiej dotacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 5, 7, 10 i 11, są udzielane z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki morskiej;
- 5) uczelni kształcącej personel lotniczy dla lotnictwa cywilnego dotacje, o których mowa w ust. 1 pkt 6, są udzielane z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu;
- 6) uczelni medycznej lub innej uczelni publicznej realizującej zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i prowadzącej działalność badawczą w dziedzinie nauk medycznych dotacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 7—11 — są udzielane z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

4. Uczelnia niepubliczna otrzymuje dotację na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów, w zakresie określonym w art. 173 ust. 1 oraz dla doktorantów, w zakresie określonym w art. 199 ust. 1.

5. Uczelnia niepubliczna spełniająca warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 95 ust. 1 może otrzymać:

- 1) dotację przeznaczoną na pokrycie części opłat wnoszonych przez studentów studiów stacjonar-

nych oraz uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich;

- 2) dotacje na dofinansowanie kosztów realizacji zadań wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz 8—11, niezwiązanych z kształceniem studentów studiów stacjonarnych i uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich.

6. Uczelnia może otrzymywać inne środki finansowe z budżetu państwa oraz z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków.

7. Przepisy ust. 3, 4 i 5 stosuje się odpowiednio do związku uczelni.

Art. 95. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb występowania przez uczelnie niepubliczne o dotacje, o których mowa w art. 94, oraz sposób kontroli ich wykorzystania, uwzględniając jakość kształcenia w uczelni, liczbę nauczycieli akademickich, dla których uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, liczbę kształconych w uczelni studentów studiów stacjonarnych i uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, zaangażowanie własnych środków w rozwój bazy materialnej uczelni oraz osiągnięcia uczelni w dotychczasowym kształceniu. W przypadku dotacji na pomoc materialną uwzględnia się liczbę kształconych w uczelni studentów studiów stacjonarnych i uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich oraz liczbę studentów i doktorantów będących w trudnej sytuacji materialnej.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przyznaje dotacje, o których mowa w art. 94 ust. 1, 4 i 5, określając ich wysokość i przeznaczenie. Dotacje, o których mowa w art. 94 ust. 3, przyznaje właściwy minister wymieniony w art. 94 ust. 3, określając ich wysokość i przeznaczenie.

3. Minister przyznający dotację, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1, może przyznać uczelni publicznej prowadzącej studia na szczególnie wysokim poziomie, potwierdzonym oceną Państwowej Komisji Akredytacyjnej, dodatkowe środki na kształcenie studentów na określonych kierunkach studiów, makrokierunkach i studiach międzykierunkowych. Środki przeznaczone na te cele nie mogą łącznie przekraczać 0,5 % dotacji przeznaczonej na zadania określone w art. 94 ust. 1 pkt 1.

Art. 96. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, do spraw zdrowia, do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz do spraw gospodarki morskiej określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) wskaźniki kosztochłonności poszczególnych kierunków, makrokierunków i studiów międzykierunkowych studiów stacjonarnych, z uwzględnieniem warunków kadrowych niezbędnych do prowadzenia studiów określonego stopnia, a także wskaźniki kosztochłonności stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki, ma-

jąc na uwadze rodzaj niezbędnych kosztów ponoszonych w związku z kształceniem i badaniami na danym kierunku i danej dziedzinie naukowej oraz przygotowaniem doktoranta do prowadzenia działalności dydaktycznej, naukowej i badawczej;

- 2) zasady podziału dotacji, o których mowa w art. 94, z uwzględnieniem:

- a) w zakresie zadań, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 8 — danych o liczbie studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i nauczycieli akademickich oraz o wskaźnikach kosztochłonności poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych i stacjonarnych studiów doktoranckich w poszczególnych dziedzinach nauki,

- b) w zakresie pomocy materialnej dla studentów — danych o liczbie studentów, liczbie studentów studiów stacjonarnych uprawnionych do zakwaterowania w domach studenckich oraz liczbie studentów będących w trudnej sytuacji materialnej,

- c) w zakresie pomocy materialnej dla doktorantów — danych o liczbie doktorantów, liczbie doktorantów studiów stacjonarnych uprawnionych do zakwaterowania w domach studenckich oraz liczbie doktorantów będących w trudnej sytuacji materialnej

— zapewniając, w ramach posiadanych środków budżetowych, możliwie najlepsze funkcjonowanie uczelni.

Art. 97. Zasady i tryb finansowania badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w uczelni, zakwalifikowanych do finansowania ze środków przewidzianych w budżecie państwa na naukę, określa ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 85, poz. 727).

Art. 98. 1. Przychodami uczelni publicznej są w szczególności:

- 1) dotacje z budżetu państwa, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1—6 oraz 8, 9 i 11;
- 2) uzyskane z budżetu państwa środki na naukę, o których mowa w ustawie wymienionej w art. 97;
- 3) odpłatności za świadczone usługi edukacyjne, w szczególności za kształcenie na studiach i studiach doktoranckich, prowadzonych w formach niestacjonarnych, oraz za świadczone przez uczelnie artystyczne usługi artystyczne;
- 4) opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia;
- 5) jednorazowe opłaty za wydanie dyplomu, świadectwa oraz innego dokumentu związanego z takim studium;
- 6) odpłatności za usługi badawcze i specjalistyczne, specjalistyczne i wysokospecjalistyczne usługi

diagnostyczne, rehabilitacyjne lub lecznicze, a także opłaty licencyjne i przychody z działalności kulturalnej;

- 7) przychody z działalności gospodarczej;
- 8) przychody z udziałów i odsetek;
- 9) przychody ze sprzedaży składników własnego mienia oraz z odpłatności za korzystanie z tych składników przez osoby trzecie na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innej umowy;
- 10) przychody z tytułu darowizn, dziedziczenia, zapisów oraz ofiarności publicznej;
- 11) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi;
- 12) środki, o których mowa w art. 94 ust. 6.

2. Maksymalną wysokość opłat, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, ustala na rok akademicki, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, uwzględniając zasadę, że nie mogą one przekraczać kosztów planowanych do poniesienia w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności związanych z dokonywaniem wpisu i przyjmowaniem na studia na danym kierunku studiów i określonym poziomie kształcenia.

3. Niewykorzystane w danym roku środki finansowe pozostają w dyspozycji uczelni.

Art. 99. 1. Uczelnia publiczna może pobierać opłaty za świadczone usługi edukacyjne związane z:

- 1) kształceniem studentów na studiach niestacjonarnych oraz uczestników niestacjonarnych studiów doktoranckich;
- 2) powtarzaniem określonych zajęć na studiach stacjonarnych oraz stacjonarnych studiach doktoranckich z powodu niezadowalających wyników w nauce;
- 3) prowadzeniem studiów w języku obcym;
- 4) prowadzeniem zajęć nieobjętych planem studiów;
- 5) prowadzeniem studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających.

2. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, ustala rektor uczelni publicznej, z tym że opłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie mogą przekraczać kosztów ponoszonych w zakresie niezbędnym do uruchomienia i prowadzenia w danej uczelni, odpowiednio studiów lub studiów doktoranckich, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz zajęć na studiach lub studiach doktoranckich, o których mowa w ust. 1 pkt 2, z uwzględnieniem kosztów amortyzacji i remontów.

3. Senat uczelni publicznej określa szczegółowe zasady pobierania opłat, o których mowa w ust. 1, w tym tryb i warunki zwalniania — w całości lub w części — z tych opłat studentów lub doktorantów,

w szczególności osiągających wybitne wyniki w nauce, a także tych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej.

4. Zasady pobierania i wysokość opłat w uczelni niepublicznej określa organ wskazany w jej statucie.

Art. 100. 1. Uczelnia publiczna pokrywa koszty swojej działalności, zobowiązania oraz wydatki na rozwój i inne potrzeby z przychodów określonych w art. 98 ust. 1.

2. Uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych i o rachunkowości.

3. Uczelnia publiczna przekazuje ministrowi, który sprawuje nad nią nadzór, oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych plan rzeczowo-finansowy, w terminie czternastu dni od jego uchwalenia.

Art. 101. 1. Uczelnia publiczna tworzy:

- 1) fundusz zasadniczy;
- 2) inne fundusze, których utworzenie przewidują odrębne przepisy.

2. Zysk netto przeznaczają się na fundusz zasadniczy.

3. Stratę netto pokrywa się z funduszu zasadniczego.

4. Roczne sprawozdanie finansowe uczelni publicznej podlega badaniu przez biegłego rewidenta.

Art. 102. 1. Fundusz zasadniczy odzwierciedla wartość mienia uczelni publicznej.

2. W uczelni publicznej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, z wyjątkiem budynków i lokali oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej, podlegają amortyzacji na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej są umarzone.

Art. 103. 1. Uczelnia tworzy fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

2. Fundusz, o którym mowa w ust. 1, tworzy się:

- 1) z dotacji, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i ust. 4, z wyłączeniem środków na stypendia ministra, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 4 i 5;
- 2) z opłat za korzystanie z domu studenckiego;
- 3) z opłat za korzystanie ze stołówki studenckiej;
- 4) z innych przychodów, w tym z opłat za wynajem pomieszczeń w domach i stołówkach studenckich.

3. Fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w części, o której mowa w ust. 2 pkt 1,

przeznacza się na wypłaty stypendiów i zapomóg, a w przypadku uczelni publicznej także na remonty domów i stołówek studenckich. Dotacja przeznaczona na pomoc materialną dla doktorantów nie może być większa niż 3 % wysokości dotacji określonej w ust. 2 pkt 1.

4. Fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w części, o której mowa w ust. 2 pkt 2—4, przeznacza się na pokrycie kosztów utrzymania domów i stołówek studenckich, a w przypadku uczelni publicznej także na wynagrodzenia pracowników uczelni zatrudnionych w tych domach i stołówkach oraz na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla tych pracowników, o którym mowa w art. 157.

5. Fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w części, o której mowa w ust. 2 pkt 2—4, może być również przeznaczony na wypłatę stypendiów i zapomóg oraz remonty i modernizację domów i stołówek studenckich.

6. Fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, w części nieprzekraczającej w danym roku budżetowym 0,2 % dotacji, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i ust. 4, może być przeznaczony na pokrywanie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów i doktorantów, ponoszonych przez uczelnię.

7. Niewykorzystane w danym roku budżetowym środki funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów pochodzące ze źródła, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, przechodzą na rok następny do wykorzystania na cele określone w ust. 3, a środki pochodzące ze źródeł określonych w ust. 2 pkt 2—4, na cele określone w ust. 4 i 5.

Art. 104. 1. Uczelnia może utworzyć, ze środków innych niż określone w art. 94 ust. 1 i 6, własny fundusz stypendialny na stypendia dla pracowników i studentów oraz doktorantów. Stypendia z tego funduszu mogą być przyznawane, jeżeli statut uczelni tak stanowi, niezależnie od stypendiów, o których mowa w art. 173 ust. 1 oraz w art. 199 ust. 1.

2. Stypendia, o których mowa w ust. 1, są przyznawane studentom i doktorantom w uzgodnieniu odpowiednio z uczelnianym organem wykonawczym samorządu studenckiego wskazanym w regulaminie samorządu studenckiego lub z uczelnianym organem wykonawczym samorządu doktorantów wskazanym w regulaminie samorządu doktorantów.

Art. 105. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej uczelni publicznych, z uwzględnieniem:

- 1) zasad sporządzania planu rzeczowo-finansowego;
- 2) zasad tworzenia oraz zmian stanu funduszy;
- 3) zasad rozliczania kosztów;
- 4) sposobu dostosowania dotychczasowych zasad gospodarki finansowej szkół wyższych do postanowień ustawy.

Art. 106. Prowadzenie przez uczelnię działalności dydaktycznej, naukowej, badawczej, doświadczalnej, artystycznej, sportowej, diagnostycznej, rehabilitacyjnej lub leczniczej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.⁷⁾).

DZIAŁ III

Pracownicy uczelni

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 107. Pracownikami uczelni są nauczyciele akademicy oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi.

Art. 108. Nauczycielami akademickimi są:

- 1) pracownicy naukowo-dydaktyczni;
- 2) pracownicy dydaktyczni;
- 3) pracownicy naukowci;
- 4) dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej.

Art. 109. 1. Nauczycielem akademickim może zostać osoba, która:

- 1) posiada kwalifikacje określone w ustawie;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie została ukarana prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo umyślne;
- 4) nie została ukarana karą dyscyplinarną wymienioną w art. 140 ust. 1 pkt 4;
- 5) korzysta z pełni praw publicznych.

2. Nauczyciel akademicki może pozostawać w tym samym czasie w stosunku pracy tylko w jednym podstawowym miejscu pracy.

3. Zatrudnienie w uczelni w charakterze nauczyciela akademickiego cudzoziemca następuje bez konieczności uzyskania zezwolenia i zgody organu zatrudnienia. Zezwolenia i zgody nie wymaga także powierzenie cudzoziemcowi innej pracy zarobkowej w zakresie zadań, o których mowa w art. 111.

4. Osoba, o której mowa w ust. 3, podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń zdrowotnych, a także korzysta z uprawnień przewidzianych w ustawie oraz innych uprawnień na zasadach obowiązujących obywateli polskich pozostających w stosunku pracy.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2777 oraz z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788 i Nr 143, poz. 1199.

Art. 110. 1. Pracownicy naukowo-dydaktyczni i naukowcy zatrudniani na stanowiskach:

- 1) profesora zwyczajnego;
- 2) profesora nadzwyczajnego;
- 3) profesora wizytującego;
- 4) adiunkta;
- 5) asystenta.

2. Pracownicy dydaktyczni są zatrudniani na stanowiskach:

- 1) starszego wykładowcy;
- 2) wykładowcy;
- 3) lektora lub instruktora.

3. W uczelni zawodowej pracownicy dydaktyczni mogą być zatrudniani także na stanowiskach wskazanych w ust. 1 pkt 1—3 i 5.

4. Statut uczelni może przewidywać możliwość zatrudniania pracowników dydaktycznych na stanowisku docenta. Do pracowników tych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowisku starszego wykładowcy, chyba że szczególny przepis ustawy stanowi inaczej.

Art. 111. 1. Pracownicy naukowo-dydaktyczni są obowiązani:

- 1) kształcić i wychowywać studentów;
- 2) prowadzić badania naukowe i prace rozwojowe, rozwijać twórczość naukową albo artystyczną;
- 3) uczestniczyć w pracach organizacyjnych uczelni.

2. Pracownicy naukowcy mają obowiązki określone w ust. 1 pkt 2 i 3.

3. Do obowiązków nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego należy również kształcenie kadry naukowej.

4. Pracownicy dydaktyczni są obowiązani:

- 1) kształcić i wychowywać studentów;
- 2) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe;
- 3) uczestniczyć w pracach organizacyjnych uczelni.

5. Nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni zawodowej mogą uczestniczyć w pracach badawczych. Warunki prowadzenia tych prac określa organ koleżeński uczelni wskazany w statucie.

Art. 112. 1. Nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni medycznej lub innej uczelni prowadzącej działalność w dziedzinie nauk medycznych uczestni-

czą w sprawowaniu opieki zdrowotnej poprzez wykonywanie zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w szpitalach klinicznych lub oddziałach innych zakładów opieki zdrowotnej (szpitali), udostępnianych tym uczelniom na zasadach określonych w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej.

2. W udzielaniu świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 1, nauczyciele akademicki uczestniczą na podstawie odrębnej umowy zawartej ze szpitalem klinicznym albo innym zakładem opieki zdrowotnej (szpitalem).

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni publicznych działających w zakresie nauk weterynaryjnych.

Art. 113. Dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej są zatrudniani na stanowiskach:

- 1) starszego kustosa dyplomowanego, starszego dokumentalisty dyplomowanego;
- 2) kustosa dyplomowanego, dokumentalisty dyplomowanego;
- 3) adiunkta bibliotecznego, adiunkta dokumentacji i informacji naukowej;
- 4) asystenta bibliotecznego, asystenta dokumentacji i informacji naukowej.

Art. 114. 1. Na stanowisku profesora zwyczajnego może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł naukowy profesora.

2. Na stanowisku profesora nadzwyczajnego może być zatrudniona osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora.

3. Na stanowisku profesora wizytującego może być zatrudniona osoba będąca pracownikiem innej uczelni, posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora, z zastrzeżeniem art. 115 ust. 3.

4. W uczelni morskiej na stanowisku profesora nadzwyczajnego może być zatrudniona także osoba posiadająca stopień naukowy doktora oraz najwyższy stopień morski.

5. Na stanowisku adiunkta może być zatrudniona osoba, która posiada co najmniej stopień naukowy doktora.

6. Na stanowisku asystenta może być zatrudniona osoba, która posiada co najmniej tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny.

7. Na stanowiskach pracowników dydaktycznych, o których mowa w art. 110 ust. 2, mogą być zatrudnione osoby posiadające tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny.

8. Na stanowisku docenta, o którym mowa w art. 110 ust. 4, może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora.

Art. 115. 1. Na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego może być zatrudniona osoba niespełniająca wymagań określonych odpowiednio w art. 114 ust. 2 i 3, jeżeli posiada stopień naukowy doktora oraz znaczne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, zawodowej lub artystycznej, potwierdzone w trybie określonym w statucie.

2. Warunkiem zatrudnienia osoby, o której mowa w ust. 1, na stanowisku profesora nadzwyczajnego w uczelni jest uzyskanie pozytywnej opinii Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

3. W uczelni wojskowej na stanowisku profesora wizytującego może być zatrudniona osoba posiadająca stopień generała lub admirała.

4. Przy zatrudnianiu na stanowisko wymienione w ust. 1 osoby niebędącej obywatelem polskim rektor może odstąpić od warunków określonych w art. 114 ust. 2 i 3.

5. Zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego osoby, o której mowa w ust. 1, może nastąpić wyłącznie na podstawie umowy o pracę.

Art. 116. Statut uczelni może określać dodatkowe wymagania i kwalifikacje zawodowe osób zatrudnianych na stanowiskach, o których mowa w art. 110.

Art. 117. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, jakie powinien spełniać kandydat na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, uwzględniając w szczególności wymagania w zakresie posiadanego wykształcenia, stażu pracy i osiągnięć naukowych, warunkujące dopuszczenie do postępowania kwalifikacyjnego oraz warunki uzyskiwania zwolnienia z tego postępowania,
- 2) formę i tryb postępowania kwalifikacyjnego stanowiącego podstawę do przyznawania uprawnień dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, uwzględniając tryb powoływania oraz sposób funkcjonowania komisji egzaminacyjnej,
- 3) warunki awansowania dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, uwzględniając wymagania kwalifikacyjne warunkujące awans zawodowy, wykaz specjalizacji zawodowych oraz ich zakres tematyczny,
- 4) wzór zaświadczenia o uzyskaniu kwalifikacji zawodowych, uwzględniając potrzebę umieszczenia wszystkich danych potwierdzających uzyskane kwalifikacje zawodowe

— uwzględniając w szczególności sprawne funkcjonowanie systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni.

Rozdział 2

Stosunek pracy pracowników uczelni

Art. 118. 1. Nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim następuje na podstawie mianowania albo umowy o pracę. Na podstawie mianowania zatrudnia się nauczyciela akademickiego tylko w pełnym wymiarze czasu pracy.

2. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim w uczelni publicznej nawiązuje i rozwiązuje rektor w trybie określonym w statucie, z zastrzeżeniem art. 121 ust. 4.

3. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim w uczelni niepublicznej nawiązuje i rozwiązuje organ uczelni wskazany w statucie, z zastrzeżeniem art. 121 ust. 5, w trybie określonym w statucie.

4. Tryb postępowania poprzedzającego zatrudnienie nauczyciela akademickiego określa statut.

5. W uczelni wojskowej żołnierzy zawodowych wyznacza się na stanowiska nauczycieli akademickich na zasadach i w trybie określonych w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, z zachowaniem przepisów art. 114—116.

6. W uczelni służb państwowych funkcjonariuszy wyznacza się na stanowiska nauczycieli akademickich na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotyczących tych służb, z zachowaniem przepisów ustawy.

Art. 119. 1. Akt mianowania oraz umowa o pracę zawierane z nauczycielem akademickim określają strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy, w szczególności:

- 1) rodzaj pracy;
- 2) miejsce wykonywania pracy;
- 3) informację, czy uczelnia jest podstawowym miejscem pracy w rozumieniu ustawy;
- 4) wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy, ze wskazaniem składników wynagrodzenia;
- 5) wymiar czasu pracy;
- 6) termin rozpoczęcia pracy.

2. Warunkiem zawarcia z nauczycielem akademickim stosunku pracy na podstawie mianowania jest złożenie na piśmie oświadczenia, że uczelnia jest dla niego podstawowym miejscem pracy w rozumieniu ustawy.

Art. 120. Okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów określa statut.

Art. 121. 1. Uczelnia, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony na podstawie mianowania, jest jego podstawowym miejscem pracy.

2. Mianowanie następuje na czas nieokreślony lub określony.

3. Mianowanie po raz pierwszy w uczelni następuje po zakwalifikowaniu w drodze konkursu. Zasady i tryb przeprowadzania konkursu oraz kryteria kwalifikacyjne określa statut.

4. Mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego osoby pełniącej funkcję rektora uczelni publicznej dokonuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na wniosek senatu tej uczelni.

5. Przepis ust. 4 stosuje się do uczelni niepublicznej, jeżeli statut tej uczelni nie stanowi inaczej.

6. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 4 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

Art. 122. 1. Rektor, na wniosek nauczyciela akademickiego, wystawia nauczycielowi akademickiemu legitymację służbową.

2. Za wydanie legitymacji służbowej, o której mowa w ust. 1, pobierane są opłaty związane z kosztami wydania dokumentu; wysokość tej opłaty nie może przekroczyć wysokości kosztów wytworzenia dokumentu. Opłaty stanowią przychód uczelni.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wzór oraz tryb wystawiania legitymacji służbowej, o której mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę poświadczenia zatrudnienia na stanowisku nauczyciela akademickiego.

Art. 123. 1. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany:

- 1) w drodze porozumienia stron;
- 2) przez wypowiedzenie dokonane przez jedną ze stron;
- 3) bez wypowiedzenia.

2. Rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem akademickim za wypowiedzeniem następuje z końcem semestru, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

3. W uczelni wojskowej nauczyciela akademickiego będącego żołnierzem zawodowym zwalnia się ze stanowiska na zasadach i w trybie określonych w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

4. W uczelni służb państwowych rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem akademickim będącym funkcjonariuszem właściwej służby pań-

stwowej następuje na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotyczących tych służb, z zachowaniem przepisów ustawy.

Art. 124. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim w przypadku:

- 1) czasowej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej niezdolności przekracza okres zasiłkowy, a w przypadku stwierdzenia przez uprawnionego lekarza poprawy stanu zdrowia i możliwości powrotu do pracy, jeżeli okres ten przekracza dwa lata;
- 2) wszczęcia postępowania w sprawie likwidacji uczelni;
- 3) otrzymania przez nauczyciela akademickiego, w okresie nie krótszym niż rok, dwóch kolejnych ocen negatywnych, o których mowa w art. 132 ust. 1 i 2;
- 4) podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej, bez uzyskania zgody rektora, o której mowa w art. 129 ust. 1;
- 5) niezawiadomienia rektora o podjęciu dodatkowego zatrudnienia lub prowadzeniu działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 129 ust. 6.

Art. 125. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych ważnych przyczyn, po uzyskaniu zgody organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni.

Art. 126. Rektor może rozwiązać stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim bez wypowiedzenia w przypadku:

- 1) trwałej utraty zdolności do pracy na zajmowanym stanowisku, stwierdzonej orzeczeniem lekarza orzecznika w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli nie ma możliwości zatrudnienia pracownika na innym stanowisku, odpowiednim do jego stanu zdrowia i kwalifikacji zawodowych, albo gdy nauczyciel odmawia przejścia do takiej pracy;
- 2) niedostarczenia w wyznaczonym terminie orzeczenia potwierdzającego zdolność do pracy na zajmowanym stanowisku, wydanego przez lekarza prowadzącego badania okresowe lub kontrolne;
- 3) dopuszczenia się:
  - a) czynu określonego w art. 115 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904, z późn. zm.⁸⁾) stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądowym,

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1402, z 2002 r. Nr 126, poz. 1068 i Nr 197, poz. 1662, z 2003 r. Nr 166, poz. 1610 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 869, Nr 96, poz. 959 i Nr 172, poz. 1804.

b) stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem komisji dyscyplinarnej:

- przywłaszczenia sobie autorstwa albo wprowadzenia w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania,
- rozpowszechnienia, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania,
- rozpowszechnienia, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego artystycznego wykonania albo publicznego zniekształcenia takiego utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub nadania,
- innego sposobu naruszenia cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych,
- fałszowania badań lub wyników badań naukowych lub innego oszustwa naukowego,
- innego oszustwa naukowego;

4) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.

Art. 127. 1. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego wygasa z mocy prawa w przypadku:

- 1) stwierdzenia, że mianowanie nastąpiło na podstawie fałszywych lub nieważnych dokumentów;
- 2) prawomocnego orzeczenia przez sąd utraty praw publicznych;
- 3) prawomocnego ukarania karą dyscyplinarną pozbawienia prawa wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego na stałe lub na czas określony;
- 4) prawomocnego orzeczenia środka karnego w postaci zakazu zajmowania określonego stanowiska w przypadku, gdy orzeczenie to dotyczy wykonywania obowiązków nauczyciela akademickiego;
- 5) upływu trzymiesięcznego okresu nieobecności w pracy z powodu tymczasowego aresztowania;
- 6) odbywania kary pozbawienia wolności lub ograniczenia wolności;
- 7) upływu okresu mianowania;
- 8) śmierci nauczyciela akademickiego.

2. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego zatrudnionego na stanowisku profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego wygasa z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on 70. rok życia.

3. Wygaśnięcie stosunku pracy stwierdza rektor.

4. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego pełniącego funkcję rektora, z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on 70. rok życia,

przekształca się — na czas pozostały do zakończenia pełnienia tej funkcji — w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Art. 128. Rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę z nauczycielem akademickim następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.⁹⁾), z tym że rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem następuje z końcem semestru.

Art. 129. 1. Wykonywanie przez nauczyciela akademickiego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy u więcej niż jednego dodatkowego pracodawcy lub prowadzenie działalności gospodarczej łącznie z jednym dodatkowym zatrudnieniem w ramach stosunku pracy, bez uzyskania wcześniejszej zgody rektora, stanowi podstawę rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem w uczelni publicznej stanowiącej podstawowe miejsce pracy.

2. Podjęcie przez nauczyciela akademickiego, będącego organem jednoosobowym uczelni publicznej lub jego zastępcą, dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej wymaga wcześniejszego uzyskania zgody właściwego organu kolegialnego uczelni. Wykonywanie przez nauczyciela akademickiego będącego organem jednoosobowym uczelni lub jego zastępcą zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej bez zgody właściwego organu kolegialnego powoduje wygaśnięcie mandatu organu jednoosobowego uczelni publicznej lub jego zastępcy.

3. Wypowiedzenie stosunku pracy lub wygaśnięcie mandatu, o którym mowa w ust. 1 i 2, następuje z końcem miesiąca następującego po miesiącu, w którym rektor powziął wiadomość o tym fakcie, a w odniesieniu odpowiednio do rektora uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz morskiej — właściwy minister wskazany w art. 33 ust. 2, z zastrzeżeniem art. 128.

4. Wypowiedzenia stosunku pracy oraz wygaśnięcie mandatu, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje lub stwierdza rektor, a w stosunku do rektora uczelni publicznej, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego lub rektora odpowiednio uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz morskiej właściwy minister wskazany w art. 33 ust. 2, na wniosek senatu uczelni, z zastrzeżeniem art. 128.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610 i Nr 86, poz. 732.

5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do uczelni niepublicznej, jeżeli statut nie stanowi inaczej.

6. Nauczyciel akademicki zawiadamia rektora o podjętym dodatkowym zatrudnieniu i wymiarze czasu pracy lub prowadzeniu działalności gospodarczej, w terminie siedmiu dni od podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub rozpoczęcia działalności gospodarczej.

7. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do nauczycieli akademickich podejmujących zatrudnienie w ramach stosunku pracy:

- 1) w urzędach, o których mowa w art. 1 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 4a ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 2) w organach towarzystw naukowych i zawodowych;
- 3) w organach wymiaru sprawiedliwości;
- 4) w instytucjach kultury;
- 5) we władzach Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności.

Art. 130. 1. Czas pracy nauczyciela akademickiego jest określony zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych. Czas pracy nauczyciela akademickiego uczestniczącego w sprawowaniu opieki zdrowotnej, o której mowa w art. 112, jest określony ponadto zakresem jego obowiązków związanych z zapewnieniem ciągłej opieki nad pacjentami szpitali klinicznych lub oddziałów innych zakładów opieki zdrowotnej.

2. Zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych określa senat.

3. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych wynosi:

- 1) od 120 do 240 godzin dydaktycznych — dla pracowników naukowo-dydaktycznych;
- 2) od 240 do 360 godzin dydaktycznych — dla pracowników dydaktycznych, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) od 300 do 540 godzin dydaktycznych — dla pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach lektorów i instruktorów lub równorzędnych.

4. Rektor, powierzając nauczycielowi akademickiemu wykonywanie ważnych zadań dla uczelni, może — w zakresie i na warunkach określonych w statucie —

obniżyć wymiar jego zajęć dydaktycznych w okresie wykonywania powierzonych zadań poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z ust. 3.

5. Szczegółowy zakres i wymiar obowiązków nauczyciela akademickiego ustala kierownik jednostki organizacyjnej określonej w statucie.

6. Zajęcia dydaktyczne mogą być wykonywane również poza uczelnią, a w szczególności w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej prowadzonych przez uczelnię na zasadach określonych przez senat.

7. Obowiązkowy wymiar czasu pracy pracowników, o których mowa w art. 113, a także pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej, zatrudnionych na stanowiskach kustosa bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty, wynosi 36 godzin tygodniowo.

8. Statut uczelni niepublicznej może ustanowić inny niż określony w ust. 3 i 7 wymiar zajęć dydaktycznych oraz wymiar czasu pracy pracowników, o których mowa w art. 113, a także pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej zatrudnionych na stanowiskach: kustosa bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty.

Art. 131. 1. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel akademicki może być obowiązany prowadzić zajęcia dydaktyczne w godzinach ponadwymiarowych, w rozmiarze nieprzekraczającym dla pracownika naukowo-dydaktycznego 1/4, a dla pracownika dydaktycznego 1/2 wymiaru obowiązków dydaktycznych, określonego zgodnie z art. 130 ust. 3 i 4.

2. Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych określoną w ust. 1. Zasady oraz tryb powierzania tych zajęć określa senat.

3. Nauczyciela akademickiego w ciąży lub wychowującego dziecko w wieku do jednego roku nie można zatrudniać w godzinach ponadwymiarowych bez jego zgody.

Art. 132. 1. Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, w szczególności w zakresie należytego wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 111.

2. Oceny dokonuje podmiot wskazany w statucie, nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony. Kryteria oceny oraz tryb jej dokonywania określa statut.

3. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych zasięga się opinii studentów. Zasady zasięgania tych opinii i sposób ich wykorzystania określa statut uczelni.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 123, poz. 1353 i Nr 128, poz. 1403, z 2002 r. Nr 1, poz. 18, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71.

4. Do okresu, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się okresu nieobecności w pracy wynikającej z przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie wychowawczym lub urlopie dla poratowania zdrowia oraz okresu służby wojskowej lub służby zastępczej.

Art. 133. 1. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze trzydziestu sześciu dni roboczych w ciągu roku. Urlop wypoczynkowy powinien być wykorzystany w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych.

2. Nauczyciel akademicki uzyskuje prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego w ostatnim dniu poprzedzającym letnią przerwę w zajęciach dydaktycznych, a prawo do drugiego i dalszych urlopów — z początkiem każdego następnego roku kalendarzowego.

3. Nauczyciel akademicki ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do okresu zatrudnienia w przypadkach:

- 1) zatrudnienia w ciągu roku kalendarzowego;
- 2) ustania stosunku pracy w ciągu roku kalendarzowego;
- 3) podjęcia pracy po powrocie z urlopu bezpłatnego, wychowawczego oraz urlopu dla poratowania zdrowia.

4. Nauczyciel akademicki zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do wymiaru zatrudnienia.

5. W przypadku niewykorzystania urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy nauczycielowi akademickiemu przysługuje ekwiwalent pieniężny za okres niewykorzystanego urlopu.

6. Dni wolnych od pracy wynikających z rozkładu czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

7. Tryb udzielania urlopu wypoczynkowego określa senat lub organ wskazany w statucie.

Art. 134. 1. Mianowany nauczyciel akademicki może, nie częściej niż raz na siedem lat zatrudnienia w danej uczelni, otrzymać płatny urlop dla celów naukowych, w wymiarze do roku.

2. Nauczyciel akademicki przygotowujący rozprawę habilitacyjną może otrzymać płatny urlop naukowy w wymiarze nieprzekraczającym sześciu miesięcy.

3. Nauczyciel akademicki przygotowujący rozprawę doktorską może otrzymać płatny urlop naukowy w wymiarze nieprzekraczającym trzech miesięcy.

4. Nauczyciel akademicki może, za zgodą rektora, uzyskać urlop bezpłatny dla celów naukowych.

5. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co naj-

mniej pięciu lat w uczelni ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo sześciu miesięcy, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekraczać dwóch lat.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, tryb orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia, o którym mowa w ust. 5, oraz sposób prowadzenia dokumentacji związanej z wydawaniem orzeczeń o potrzebie udzielenia tego urlopu, uwzględniając w szczególności zachowanie przejrzystości procedur i trybu udzielania urlopu oraz konieczność odpowiedniego uzasadniania wydawanych orzeczeń o potrzebie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia.

7. Rektor udziela nauczycielowi akademickiemu urlopu, o którym mowa w ust. 5, na jego pisemny wniosek. Do wniosku nauczyciel akademicki dołącza orzeczenie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, leczącego tego nauczyciela akademickiego.

8. Prawidłowość wydanych orzeczeń podlega kontroli na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

9. Nauczyciel akademicki nie ponosi kosztów związanych z orzekaniem o stanie jego zdrowia w związku z potrzebą udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia.

10. Pracownicy korzystający z płatnych urlopów, o których mowa w ust. 1—5, nie mogą w tym czasie wykonywać pracy w ramach stosunku pracy ani prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek.

11. Wynagrodzenie za czas płatnych urlopów, o których mowa w ust. 1—5, oblicza się jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.

12. Szczegółowe zasady i tryb udzielania urlopów, o których mowa w ust. 1—5, określa statut.

Art. 135. 1. Pracownicy uczelni niebędący nauczycielami akademickimi są zatrudniani na podstawie umowy o pracę. Umowę o pracę zawiera rektor lub inny organ uczelni wskazany w statucie.

2. Do pracowników niebędących nauczycielami akademickimi stosuje się odpowiednio przepisy art. 138 ust. 1.

Art. 136. 1. W sprawach dotyczących stosunku pracy pracowników uczelni, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy.

2. Spory o roszczenia ze stosunku pracy pracownika uczelni rozpatrują sądy pracy.

Rozdział 3

Emerytury i renty nauczycieli akademickich

Art. 137. 1. Nauczyciel akademicki oraz członkowie jego rodziny mają prawo do świadczeń na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem przepisów ust. 2 i 3.

2. Nauczyciel akademicki będący żołnierzem zawodowym ma prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

3. Nauczyciel akademicki będący funkcjonariuszem służb państwowych ma prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, jeżeli spełnia warunki określone w tych przepisach.

Art. 138. 1. Nauczyciele akademicy przechodzący na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy mają prawo do jednorazowej odprawy w wysokości trzykrotnego wynagrodzenia zasadniczego otrzymanego za ostatni miesiąc zatrudnienia.

2. Mianowany nauczyciel akademicki przechodzący na emeryturę w związku z osiągnięciem 65. roku życia nie może zostać ponownie mianowany.

Rozdział 4

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich

Art. 139. 1. Nauczyciel akademicki podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie uchybiające obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczycielskiego.

2. Odpowiedzialność, o której mowa w niniejszym rozdziale, nie wyłącza odpowiedzialności dyscyplinarnej lub zawodowej przewidzianej w odrębnych przepisach.

Art. 140. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z pozbawieniem prawa do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni na okres do pięciu lat;
- 4) pozbawienie prawa do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego na stałe lub na czas określony.

2. Odpis orzeczenia o udzieleniu kary dyscyplinarnej z uzasadnieniem włącza się do akt osobowych nauczyciela akademickiego. Prawomocne orzeczenia komisji dyscyplinarnych do spraw nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 142 ust. 1, orzekające ka-

rę, o której mowa w ust. 1 pkt 4, są ogłaszane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w wydawanym przez niego dzienniku urzędowym.

Art. 141. 1. Karę upomnienia za przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi nakłada rektor po uprzednim wysłuchaniu nauczyciela akademickiego.

2. Nauczyciel akademicki ukarany przez rektora karą upomnienia może wnieść odwołanie do uczelnianej komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich. Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od dnia doręczenia zawiadomienia o ukaraniu.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, komisja nie może wymierzyć kary surowszej.

Art. 142. 1. W sprawach dyscyplinarnych nauczycieli akademickich orzekają:

- 1) w pierwszej instancji — uczelniana komisja dyscyplinarna do spraw nauczycieli akademickich w składzie:
  - a) trzech członków, gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 140 ust. 1 pkt 1—3,
  - b) pięciu członków, gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o zastosowanie kary określonej w art. 140 ust. 1 pkt 4;
- 2) w drugiej instancji — komisja dyscyplinarna do spraw nauczycieli akademickich przy Radzie w składzie:
  - a) trzech członków, gdy rozpatrywana jest sprawa, w której orzeczono karę określoną w art. 140 ust. 1 pkt 1—3,
  - b) pięciu członków, gdy rozpatrywana jest sprawa, w której orzeczono karę określoną w art. 140 ust. 1 pkt 4.

2. Jeżeli w toku postępowania ujawniają się okoliczności uzasadniające rozpoznanie sprawy w składzie pięcioosobowym, komisja orzekająca wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w takim składzie. Nowych członków komisji wyznacza przewodniczący uczelnianej komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich lub komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich przy Radzie.

3. W składach orzekających komisji, o których mowa w ust. 1, co najmniej jeden z członków powinien być studentem.

4. W składzie orzekającym komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, co najmniej jeden z członków powinien mieć wyższe wykształcenie prawnicze.

5. Przewodniczącym składu orzekającego powinien być nauczyciel akademicki zatrudniony na stanowisku nie niższym niż obwiniony.

Art. 143. 1. Komisja dyscyplinarna, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1, pochodzi z wyboru. Tryb wyboru określa statut.

2. Komisję dyscyplinarną, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2, wybiera Rada. Tryb wyboru określa regulamin uchwalony przez Radę.

3. Komisje dyscyplinarne, o których mowa w art. 142 ust. 1, są niezawisłe w zakresie orzekania.

4. Komisje dyscyplinarne, o których mowa w art. 142 ust. 1, rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu.

5. Postanowienia i orzeczenia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów.

6. Kadencja komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1, trwa cztery lata i rozpoczyna się z początkiem kadencji organów uczelni.

7. Kadencja komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2, trwa cztery lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia.

8. Obsługę komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2, wykonują komórki organizacyjne urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Art. 144. 1. Postępowanie dyscyplinarne komisja dyscyplinarna wszczyna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego.

2. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie sześciu miesięcy od dnia powzięcia odpowiednio przez rektora lub ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary oraz po upływie pięciu lat od popełnienia tego czynu. Jeżeli czyn stanowi przestępstwo, okres ten nie może być krótszy od okresu przedawnienia ścigania tego przestępstwa, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające z urzędu w przypadku, gdy nauczycielowi akademickiemu zarzuca się popełnienie czynu polegającego na:

- 1) przywłaszczeniu sobie autorstwa albo wprowadzeniu w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania;
- 2) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania;
- 3) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego artystycznego wykonania albo publicznym zniekształceniu takiego utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub nadania;
- 4) naruszeniu cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych w inny sposób;

5) fałszowaniu badań lub wyników badań naukowych lub dokonaniu innego oszustwa naukowego;

6) przyjmowaniu, w związku z pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska w uczelni, korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy;

7) powoływaniu się na wpływy w uczelni, instytucji państwowej lub samorządowej albo wywoływaniu przekonania innej osoby lub utwierdzaniu jej w przekonaniu o istnieniu takich wpływów i podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę;

8) udzieleniu albo obiecywaniu udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w uczelni, polegające na wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję lub zajmującej stanowisko w uczelni, w związku z pełnieniem tej funkcji lub zajmowaniem stanowiska.

4. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 2, wszczęto postępowanie dyscyplinarne, karalność czynu uzasadniającego nałożenie kary ustaje z upływem dwóch lat od dnia wszczęcia postępowania.

5. Nie stosuje się przedawnienia w odniesieniu do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec nauczyciela akademickiego, któremu zarzuca się popełnienie czynu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1—5.

6. Kary dyscyplinarne określone w art. 140 ust. 1 pkt 1—3 ulegają zatarciu, a odpis orzeczenia o ukaraniu, dołączony do akt osobowych nauczyciela akademickiego, podlega usunięciu po upływie trzech lat, a w przypadku kary określonej w art. 140 ust. 1 pkt 3 po upływie pięciu lat od dnia doręczenia mu prawomocnego orzeczenia o ukaraniu, jeżeli w tym okresie nie został on ukarany dyscyplinarnie lub sądownie za przestępstwo umyślne.

Art. 145. 1. Rzeczników dyscyplinarnych w uczelni powołuje rektor, a rzeczników dyscyplinarnych przy komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2 — minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, spośród nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego.

2. W przypadku powzięcia przez organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego odpowiedzialność dyscyplinarną, organ niezwłocznie poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami organu, który go powołał.

4. Kadencja rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez rektora trwa cztery lata i rozpoczyna się z początkiem kadencji organów uczelni.

5. Kadencja rzeczników dyscyplinarnych powołanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego trwa cztery lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia.

Art. 146. 1. Obwiniony ma prawo do korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wnosi o orzeczenie kary, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 4, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę z urzędu spośród nauczycieli akademickich uczelni.

2. W przypadku gdy obwiniony uchyla się od uczestnictwa w postępowaniu, postępowanie może toczyć się pod jego nieobecność.

3. Od orzeczenia uczelnianej komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich strony mogą się odwołać do komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2, w ciągu czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

4. Od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2, stronom służy odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie — Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Do odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹¹⁾) dotyczące apelacji. Od orzeczenia Sądu Apelacyjnego nie służy kasacja.

¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069—1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199 i Nr 150, poz. 1239.

5. Postępowanie dyscyplinarne zakończone prawomocnym orzeczeniem można wznowić, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się rażącego naruszenia prawa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody nieznanne w chwili jego wydania, wskazujące na to, że obwiniony jest niewinny, skazano go za popełnienie innego czynu lub komisja bezpodstawnie umorzyła postępowanie;
- 3) w trakcie postępowania naruszono przepisy, przez co uniemożliwiono lub w poważnym stopniu utrudniono obwinionemu korzystanie z prawa do obrony, albo skład komisji nie odpowiadał warunkom określonym w art. 142, albo zasiadała w niej osoba podlegająca wyłączeniu.

6. Wznowienie nie może nastąpić z przyczyny wymienionej w ust. 5 pkt 1, jeżeli była ona przedmiotem rozpoznania przez sąd apelacyjny w trybie określonym w ust. 4.

7. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego nie jest dopuszczalne po jego śmierci albo po upływie trzech lat od popełnienia czynu będącego podstawą orzeczenia, a gdy czyn stanowił przestępstwo — po upływie okresu przedawnienia ścigania tego przestępstwa lub w razie wykonania kary i jej zatarcia.

8. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą składać, w terminie trzydziestu dni od dnia powzięcia wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie: obwiniony, obrońca, rzecznik dyscyplinarny, a po śmierci obwinionego lub gdy zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności — także jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

Art. 147. 1. Rektor może zawiesić w pełnieniu obowiązków nauczyciela akademickiego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne, a także w toku postępowania wyjaśniającego, jeżeli ze względu na wagę i wiarygodność przedstawionych zarzutów celowe jest odsunięcie go od wykonywania obowiązków.

2. Nauczyciel akademicki zostaje z mocy prawa zawieszony w pełnieniu obowiązków z dniem jego tymczasowego aresztowania.

3. Zawieszenie w pełnieniu obowiązków nie może trwać dłużej niż sześć miesięcy, chyba że przeciwko nauczycielowi akademickiemu toczy się nadal postępowanie karne.

Art. 148. 1. Wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela akademickiego w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków może ulec obniżeniu, a tymczasowo aresztowanego ulega ograniczeniu najwyżej do połowy, w zależności od stanu rodzinnego nauczyciela akademickiego, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu,

w którym nastąpiło zawieszenie. W okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują dodatki do wynagrodzenia oraz wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe.

2. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne lub karne zakończy się umorzeniem z braku dowodów winy albo wydaniem orzeczenia lub wyroku uniewinniającego, nauczycielowi akademickiemu należy wypłacić pozostałą część pełnego wynagrodzenia.

Art. 149. 1. Ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego w postępowaniu wyjaśniającym i dyscyplinarnym przysługują uprawnienia rektora, jeżeli przewinienie jest zarzucane rektorowi, prorektorom, przewodniczącemu komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1, oraz przewodniczącemu i członkom komisji, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 2.

2. Uprawnienia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do spraw zdrowia oraz do spraw gospodarki morskiej określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego, uwzględniając przebieg postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, możliwość zawieszania i wznawiania postępowania dyscyplinarnego, sposób i warunki wzywania i przesłuchiwania obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów, a także sposób wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia.

Art. 150. Do postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹²⁾), z wyłączeniem art. 82.

Rozdział 5

Wynagrodzenia i inne świadczenia dla pracowników uczelni

Art. 151. 1. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej

do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania określili, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, ustalając:

1) wysokość minimalnej i maksymalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego w odniesieniu do poszczególnych stanowisk oraz wysokość i warunki przyznawania innych składników wynagrodzenia tak, aby wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w uczelni publicznej, w poszczególnych grupach pracowników w relacji do kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla pracowników wymienionych w art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.¹³⁾) nie była niższa:

- a) w grupie stanowisk profesorów — od 391,8 %,
- b) w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej — od 261,2 %,
- c) w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej — od 130,6 %,
- d) w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od 130,6 %

— kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej, z uwzględnieniem zasady, że wysokość indywidualnych stawek poszczególnych składników wynagrodzenia pracowników uczelni ustala rektor;

- 2) składniki wynagrodzenia, które wypłacane są nauczycielowi akademickiemu miesięcznie z góry i inne składniki wynagrodzenia nauczyciela akademickiego, z uwzględnieniem zasady, że prawo do wypłacanego z góry wynagrodzenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym ustał stosunek pracy, z tym że pracownik zachowuje wypłacone za ten miesiąc wynagrodzenie;
- 3) wykaz podstawowych stanowisk pracy i wymagania kwalifikacyjne dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, uwzględniając obecnie istniejące w uczelniach nazwy stanowisk pracy i tradycję akademicką;
- 4) przypadki, w których nauczyciel akademicki traci prawo do przyznanego dodatku funkcyjnego,

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203 i Nr 163, poz. 1363.

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 152, poz. 1267, Nr 213, poz. 1802 i Nr 214, poz. 1805, z 2003 r. Nr 149, poz. 1454, Nr 166, poz. 1609, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2256 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203, Nr 240, poz. 2407 i Nr 273, poz. 2703.

- uwzględniając długość okresu niepełnienia funkcji;
- 5) okresy pracy i inne okresy uprawniające do dodatku za staż pracy, o którym mowa w art. 154 ust. 3, z uwzględnieniem zasady, że zaliczeniu podlegają:
- a) zakończone okresy zatrudnienia,
  - b) inne okresy uwzględniane na podstawie odrębnych przepisów jako okresy, od których zależą uprawnienia pracownicze,
  - c) okresy asystenckich studiów przygotowawczych, odbytych na podstawie przepisów dotyczących zasad i warunków tworzenia w szkołach wyższych asystenckich studiów przygotowawczych,
  - d) okresy pobytu za granicą wynikające ze skierowania udzielonego na podstawie przepisów o kierowaniu za granicę pracowników w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych;
- 6) sposób obliczania godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków określanych stawką miesięczną wynikających z osobistego zaseregowania nauczyciela akademickiego oraz pracownika niebędącego nauczycielem akademickim, z uwzględnieniem zasady, że miesięczne stawki dzieli się przez liczbę godzin pracy przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a w odniesieniu do nauczycieli akademickich przez liczbę 156, biorąc pod uwagę wysokość wynagrodzenia i dodatków określonych stawką miesięczną;
- 7) sposób ustalania i zaliczania godzin pracy, w tym godzin ponadwymiarowych przypadających w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy dla celu ustalenia wysokości wynagrodzenia przysługującego w tym okresie, uwzględniając zasady, że:
- a) w czasie choroby lub innej nieprzewidzianej, usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela akademickiego godziny zajęć dydaktycznych wynikające z pensum dydaktycznego, które według planu zajęć przypadają na okres tej nieobecności, zalicza się, dla celów ustalenia liczby godzin zajęć dydaktycznych, jako godziny przepracowane zgodnie z planem,
  - b) wymiar godzin ponadwymiarowych ustala się na podstawie rozliczenia faktycznie przepracowanych godzin,
  - c) nauczycielowi akademickiemu, dla którego nie zaplanowano obciążenia dydaktycznego z powodu jego zatrudnienia po rozpoczęciu roku akademickiego, przewidzianej nieobecności w pracy związanej w szczególności z długotrwałą chorobą, urlopem bezpłatnym lub innym zwolnieniem od pracy, odbywaniem służby wojskowej, urlopem macierzyńskim albo ustania stosunku pracy przed zakończeniem roku akademickiego, zalicza się do przepracowanych godzin zajęć dydaktycznych jedną trzydziestą
- ustalonego dla danego stanowiska rocznego pensum za każdy tydzień nieobecności przypadającej za okres, w którym prowadzone są w uczelni zajęcia dydaktyczne
- biorąc pod uwagę normy czasu pracy wynikające z przepisu ustawy.
2. Wynagrodzenie przysługujące rektorowi uczelni publicznej ustala minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz morskiej — odpowiednio minister wskazany w art. 33 ust. 2.
3. W uczelni publicznej wynagrodzenia rektorów, prorektorów, kanclerzy i kwestorów są jawne, nie podlegają ochronie danych osobowych.
4. Środki na wynagrodzenia dla pracowników uczelni publicznej określa senat w ramach środków posiadanych przez uczelnię.
5. Wynagrodzenie i inne świadczenia dla pracowników uczelni wojskowych będących żołnierzami zawodowymi określają przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.
6. Wynagrodzenie i inne świadczenia dla pracowników uczelni służb państwowych będących funkcjonariuszami służb państwowych określają przepisy właściwe dla tych służb.
7. W okresie wykonywania zadań powierzonych zgodnie z art. 130 ust. 4 część wynagrodzenia za pracę związana z wykonywaniem tych zadań może być finansowana także ze środków pozabudżetowych, w tym przyznanych na ten cel przez podmioty zagraniczne.
8. Senat uczelni może przeznaczyć dodatkowe środki na zwiększenie wynagrodzeń, w tym także ponad wysokość ustaloną na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli uczelnia posiada na ten cel środki pochodzące z innych źródeł niż określone w art. 94 ust. 1. Zasady podziału tych środków są ustalone z zachowaniem uprawnień związków zawodowych.
- Art. 152.** 1. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla cywilnych pracowników uczelni publicznych ze strony pracodawców zawiera minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich — właściwy minister wskazany w art. 33 ust. 2.
2. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy określa sprawy, o których mowa w art. 151 ust. 1.
3. Z dniem wejścia w życie układu zbiorowego pracy lub regulaminu wynagradzania do pracowników objętych układem lub regulaminem wynagradzania przestają mieć zastosowanie przepisy wydane na podstawie art. 151 ust. 1.

Art. 153. 1. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje w okresie urlopu wypoczynkowego wynagrodzenie, jakie otrzymywałby, gdyby w tym czasie pracował. Zmienne składniki wynagrodzenia są obliczane na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu dwunastu miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu. Jeżeli zatrudnienie trwało krócej, to przeciętne wynagrodzenie oblicza się z całego okresu zatrudnienia z uwzględnieniem stawek wynagrodzenia obowiązujących w okresie urlopu.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy oraz ekwiwalentu za okres niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, uwzględniając w szczególności, że wysokość ekwiwalentu pieniężnego jest ustalana zgodnie z zasadami stosowanymi przy obliczaniu wynagrodzenia za okres urlopu wypoczynkowego.

Art. 154. 1. Nauczyciel akademicki zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

2. Za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną, wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo choroby przypadającej w czasie ciąży, a także poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów, nauczyciel akademicki zachowuje prawo do wynagrodzenia i zasiłku chorobowego obliczanego na zasadach przewidzianych w art. 92 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy, z tym że prawo do dodatku funkcyjnego nauczycieli akademickich zachowuje przez okres nieprzekraczający 3 miesięcy.

3. Pracownikowi uczelni przysługuje dodatek za staż pracy w wysokości 1 % wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych, poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20 % wynagrodzenia zasadniczego.

Art. 155. 1. Nauczyciele akademicy mogą otrzymywać za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne albo za całokształt dorobku nagrody rektora oraz nagrody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

2. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni wojskowej, uczelni służb państwowych, uczelni artystycznej, uczelni morskiej lub uczelni medycznej mogą otrzymywać za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne albo za całokształt dorobku nagrody rektora oraz nagrody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w art. 33 ust. 2, na zasadach i w trybie określonych w ust. 3—7.

3. Środki budżetowe na nagrody ministra, o których mowa w ust. 1 i 2, określa się w wysokości 0,05 % planowanej rocznej dotacji, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1. Środki te pozostają w tych częściach budżetu państwa, których dysponentami są właściwi ministrowie zgodnie z art. 94 ust. 3.

4. Uczelnia publiczna nalicza środki na nagrody rektora, o których mowa w ust. 1 i 2, w wysokości 2 % planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla nauczycieli akademickich.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do spraw zdrowia oraz do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagród ministrów wymienionych w ust. 1 i 2, uwzględniając:

1) rodzaje nagród oraz ich wysokość, ustalaną w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia profesora zwyczajnego, określonej na podstawie art. 151 ust. 1 pkt 1;

2) tryb postępowania kwalifikacyjnego.

6. Zasady i tryb przyznawania nagród rektora określa regulamin ustalony przez senat uczelni publicznej.

7. Pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi mogą otrzymywać za osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody rektora.

8. Uczelnia publiczna nalicza środki na nagrody rektora, o których mowa w ust. 7, w wysokości 1 % planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla tej grupy pracowników. Zasady podziału i przyznawania nagród określa statut.

Art. 156. 1. Pracownicy uczelni publicznej mają prawo do nagród jubileuszowych, z tytułu wieloletniej pracy, w wysokości:

1) za 20 lat pracy — 75 % wynagrodzenia miesięcznego;

2) za 25 lat pracy — 100 % wynagrodzenia miesięcznego;

3) za 30 lat pracy — 150 % wynagrodzenia miesięcznego;

4) za 35 lat pracy — 200 % wynagrodzenia miesięcznego;

5) za 40 lat pracy — 300 % wynagrodzenia miesięcznego;

6) za 45 lat pracy — 400 % wynagrodzenia miesięcznego.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, okresy pracy i inne okresy uprawniające do nagrody jubileuszowej oraz sposób obliczania i wypłacania, uwzględniając, że:

1) pracownikowi pozostającemu jednocześnie w więcej niż jednym stosunku pracy okresy uprawniające do nagrody ustala się odrębnie dla każdego stosunku pracy;

2) podstawę do obliczenia wysokości nagrody stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu jej wypłaty, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze — wynagrodzenie przysługujące w dniu nabycia prawa do nagrody, przy czym uwzględnia się składniki wynagrodzenia i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy;

3) wypłata nagrody następuje niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do niej;

4) w przypadku rozwiązania stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy nagrodę tę wypłaca się w dniu rozwiązania stosunku pracy, jeżeli do nabycia prawa do nagrody brakuje mniej niż dwanaście miesięcy.

3. Pracownikowi uczelni publicznej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej.

Art. 157. 1. Dla pracowników uczelni publicznych tworzy się odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 6,5 % planowanych przez uczelnię rocznych wynagrodzeń osobowych.

2. W uczelniach publicznych mogą być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do wysokości 30 %.

3. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na jednego byłego pracownika uczelni publicznej będącego emerytem lub rencistą wynosi na dany rok kalendarzowy 10 % rocznej sumy najniższej emerytury lub renty z roku poprzedniego, ustalonej zgodnie z art. 94 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.¹⁴⁾).

4. Odpisy, o których mowa w ust. 1 i 3, stanowią w uczelni publicznej jeden fundusz.

5. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1, 3 i 4 stosuje się przepisy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Art. 158. Przepisów działu III ustawy nie stosuje się do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wyznaczonych do wykonywania zadań poza wojskiem, na stanowiskach nauczycieli akademickich w studium wojskowym uczelni albo w innych jednostkach organizacyjnych uczelni.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355.

DZIAŁ IV

Studia i studenci

Rozdział 1

Organizacja studiów

Art. 159. Studia w uczelni są prowadzone jako studia pierwszego, drugiego stopnia lub jako jednolite studia magisterskie.

Art. 160. 1. Organizację i tok studiów oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta określa regulamin studiów.

2. Studia w uczelni są prowadzone według planów studiów i programów nauczania.

3. Warunki odpłatności za studia określa umowa zawarta między uczelnią a studentem w formie pisemnej.

Art. 161. 1. Regulamin studiów uchwała senat uczelni co najmniej na pięć miesięcy przed początkiem roku akademickiego.

2. Regulamin studiów wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego, po uzgodnieniu z uczelnianym organem uchwałodawczym samorządu studenckiego. Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od uchwalenia regulaminu senat uczelni i uczelniany organ uchwałodawczy samorządu studenckiego nie dojdą do porozumienia w sprawie jego treści, regulamin wchodzi w życie na mocy ponownej uchwały senatu uczelni podjętej większością co najmniej dwóch trzecich głosów jego statutowego składu.

3. W uczelniach niespełniających wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4 regulamin studiów wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, a w przypadku uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz uczelni morskiej — odpowiednio przez ministra wskazanego w art. 33 ust. 2. Minister odmawia zatwierdzenia regulaminu z powodu jego niezgodności z przepisami prawa lub statutem. Przepisy art. 56 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Do zmiany regulaminu studiów stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1—3.

Art. 162. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach niespełniających wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4, uwzględniając:

- 1) czas trwania roku akademickiego;
- 2) warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych;
- 3) stosowane skale ocen;

4) tryb skreślania z listy studentów;

5) warunki:

- a) odbywania studiów według indywidualnego planu studiów i programu nauczania,
- b) przyznawania urlopów,
- c) wznawiania studiów,
- d) zmiany kierunku lub systemu studiów,
- e) składania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń,
- f) dopuszczenia do egzaminu dyplomowego,
- g) ukończenia studiów.

Art. 163. 1. Studia w uczelni są prowadzone jako studia stacjonarne lub niestacjonarne.

2. W uczelni publicznej liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie może być mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

Art. 164. 1. Wykłady w uczelni są otwarte, jeżeli jej statut nie stanowi inaczej.

2. Zajęcia dydaktyczne w uczelni oraz sprawdziany wiedzy lub umiejętności, a także egzaminy dyplomowe, mogą być prowadzone w języku obcym w zakresie i na warunkach określonych w regulaminie studiów. W języku obcym mogą być również prowadzone sprawdziany wiedzy lub umiejętności w trakcie przyjęć na studia oraz przygotowywane prace dyplomowe. Uczelnia przyjmująca na studia cudzoziemców organizuje dla tych osób zajęcia z języka polskiego.

3. Zajęcia dydaktyczne na studiach mogą być prowadzone także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie muszą być spełnione, aby mogły być prowadzone zajęcia dydaktyczne, o których mowa w ust. 3, uwzględniając zapewnienie przez uczelnię odpowiedniej dostępności dla studentów zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz właściwej proporcji czasu tych zajęć, odpowiednio na studiach stacjonarnych oraz na studiach niestacjonarnych, do całkowitego czasu zajęć na studiach.

Art. 165. 1. Organizacja i tok studiów uwzględniają przenoszenie i uznawanie wyników osiągniętych przez studenta w jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej, zgodnie z zasadami systemu przenoszenia osiągnięć.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb przenoszenia osiągnięć, uwzględniając, przy zapewnieniu porównywalności i odpowiedniości standardów kształcenia i czasu trwania studiów odbywanych w różnych uczelniach, krajowych i zagranicznych, punktowe metody wyrażania osiągnięć studenta, wa-

runki ich przenoszenia i akumulacji oraz tryb uznawania tych osiągnięć, mając na uwadze konieczność zapewnienia kontynuacji kształcenia.

Art. 166. 1. Studia licencjackie trwają od sześciu do ośmiu semestrów, a studia inżynierskie siedem lub osiem semestrów.

2. Okres studiów pierwszego stopnia, obejmujących zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia praktykę zawodową, może być przedłużony o czas trwania praktyki.

3. Senat uczelni może określić warunki zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki.

4. Studia drugiego stopnia trwają trzy lub cztery semestry.

5. Jednolite studia magisterskie trwają od dziewięciu do dwunastu semestrów.

6. Studia niestacjonarne mogą trwać jeden lub dwa semestry dłużej niż odpowiednie studia stacjonarne.

Art. 167. 1. Absolwenci studiów otrzymują dyplomy państwowe ukończenia studiów wyższych, potwierdzające uzyskanie odpowiedniego tytułu zawodowego. Absolwenci studiów doktoranckich, studiów podyplomowych i kursów dokształcających otrzymują świadectwa ukończenia tych studiów lub kursów.

2. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego, w przypadku kierunków lekarskiego, lekarsko-dentystycznego i weterynarii — data złożenia ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu, a w przypadku kierunku farmacja — data zaliczenia ostatniej, przewidzianej w planie studiów praktyki.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz absolwentom jednolitych studiów magisterskich, uwzględniając istniejące tytuły zawodowe i poziom kształcenia;
- 2) warunki wydawania i wzory dyplomów, w tym suplementu do dyplomów, świadectw, o których mowa w ust. 2, uwzględniając formę studiów, studiów podyplomowych lub kursów dokształcających oraz stopień studiów;
- 3) warunki wydawania i wzory dyplomów ukończenia studiów prowadzonych wspólnie przez różne uczelnie i instytucje naukowe, również zagraniczne, w tym suplementu do dyplomów, świadectw, o których mowa w ust. 2, uwzględniając formę studiów, studiów podyplomowych lub kursów dokształcających oraz stopień studiów.

Art. 168. 1. Studia mogą być prowadzone wspólnie przez różne uczelnie i instytucje naukowe, w tym

zagraniczne, na podstawie zawartego przez nie porozumienia.

2. Zasady i tryb organizacji studiów, o których mowa w ust. 1, oraz zasady wydawania wspólnego dyplomu ukończenia tych studiów określa regulamin tych studiów ustalony w porozumieniu, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 167 ust. 3.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, może być wydany dyplom jednej uczelni. Informację o udziale pozostałych uczelni i instytucji naukowych w realizacji programu studiów zawiera suplement do tego dyplomu.

4. Zawarcie porozumienia, o którym mowa w ust. 1, oraz wydanie dyplomu, o którym mowa w ust. 3, przez uczelnię niespełniającą wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub w art. 58 ust. 4 wymaga zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Art. 169. 1. Do odbywania studiów w uczelni może być dopuszczona osoba, która ma:

- 1) świadectwo dojrzałości — w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie,
- 2) tytuł magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędny i spełnia warunki określone na podstawie ust. 2 — w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia

oraz spełnia warunki rekrutacji ustalone przez uczelnię.

2. Senat uczelni ustala warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach. Uchwałę podaje się do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyła ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Podstawę przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie stanowią wyniki egzaminu maturalnego. Senat uczelni ustala w trybie określonym w ust. 2, jakie wyniki egzaminu maturalnego stanowią podstawę przyjęcia na studia. Uczelnia może za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego przeprowadzić dodatkowe egzaminy wstępne, w trybie określonym w ust. 2, tylko w przypadku konieczności sprawdzenia wiedzy lub umiejętności niesprawdzanych w trybie egzaminu maturalnego lub gdy osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia posiada świadectwo dojrzałości uzyskane za granicą.

4. Jeżeli podstawę przyjęcia na studia stanowią wyniki egzaminu dojrzałości, senat uczelni może przeprowadzić egzaminy wstępne, w trybie określonym w ust. 2.

5. Przepisy ust. 3 dotyczące egzaminu maturalnego oraz jego wyników stosuje się odpowiednio do egzaminu przeprowadzanego w ramach programu Matury Międzynarodowej, którego zdanie potwierdza dy-

plom IB (International Baccalaureat) wydany przez organizację International Baccalaureat Organization z siedzibą w Genewie, oraz wyników tego egzaminu.

6. Szczegółowe zasady przyjmowania na studia w uczelni publicznej laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego określa senat uczelni na okres co najmniej trzech lat.

7. W przypadku gdy wstęp na studia nie jest wolny, rekrutację przeprowadzają komisje rekrutacyjne powołane przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej lub inny organ wskazany w statucie. Komisje rekrutacyjne podejmują decyzje w sprawach przyjęcia na studia.

8. Od decyzji komisji rekrutacyjnej służy odwołanie, w terminie czternastu dni od daty doręczenia decyzji, do uczelnianej komisji rekrutacyjnej, powołanej w trybie określonym przez statut. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji na studia, określonych zgodnie z ust. 2. Decyzję podejmuje rektor po rozpatrzeniu wniosku uczelnianej komisji rekrutacyjnej. Decyzja rektora jest ostateczna.

9. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

10. W uczelni wojskowej i w uczelni służb państwowych warunki i tryb przyjęcia na studia kandydatów na żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb państwowych ustala, na wniosek senatu, odpowiednio Minister Obrony Narodowej lub minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 170. Osoba przyjęta na studia nabywa prawa studenta z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania, którego treść określa statut uczelni.

Rozdział 2

Prawa i obowiązki studentów

Art. 171. 1. Student może studiować na więcej niż jednym kierunku lub inne przedmioty, także w różnych uczelniach. Zasady i tryb podejmowania przez studenta tego rodzaju studiów określa regulamin studiów.

2. Student może studiować według indywidualnego planu studiów i programu nauczania na zasadach ustalonych przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej lub inny organ wskazany w statucie.

3. Student może przenieść się z innej uczelni, w tym także zagranicznej, za zgodą kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni przyjmującej, wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza.

Art. 172. 1. Student może uzyskać urlop od zajęć w uczelni na zasadach i w trybie określonych w regulaminie studiów.

2. W okresie korzystania z urlopu student zachowuje prawa studenta, chyba że regulamin studiów lub przepisy o pomocy materialnej stanowią inaczej.

Art. 173. 1. Student może ubiegać się o pomoc materialną ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa w formie:

- 1) stypendium socjalnego;
- 2) stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych;
- 3) stypendium za wyniki w nauce lub sporcie;
- 4) stypendium ministra za osiągnięcia w nauce;
- 5) stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe;
- 6) stypendium na wyżywienie;
- 7) stypendium mieszkaniowego;
- 8) zapomogi.

2. Student może ubiegać się o zakwaterowanie w domu studenckim uczelni lub wyżywienie w stołówce studenckiej uczelni.

3. Student może ubiegać się o zakwaterowanie w domu studenckim uczelni małżonka i dziecka.

Art. 174. 1. Świadczenia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1—3 i 6—8, przyznaje się ze środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, o którym mowa w art. 103.

2. Rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego i uczelnianym organem samorządu doktorantów dokonuje podziału dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i ust. 4.

3. W nowo utworzonej uczelni podziału funduszu dokonuje na okres roku rektor.

4. Środki z dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 i ust. 4, przeznaczone na stypendia i inne świadczenia socjalne, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1 i 6—8, nie mogą być niższe niż środki przeznaczone na stypendia za wyniki w nauce lub sporcie, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3.

Art. 175. 1. W uczelni posiadającej podstawowe jednostki organizacyjne świadczenia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1—3 i 6—8, są przyznawane na wniosek studenta przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej, przy czym stypendium za wyniki w nauce może być także przyznane bez konieczności składania wniosku przez studenta.

2. Od decyzji kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej studentowi przysługuje odwołanie do rektora składane w terminie czternastu dni od otrzymania decyzji.

3. Na wniosek właściwego organu samorządu studenckiego kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazują odpowiednio komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej.

Art. 176. 1. W uczelni nieposiadającej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz w uczelni zawodowej świadczenia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1—3 i 6—8, są przyznawane na wniosek studenta przez rektora, przy czym stypendium za wyniki w nauce może być także przyznane bez konieczności składania wniosku przez studenta.

2. Od decyzji rektora studentowi przysługuje prawo złożenia do rektora wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie czternastu dni od otrzymania decyzji.

3. Na wniosek właściwego organu samorządu studenckiego rektor przekazuje uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, komisji stypendialnej, a w zakresie rozpatrywania wniosku, o którym mowa w ust. 2, odwoławczej komisji stypendialnej.

Art. 177. 1. Komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 175 ust. 3, powołuje odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor spośród studentów delegowanych przez właściwy organ samorządu studenckiego i pracowników uczelni.

2. Komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 176 ust. 3, powołuje rektor spośród studentów delegowanych przez właściwy organ samorządu studenckiego i pracowników uczelni.

3. Studenci stanowią większość składu komisji, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Decyzje wydane przez komisje stypendialne i odwoławcze komisje stypendialne, o których mowa w art. 175 ust. 3 i art. 176 ust. 3, podpisują przewodniczący tych komisji lub działający z ich upoważnienia wiceprzewodniczący.

5. Nadzór nad działalnością komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej, o których mowa w art. 175 ust. 3, sprawują odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor, a nadzór nad działalnością komisji, o których mowa w art. 176 ust. 3, rektor.

6. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor może uchylić decyzję komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej niezgodną z przepisami ustawy lub regulaminem, o którym mowa w art. 186 ust. 1.

Art. 178. 1. Stypendia ministra za osiągnięcia w nauce i za wybitne osiągnięcia sportowe przyznaje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na wniosek rady podstawowej jednostki organizacyjnej, a w przypadku uczelni nieposiadającej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz uczelni zawodowej — na wniosek senatu uczelni, przedstawiony przez rektora tej uczelni.

2. Uprawnienie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określone w ust. 1 w odniesieniu do uczelni wojskowych, służb państwowych, arty-

stycznych, medycznych oraz morskich wykonują odpowiednio ministrowie wskazani w art. 33 ust. 2.

Art. 179. 1. Stypendium socjalne ma prawo otrzymywać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej.

2. Rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego ustala wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe.

3. Wysokość dochodu, o której mowa w ust. 2, nie może być niższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.¹⁵⁾), oraz wyższa niż suma kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255, z późn. zm.¹⁶⁾).

4. Przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe uwzględnia się dochody osiągnięte przez:

- 1) studenta;
- 2) małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek;
- 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

5. Miesięczną wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe ustala się na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z uwzględnieniem ust. 4, z zastrzeżeniem, że do dochodu nie wlicza się:

- 1) dochodów, o których mowa w ust. 4 pkt 3, jeżeli student jest samodzielny finansowo;
- 2) świadczeń, o których mowa w art. 173 ust. 1;
- 3) świadczeń otrzymywanych na podstawie Działania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwo-

ju Regionalnego „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne”;

- 4) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁷⁾).

6. Student jest samodzielny finansowo, jeżeli on lub jego małżonek spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiadał stałe źródło dochodów w ostatnim roku podatkowym;
- 2) posiada stałe źródło dochodów w roku bieżącym;
- 3) jego miesięczny dochód w okresach, o których mowa w pkt 1 i 2, nie jest mniejszy od minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników ogłaszanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w ostatnim miesiącu ostatniego roku podatkowego w przypadku dochodu studenta z ostatniego roku podatkowego i obowiązującego w miesiącu złożenia wniosku o przyznanie stypendium;
- 4) nie złożył oświadczenia o prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego z rodzicami bądź jednym z nich.

7. W przypadku gdy do ustalania wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe przyjmuje się dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego, dochód ten ustala się na podstawie powierzchni użytków rolnych w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z późn. zm.¹⁸⁾). W przypadku uzyskiwania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz dochodów pozarolniczych dochody te sumuje się.

Art. 180. Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych może otrzymywać student z tytułu niepełnosprawności potwierdzonej orzeczeniem właściwego organu.

Art. 181. 1. Stypendium za wyniki w nauce lub sporcie może otrzymywać student, który uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen lub osiągnął wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020 i Nr 131, poz. 1091.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3, z 1996 r. Nr 91, poz. 409, z 1997 r. Nr 43, poz. 272 i Nr 137, poz. 926, z 1998 r. Nr 108, poz. 681, z 2001 r. Nr 81, poz. 875, z 2002 r. Nr 200, poz. 1680, z 2003 r. Nr 110, poz. 1039 i Nr 162, poz. 1568 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1199.

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 94, poz. 788.

¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 35, poz. 305, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 192, poz. 1963 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 86, poz. 732, Nr 94, poz. 788, Nr 95, poz. 806 i Nr 143, poz. 1199.

2. Stypendium ministra za osiągnięcia w nauce może być przyznane studentowi szczególnie wyróżniającemu się w nauce oraz posiadającemu osiągnięcia naukowe, a stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe studentowi, który osiągnął wysoki wynik sportowy we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym i zaliczył kolejny rok studiów.

3. O przyznanie stypendiów, o których mowa w ust. 1 i 2, student może ubiegać się nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku studiów.

4. O przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub sporcie, stypendium ministra za osiągnięcia w nauce oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe może ubiegać się również student pierwszego roku studiów drugiego stopnia rozpoczętych w ciągu roku od ukończenia studiów pierwszego stopnia, który spełnił kryteria określone odpowiednio w ust. 1 i 2 na ostatnim roku studiów pierwszego stopnia.

5. Student może otrzymywać stypendium za wyniki w sporcie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3, albo stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 5, albo stypendium przyznawane na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 81, poz. 889, z późn. zm.¹⁹⁾).

6. Student w roku akademickim może otrzymywać stypendium za wyniki w nauce, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3, albo stypendium ministra, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 4.

Art. 182. 1. Student studiów stacjonarnych znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej może otrzymywać stypendium mieszkaniowe z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub w obiekcie innym niż dom studencki, jeżeli codzienny dojazd z miejsca stałego zamieszkania do uczelni uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie.

2. Student studiów stacjonarnych w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może otrzymywać stypendium mieszkaniowe również z tytułu zamieszkania z niepracującym małżonkiem lub dzieckiem studenta w domu studenckim lub w obiekcie innym niż dom studencki.

3. Student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej może otrzymywać stypendium na wyżywienie.

Art. 183. 1. Zapomoga może być przyznana studentowi, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

2. Student może otrzymać zapomogę, o której mowa w ust. 1, dwa razy w roku akademickim.

Art. 184. 1. Student może otrzymywać stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1—7, w danym roku akademickim przez okres do dziesięciu miesięcy.

2. Stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1—3, 6 i 7, są przyznawane na semestr lub na rok akademicki, a stypendia ministra, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 4 i 5, na rok akademicki, z wyjątkiem przypadku gdy ostatni rok studiów, zgodnie z planem studiów, trwa jeden semestr.

3. Stypendia, o których mowa w ust. 2, wypłacane są co miesiąc.

4. Student studiujący równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymywać stypendia, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1 i 4—7, oraz stypendium za wyniki w sporcie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 pkt 3, na jednym z kierunków, według własnego wyboru, a stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz stypendium za wyniki w nauce na każdym z kierunków.

5. Studentowi, który po ukończeniu jednego kierunku studiów kontynuuje naukę na drugim kierunku studiów, stypendium socjalne, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowe nie przysługuje, chyba że kontynuuje on studia po ukończeniu studiów pierwszego stopnia w celu uzyskania tytułu zawodowego magistra, jednakże nie dłużej niż przez okres trzech lat.

6. Łączna miesięczna wysokość stypendiów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1, 3, 6 i 7, nie może być większa niż 90 % najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta w poprzednim miesiącu, ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich.

Art. 185. 1. Pierwszeństwo w przyznaniu miejsca w domu studenckim uczelni publicznej przysługuje studentowi tej uczelni, któremu codzienny dojazd do uczelni uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie i który znajduje się w trudnej sytuacji materialnej.

2. Pierwszeństwo w przyznawaniu wyżywienia w stołówce studenckiej przysługuje studentowi, o którym mowa w ust. 1.

Art. 186. 1. Szczegółowy regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1—3 i 6—8, w tym szczegółowe kryteria i tryb udzielania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, wzór wniosku o przyznanie stypendium socjalnego oraz sposób udokumentowania sytuacji materialnej studenta ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.

2. W nowo utworzonej uczelni regulamin, o którym mowa w ust. 1, ustala na okres roku rektor.

Art. 187. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłacania stypendiów ministra, o których mowa w art. 173

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1115, z 2002 r. Nr 4, poz. 31, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 130, poz. 1112 i Nr 207, poz. 1752, z 2003 r. Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 85, poz. 726.

ust. 1 pkt 4 i 5, maksymalną wysokość tego stypendium oraz wzór wniosku o przyznanie stypendium ministra, uwzględniając:

- 1) minimalną średnią ocen uprawniającą do ubiegania się o stypendium ministra, biorąc pod uwagę oceny ze wszystkich lat studiów oraz zróżnicowanie skali ocen w uczelni;
- 2) rodzaje osiągnięć naukowych i aktywności naukowej, które brane są pod uwagę przy ubieganiu się o stypendium ministra, takich jak praca w kole naukowym, publikacje, opracowania, referaty, udział w konferencjach, praca naukowa, udział w pracach naukowo-badawczych, współpraca z innymi ośrodkami akademickimi lub naukowymi, nagrody i wyróżnienia, studia na drugim kierunku studiów, indywidualny program studiów, praktyki, staże, potwierdzona znajomość języków obcych, olimpiady;
- 3) rodzaje osiągnięć sportowych, które są brane pod uwagę przy ubieganiu się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe, w tym udział w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata, mistrzostwach Europy, uniwersjadach, akademickich mistrzostwach świata, akademickich mistrzostwach Europy;
- 4) terminy przekazywania wniosków;
- 5) sposób wypłacania stypendium ministra, w tym w przypadku wcześniejszego ukończenia studiów, a także podjęcia studiów w innej uczelni.

Art. 188. 1. Studentowi przysługuje prawo do korzystania z 50 % ulgi w opłatach za przejazd publicznymi środkami komunikacji miejskiej.

2. Uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego określają odrębne przepisy.

Art. 189. 1. Student jest obowiązany postępować zgodnie z treścią ślubowania i regulaminem studiów.

2. Student jest obowiązany w szczególności do:

- 1) uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych i organizacyjnych zgodnie z regulaminem studiów;
- 2) składania egzaminów, odbywania praktyk i spełniania innych wymogów przewidzianych w planie studiów;
- 3) przestrzegania przepisów obowiązujących w uczelni.

Art. 190. 1. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej skreśla studenta z listy studentów, w przypadku:

- 1) niepodjęcia studiów;
- 2) rezygnacji ze studiów;
- 3) niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego;
- 4) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni.

2. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej może skreślić studenta z listy studentów, w przypadku:

- 1) stwierdzenia braku postępów w nauce;
- 2) nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie;
- 3) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów.

3. Od decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do rektora. Decyzja rektora jest ostateczna.

Art. 191. Student ostatniego roku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich może na zasadach określonych w statucie uczelni odbywać staż przygotowujący do podjęcia obowiązków nauczyciela akademickiego i otrzymywać, ze środków własnych uczelni, stypendium na zasadach określonych w statucie.

Art. 192. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia przez uczelnie dokumentacji przebiegu studiów, dokonywania sprostowań i wydawania duplikatów, legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość i sposób pobierania opłaty za wykonywanie tych czynności, a także za wydanie indeksu, legitymacji studenckiej, dyplomu i dokumentów stwierdzających ukończenie studiów, w tym:

- 1) sposób prowadzenia teczek akt osobowych studenta,
- 2) sposób prowadzenia albumu studenta i księgi dyplomów,
- 3) wzór indeksu i legitymacji studenckiej,
- 4) obowiązek i sposób dokumentowania przebiegu studiów,
- 5) sposób sporządzania i wydawania duplikatów dokumentów,
- 6) sposób dokonywania sprostowań dokumentów oraz zmian danych osobowych studenta lub absolwenta w dokumentach prowadzonych i wydawanych przez uczelnie,
- 7) tryb i sposób legalizacji dokumentów,
- 8) sposób przechowywania i zasady wydawania dokumentów,
- 9) wysokość opłat za legalizację dokumentów, wydanie dyplomu, wydanie odpisów w językach obcych, świadectwa, indeksu, legitymacji studenckiej oraz za wydanie duplikatów tych dokumentów

— uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego tworzenia i gromadzenia dokumentacji niezbędnej dla przebiegu studiów i kontroli procesu dydaktycznego.

2. Zasady uznawania dyplomów ukończenia studiów uzyskanych za granicą za równorzędne z dyplo-

mami uzyskiwanymi w kraju określają umowy międzynarodowe.

3. W przypadku braku umów międzynarodowych dyplomy ukończenia studiów uzyskane za granicą mogą być uznane, w drodze nostryfikacji, za równorzędne z dyplomami uzyskiwanymi w kraju, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 1 i 3.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb nostryfikacji, uwzględniając w szczególności możliwość i warunki zwalniania z całości lub części postępowania nostryfikacyjnego,
- 2) organy przeprowadzające postępowanie nostryfikacyjne,
- 3) warunki, w których dla celów dalszego kształcenia dyplomy mogą być uznawane bez przeprowadzania postępowania nostryfikacyjnego,
- 4) rodzaje dokumentów, które powinny być dołączone do podań o nostryfikację dyplomu ukończenia studiów,
- 5) terminy, w których należy przeprowadzić postępowanie nostryfikacyjne,
- 6) warunki ustalania odpłatności za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego, uwzględniając możliwość obniżania lub zwalniania z opłat oraz sposób wnoszenia opłat,
- 7) wzór zaświadczenia wydawanego po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego

— uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzania postępowań oraz przejrzyste zasady ich prowadzenia.

Art. 193. Organ właściwy, w drodze decyzji, stwierdza nieważność postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego, jeżeli w pracy stanowiącej podstawę nadania tytułu zawodowego osoba ubiegająca się o ten tytuł przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego.

Art. 194. Przepisów art. 171—187 oraz art. 190 i 191 nie stosuje się do studentów będących kandydatami na żołnierzy zawodowych.

Rozdział 3

Studia doktoranckie

Art. 195. 1. Jednostki organizacyjne uczelni posiadające uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego albo co najmniej dwa uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w różnych dyscyplinach danej dziedziny nauki mogą prowadzić studia doktoranckie w zakresie dyscyplin odpowiadających tym uprawnieniom.

2. Studia doktoranckie mogą być studiami śródwiskowymi prowadzonymi przez jednostki, o których mowa w ust. 1, przy udziale innych jednostek organizacyjnych. Zadania poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz sposób finansowania studiów doktoranckich określają umowy zawarte między tymi jednostkami.

3. Przepisy art. 164 stosuje się odpowiednio do studiów doktoranckich i doktorantów.

4. Studia doktoranckie są prowadzone jako studia stacjonarne lub niestacjonarne.

5. Więcej niż połowa programu stacjonarnych studiów doktoranckich wymaga obecności uczestników tych studiów w prowadzącej je jednostce organizacyjnej i jest realizowana w formie zajęć dydaktycznych i pracy naukowej wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub opiekunów naukowych i doktorantów. Organizacja niestacjonarnych studiów doktoranckich zapewnia możliwość odbywania studiów doktoranckich osobom zatrudnionym w ramach stosunku pracy.

6. Studia doktoranckie są tworzone przez rektora na wniosek rady jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1.

7. Nadzór merytoryczny nad studiami doktoranckimi sprawuje rada jednostki organizacyjnej prowadzącej te studia.

8. Stacjonarne studia doktoranckie w uczelniach publicznych są bezpłatne.

9. Wysokość opłat za niestacjonarne studia doktoranckie w uczelniach publicznych, jeżeli są one odpłatne, ustala rektor.

Art. 196. 1. Do studiowania na studiach doktoranckich może być dopuszczona osoba, która posiada tytuł magistra lub równorzędny oraz spełnia warunki rekrutacji, ustalone przez uczelnię. Przepisy art. 169 ust. 2 i 7—10 oraz art. 170 stosuje się odpowiednio.

2. Organizację i tok studiów doktoranckich w zakresie nieuregulowanym w ustawie oraz w odrębnych przepisach określa regulamin studiów doktoranckich. Przepisy art. 161 i 162 stosuje się odpowiednio.

Art. 197. 1. Doktorant jest obowiązany postępować zgodnie z treścią ślubowania i regulaminem studiów doktoranckich. Przepis art. 189 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Do podstawowych obowiązków doktorantów, poza obowiązkami określonymi zgodnie z ust. 1, należy realizowanie programu studiów doktoranckich oraz prowadzenie badań naukowych i składanie sprawozdań z ich przebiegu.

3. Doktoranci mają także obowiązek odbywania praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu.

Maksymalny wymiar zajęć dydaktycznych prowadzonych przez uczestników studiów doktoranckich nie może przekraczać 90 godzin dydaktycznych rocznie.

4. Doktoranci, którzy nie wywiązują się z obowiązków, o których mowa w ust. 1—3, mogą zostać skreśleni z listy uczestników studiów doktoranckich. Decyzję o skreśleniu podejmuje kierownik studiów.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 4, służy odwołanie do rektora. Decyzja rektora jest ostateczna.

Art. 198. 1. Doktoranci mają prawo do przerw wypoczynkowych w wymiarze nieprzekraczającym ośmiu tygodni w ciągu roku, które powinny być wykorzystane w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych.

2. Doktoranci mają prawo do ubezpieczenia społecznego i powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Doktorantowi, po uzyskaniu stopnia doktora, okres odbywania studiów doktoranckich, nie dłuższy niż cztery lata, zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

4. Doktorantowi, po uzyskaniu stopnia doktora, do okresu, o którym mowa w ust. 3, zalicza się również okres odbywania stacjonarnych studiów doktoranckich, jeżeli zostały one przerwane z powodu podjęcia zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego w instytucjach naukowych.

Art. 199. 1. Doktorant może otrzymać pomoc materialną w formie:

- 1) stypendium socjalnego;
- 2) zapomogi;
- 3) stypendium za wyniki w nauce;
- 4) stypendium na wyżywienie;
- 5) stypendium mieszkaniowego;
- 6) stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przyznaje się ze środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, o którym mowa w art. 103, na zasadach określonych przez rektora w uzgodnieniu z uczelnianym organem samorządu doktorantów i uczelnianym organem samorządu studenckiego.

3. Do przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy materialnej dla studentów, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Stypendium za wyniki w nauce:

- 1) na pierwszym roku studiów doktoranckich może być przyznane doktorantowi, który osiągnął bardzo dobre lub dobre wyniki w postępowaniu rekrutacyjnym;

2) na drugim i kolejnych latach studiów doktoranckich może być przyznane doktorantowi, który w roku akademickim poprzedzającym przyznanie stypendium spełnił łącznie następujące warunki:

- a) uzyskał bardzo dobre lub dobre wyniki egzaminów objętych programem studiów doktoranckich,
- b) wykazał się postęпами w pracy naukowej i przygotowywaniu rozprawy doktorskiej,
- c) wykazał się szczególnym zaangażowaniem w pracy dydaktycznej.

Art. 200. 1. Uczestnik stacjonarnych studiów doktoranckich może otrzymywać stypendium doktoranckie.

2. Minimalne stypendium, o którym mowa w ust. 1, nie może być niższe niż 60 % minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich.

3. Decyzję o przyznaniu stypendium doktoranckiego, okresie jego pobierania oraz jego wysokości podejmuje rektor.

4. Doktoranci otrzymujący stypendium, o którym mowa w ust. 1, mogą podejmować pracę zarobkową wyłącznie w niepełnym wymiarze czasu pracy.

5. Stypendia, o których mowa w ust. 1, są finansowane w ramach środków, o których mowa w art. 98 ust. 1.

Art. 201. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania studiów doktoranckich, ich prowadzenia i odbywania oraz tryb, warunki, wysokość i kryteria przyznawania stypendiów doktoranckich i świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów, uwzględniając:

- 1) czas trwania studiów i możliwość przedłużania go, w tym prawo do określonego w odrębnych przepisach dodatkowego przedłużenia okresu odbywania studiów doktoranckich o czas trwania urlopu macierzyńskiego, mając na uwadze potrzebę prawidłowego przygotowania do przeprowadzenia przewodu doktorskiego;
- 2) sposób przeprowadzania rekrutacji, mając na uwadze potrzebę wyłonienia najlepszych kandydatów;
- 3) szczegółowe uprawnienia organu tworzącego studia doktoranckie, rady jednostki organizacyjnej i kierownika studiów doktoranckich, uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawnego przebiegu studiów i wysokiej jakości kształcenia;
- 4) wzór legitymacji doktoranta i wysokość opłat za wydanie legitymacji, uwzględniając zasadę, że wysokość pobieranych opłat nie może przekroczyć wysokości kosztów wydania dokumentu;

- 5) kryteria przyznawania stypendiów socjalnych, związane z sytuacją materialną doktoranta, w relacji do wysokości dochodu na osobę w rodzinie doktoranta, uwzględniając zasadę, że postępowanie ma prowadzić do wyłonienia doktorantów będących w najtrudniejszej sytuacji materialnej;
- 6) tryb składania i rodzaje dokumentów potwierdzających dochody doktoranta i członków jego rodziny, mając na uwadze potrzebę bezstronnej i miarodajnej oceny sytuacji materialnej doktoranta;
- 7) okresy przyznawania świadczeń oraz maksymalną i minimalną ich wysokość, w relacji do wysokości minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta, ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich, biorąc pod uwagę tryb i okres odbywania studiów doktoranckich;
- 8) tryb opiniowania wniosków przez organy samorządu doktorantów, uwzględniając zasadę, że postępowanie ma prowadzić do wyłonienia doktorantów będących w najtrudniejszej sytuacji materialnej.

Rozdział 4

Samorząd i organizacje studenckie

Art. 202. 1. Studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich prowadzonych przez uczelnię tworzą samorząd studencki.

2. Organy samorządu studenckiego są wyłącznym reprezentantem ogółu studentów uczelni.

3. Samorząd studencki działa na podstawie ustawy i uchwalonego przez uczelniany organ uchwałodawczy samorządu regulaminu, określającego zasady organizacji i tryb działania samorządu, w tym rodzaje organów kolegialnych i jednoosobowych, sposób ich wyłaniania oraz kompetencje. Samorząd studencki działa zgodnie ze statutem uczelni.

4. Regulamin samorządu studenckiego wchodzi w życie po stwierdzeniu przez senat uczelni jego zgodności z ustawą i statutem uczelni. Pierwszy regulamin samorządu studenckiego w nowo utworzonej uczelni uchwała senat uczelni na wniosek organu wskazanego w statucie, o którym mowa w art. 203 ust. 4.

5. Samorząd studencki prowadzi na terenie uczelni działalność w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych studentów.

6. Organy samorządu studenckiego decydują w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych przez organy uczelni na cele studenckie. Organy samorządu studenckiego przedstawiają organom uczelni sprawozdanie z rozdziału środków finansowych i rozliczenie tych środków nie rzadziej niż raz w roku akademickim.

7. Rektor uchyla uchwałę organu samorządu studenckiego niezgodną z przepisami prawa, statutem

uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem samorządu.

8. Uczelnia zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania organów samorządu studenckiego.

Art. 203. 1. Przedstawiciele uczelnianych samorządów studenckich tworzą Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „Parlamentem Studentów”, reprezentujący ogół studentów w kraju.

2. Parlament Studentów ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu studentów, w tym do opiniowania aktów normatywnych dotyczących studentów. Projekty aktów normatywnych przedkłada Parlamentowi Studentów minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Termin wyrażenia opinii w sprawie projektu aktu normatywnego wynosi miesiąc od daty jego przedłożenia.

3. Najwyższym organem Parlamentu Studentów jest zjazd delegatów reprezentujących samorządy studenckie z poszczególnych uczelni, zwany dalej „zjazdem delegatów”.

4. Zasady organizacji i tryb działania Parlamentu Studentów, w tym rodzaje organów kolegialnych i jednoosobowych, sposób ich wyłaniania oraz kompetencje, określa statut uchwalony przez zjazd delegatów. Statut wchodzi w życie po stwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego jego zgodności z przepisami prawa.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do zmian statutu Parlamentu Studentów.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego zapewnia corocznie Parlamentowi Studentów środki finansowe niezbędne do jego funkcjonowania.

Art. 204. 1. Studenci mają prawo zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich, w szczególności w kołach naukowych oraz zespołach artystycznych i sportowych, na zasadach określonych w ustawie.

2. Uczelniane organizacje studenckie, a także działające w uczelni stowarzyszenia zrzeszające wyłącznie studentów lub studentów i nauczycieli akademickich, mają prawo występowania z wnioskami do organów uczelni lub do organów samorządu studenckiego w sprawach dotyczących studentów uczelni.

3. Organy uczelni mogą przeznaczać środki materialne dla uczelnianych organizacji studenckich i stowarzyszeń, o których mowa w ust. 2. Organizacje te przedstawiają władzom uczelni sprawozdanie i rozliczenie z otrzymanych środków nie rzadziej niż raz w semestrze.

Art. 205. 1. Uczelniane organizacje studenckie podlegają rejestracji, z wyłączeniem organizacji studenckich działających na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. — Prawo o stowarzyszeniach. Rejestr uczelnianych organizacji studenckich jest jawny.

2. Organem rejestrującym i prowadzącym rejestr uczelnianych organizacji studenckich jest rektor. Od decyzji rektora w sprawie rejestracji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

3. Warunkiem rejestracji uczelnianej organizacji studenckiej jest zgodność jej statutu (regulaminu, deklaracji założycielskiej) z przepisami prawa i statutem uczelni.

4. Rektor uchyla uchwałę organu uczelnianej organizacji studenckiej niezgodną z przepisami prawa, statutem uczelni lub statutem (regulaminem, deklaracją założycielską) tej organizacji.

5. Senat uczelni, na wniosek rektora, rozwiązuje uczelnianą organizację studencką, jeżeli w jej działalności rażąco lub uporczywie są naruszane przepisy ustawowe, statut uczelni lub statut (regulamin, deklaracja założycielska) organizacji.

Art. 206. 1. Samorząd studencki, w tym Parlament Studentów, lub stowarzyszenie o zasięgu ogólnokrajowym, zrzeszające wyłącznie studentów, może — dla poparcia swoich żądań, gdy są one przedmiotem sporu zbiorowego i dotyczą istotnych spraw lub interesów studentów — podjąć akcję protestacyjną, nienaruszającą przepisów obowiązujących w uczelni.

2. Decyzję o przeprowadzeniu akcji protestacyjnej i jej formie podejmuje bezwzględną większością głosów, odpowiednio do jej zasięgu, organ samorządu studenckiego lub stowarzyszenia, o którym mowa w ust. 1. O decyzji tej właściwy organ zawiadamia rektora lub kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej nie później niż trzy dni przed rozpoczęciem akcji protestacyjnej.

3. Strajk studencki (powstrzymanie się od uczęszczania na zajęcia z możliwością pozostania w uczelni) może być podjęty wyłącznie przez samorząd studencki lub stowarzyszenie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli wcześniejsze negocjacje z rektorem lub inne niż strajk formy akcji protestacyjnej nie doprowadziły do rozwiązania konfliktu.

4. Udział w strajku lub innej akcji protestacyjnej jest dobrowolny i nie stanowi naruszenia obowiązków studenta, jeżeli strajk lub inna akcja protestacyjna zostały zorganizowane zgodnie z ustawą.

5. Organizator strajku lub innej akcji protestacyjnej jest obowiązany zapewnić taki ich przebieg, aby nie zagrażały zdrowiu lub życiu ludzkiemu, mieniu uczelni lub innych osób, ani nie naruszały praw pracowników uczelni, a także studentów niebiorących udziału w protestie.

6. Przepisów ust. 1—5 nie stosuje się do uczelni wojskowych oraz uczelni służb państwowych.

Art. 207. 1. Do decyzji, o których mowa w art. 169 ust. 7 i 8, decyzji podjętych przez organy uczelni w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów,

a także w sprawach nadzoru nad działalnością uczelnianych organizacji studenckich oraz samorządu studenckiego, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.²⁰⁾) oraz przepisy o zaskarżaniu decyzji do sądu administracyjnego.

2. Decyzje wydawane przez rektora w pierwszej instancji są ostateczne. W takim przypadku stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego.

3. Organem właściwym do wznowienia postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego i wydania dyplomu oraz do stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu tytułu zawodowego i wydaniu dyplomu jest rektor uczelni.

4. Przepis ust. 1 stosuje się także do decyzji podjętych przez komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 175 ust. 3 i art. 176 ust. 3.

Rozdział 5

Samorząd i organizacje doktorantów

Art. 208. 1. Uczestnicy prowadzonych w uczelni studiów doktoranckich tworzą samorząd doktorantów.

2. Do samorządu doktorantów stosuje się odpowiednio przepisy art. 202 ust. 2—8, art. 206 i art. 207.

Art. 209. 1. Przedstawiciele samorządów doktorantów w uczelniach mogą utworzyć krajową reprezentację doktorantów.

2. Organizację, zasady i tryb działania krajowej reprezentacji doktorantów określa statut uchwalony przez zjazd delegatów samorządów doktorantów w uczelniach.

3. Krajowa reprezentacja doktorantów ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu doktorantów, w tym do opiniowania aktów normatywnych dotyczących doktorantów. Projekty aktów normatywnych przedkłada krajowej reprezentacji doktorantów minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Termin wyrażenia opinii w sprawie projektu aktu normatywnego wynosi miesiąc od daty jego przedłożenia.

Art. 210. 1. Doktoranci mają prawo zrzeszania się w uczelnianych organizacjach doktorantów, w szczególności w kołach naukowych oraz zespołach artystycznych i sportowych, na zasadach określonych w ustawie.

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 78, poz. 682.

2. Do uczelnianych organizacji doktorantów oraz stowarzyszeń, które nie zrzeszają innych członków oprócz doktorantów, studentów i pracowników uczelni, stosuje się odpowiednio przepisy art. 204 ust. 2 i 3, art. 205—207.

Rozdział 6

Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów

Art. 211. 1. Za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz za czyny uchybiające godności studenta student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną przed komisją dyscyplinarną albo przed sądem koleżeńskim samorządu studenckiego, zwanym dalej „sądem koleżeńskim”.

2. Za ten sam czyn student nie może być ukarany jednocześnie przez sąd koleżeński i komisję dyscyplinarną.

Art. 212. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z ostrzeżeniem;
- 4) zawieszenie w określonych prawach studenta na okres do jednego roku;
- 5) wydalenie z uczelni.

Art. 213. 1. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają komisja dyscyplinarna oraz odwoławcza komisja dyscyplinarna, powołane na okres kadencji spośród nauczycieli akademickich i studentów uczelni, w trybie określonym w statucie.

2. Długość kadencji komisji, o których mowa w ust. 1, określa statut.

3. Komisje dyscyplinarne są niezawisłe w zakresie orzekania.

4. Komisje dyscyplinarne rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu.

5. Komisja dyscyplinarna orzeka w składzie złożonym z przewodniczącego składu orzekającego, którym jest nauczyciel akademicki, oraz w równej liczbie, z nauczycieli akademickich i studentów.

Art. 214. 1. Rektor może, z inicjatywy własnej lub na wniosek organu samorządu studenckiego, wskazanego w regulaminie samorządu, przekazać sprawę do sądu koleżeńkiego zamiast przekazać ją rzecznikowi dyscyplinarnemu. Sąd koleżeński nie może wymierzać kar wymienionych w art. 212 pkt 4 i 5.

2. Za przewinienie mniejszej wagi rektor może, z pominięciem komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńskie-

go, wymierzyć studentowi karę upomnienia, po uprzednim wysłuchaniu obwinionego lub jego obrońcy.

3. Student ukarany przez rektora karą upomnienia lub organ samorządu studenckiego, o którym mowa w ust. 1, może wnieść odwołanie do komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńkiego. Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od doręczenia zawiadomienia o ukaraniu. Komisja dyscyplinarna lub sąd koleżeński mogą w tym przypadku wymierzyć tylko karę upomnienia.

4. W razie podejrzenia popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu rektor niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

5. W razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez studenta przestępstwa rektor jednocześnie z poleceniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego może zawiesić studenta w prawach studenta do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną.

6. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego zebrany materiał potwierdza popełnienie czynu, o którym mowa w ust. 4, rektor wstrzymuje postępowanie o nadanie tytułu zawodowego do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną oraz składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Art. 215. 1. Postępowanie wyjaśniające przeprowadza rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów, powołany przez rektora na okres kadencji organów uczelni spośród nauczycieli akademickich uczelni.

2. Rektor może powołać kilku rzeczników dyscyplinarnych do spraw studentów.

3. Rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów pełni funkcję oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną i jest związany poleceniami rektora.

Art. 216. 1. Rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie rektora, którego informuje o dokonanych ustaleniach.

2. Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów umarza postępowanie lub kieruje do komisji dyscyplinarnej wnioski o ukaranie. Rzecznik dyscyplinarny może również złożyć rektorowi wniosek o wymierzenie kary upomnienia lub o przekazanie sprawy do sądu koleżeńkiego.

3. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów, a zatwierdza rektor. W przypadku odmowy zatwierdzenia postanowienia rektor może polecić innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu do spraw studentów wniesienie wniosku o ukaranie. Powtórne postanowienie rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów o umorzeniu postępowania wyjaśniającego jest ostateczne.

Art. 217. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczynają komisja dyscyplinarna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów.

2. Wymierzenie studentowi za ten sam czyn kary w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania przed komisją dyscyplinarną.

3. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie sześciu miesięcy od dnia uzyskania przez rektora wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary lub po upływie trzech lat od dnia jego popełnienia. Jeżeli czyn stanowi przestępstwo, okres ten nie może być krótszy od okresu przedawnienia ścigania tego przestępstwa.

4. Przedawnienie orzekania następuje również po upływie roku od opuszczenia uczelni przez studenta.

5. Nie stosuje się przedawnienia w odniesieniu do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec studenta, któremu zarzuca się popełnienie plagiatu.

6. Postępowanie dyscyplinarne zakończone prawomocnym orzeczeniem można wznowić, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się rażącego naruszenia prawa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody nieznanne w chwili jego wydania, wskazujące na to, że obwiniony jest niewinny, skazano go za popełnienie innego czynu lub komisja bezpodstawnie umorzyła postępowanie;
- 3) w trakcie postępowania naruszono przepisy, przez co uniemożliwiono lub w poważnym stopniu utrudniono obwinionemu korzystanie z prawa do obrony, albo skład komisji nie odpowiadał warunkom określonym w art. 213 ust. 5, albo zasiadała w niej osoba podlegająca wyłączeniu.

7. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą wnieść osoba ukarana lub rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów w terminie trzydziestu dni od dnia powzięcia wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

Art. 218. 1. Obwinionemu studentowi służy prawo do korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy.

2. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów wnosi o orzeczenie kary, o której mowa w art. 212 pkt 5, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę z urzędu spośród nauczycieli akademickich lub studentów uczelni.

Art. 219. 1. Rozprawa przed komisją dyscyplinarną lub sądem koleżeńskim jest jawna.

2. Komisja dyscyplinarna wyłącza jawność postępowania w całości lub w części, jeżeli jawność mogłaby obrażać dobre obyczaje albo jeżeli wymaga te-

go interes obwinionego, uczelni lub osób trzecich. Wyłączenie jawności nie obejmuje ogłoszenia orzeczenia.

3. Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, podczas której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów i obwinionego lub jego obrońcy.

4. Rektor lub komisja dyscyplinarna, po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów, może zawiesić studenta w prawach studenta w przypadku uporczywego nieusprawiedliwionego niestawiania się na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów w postępowaniu wyjaśniającym lub na posiedzenie komisji dyscyplinarnej mimo prawidłowego zawiadomienia.

5. Przepisy ust. 3 stosuje się również do postępowania przed sądem koleżeńskim.

Art. 220. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej oraz od orzeczenia sądu koleżeńkiego stronom przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się odpowiednio do odwoławczej komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńkiego drugiej instancji w terminie czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 221. Od prawomocnego orzeczenia odwoławczej komisji dyscyplinarnej służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 222. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej następuje z mocy prawa po upływie trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

2. Organ, który orzekł karę dyscyplinarną, może orzec o jej zatarciu na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż po upływie roku od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

Art. 223. Do postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego wobec studentów, z wyjątkiem postępowania przed sądem koleżeńskim, w sprawach nieuregulowanych w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego, z wyłączeniem art. 82.

Art. 224. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, uwzględniając:

- 1) umorzenie postępowania wyjaśniającego przez rzecznika dyscyplinarnego, w szczególności w przypadkach:
  - a) upływu terminu przedawnienia,
  - b) stwierdzenia, że postępowanie dyscyplinarne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie ukończone lub wcześniej wszczęte jest w toku,
  - c) znikomej szkodliwości popełnionego czynu;

- 2) możliwość zawieszenia postępowania dyscyplinarnego przez komisję dyscyplinarną, w szczególności w przypadku gdy w sprawie tego samego czynu wszczęto postępowanie karne lub postępowanie w sprawach o wykroczenia, a także możliwość podejmowania przez komisję dyscyplinarną zawieszono postępowania;
- 3) przywracanie terminu wniesienia odwołania przez studenta ukaranego karą upomnienia w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminom;
- 4) postępowanie przed komisjami dyscyplinarnymi w uczelni oraz przed odwoławczą komisją dyscyplinarną obejmujące rozpoznanie wniosku przez skład orzekający na posiedzeniu niejawnym oraz na rozprawie;
- 5) odrzucenie odwołania studenta przez przewodniczącego odwoławczej komisji dyscyplinarnej w razie wniesienia odwołania po upływie terminu przewidzianego w art. 220 ust. 2 albo przez osobę nieuprawnioną;
- 6) tryb wzywania i przesłuchiwania obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów.

Art. 225. Organizację i szczegółowy tryb postępowania przed sądem koleżeńskim określa regulamin samorządu studenckiego.

Rozdział 7

Odpowiedzialność dyscyplinarna doktorantów

Art. 226. 1. Za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz za czyny uchybiające godności doktoranta doktorant ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną. Do odpowiedzialności dyscyplinarnej doktorantów stosuje się odpowiednio przepisy art. 211—224, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Komisja dyscyplinarna rozstrzygająca sprawę doktoranta orzeka w składzie złożonym z przewodniczącego składu orzekającego, którym jest nauczyciel akademicki, oraz w równej liczbie, z nauczycieli akademickich i doktorantów.

3. Organizację i szczegółowy tryb postępowania przed sądem koleżeńskim doktorantów określa regulamin samorządu doktorantów.

DZIAŁ V

Utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni

Art. 227. 1. Rektor dba o utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni.

2. Teren uczelni określa rektor w porozumieniu z właściwym organem samorządu terytorialnego.

3. Służby państwowe odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnątrz-

nego mogą wkroczyć na teren uczelni tylko na wezwanie rektora. Służby te mogą jednak wkroczyć z własnej inicjatywy na teren uczelni w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia ludzkiego lub klęski żywiołowej, zawiadamiając o tym niezwłocznie rektora.

4. Porozumienia zawarte przez rektora z właściwymi organami służb, o których mowa w ust. 3, mogą określić inne przypadki związane z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa uzasadniające przebywanie tych służb na terenie uczelni.

5. Służby, o których mowa w ust. 3, są obowiązane opuścić teren uczelni niezwłocznie po ustaniu przyczyn, które uzasadniały ich wkroczenie na teren uczelni, lub na żądanie rektora.

Art. 228. 1. Rektor jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki osobom pobierającym w uczelni naukę lub odbywającym zajęcia praktyczno-techniczne albo wykonującym prace na rzecz uczelni.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach, uwzględniając:

- 1) zakres obowiązków rektora dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki;
- 2) wymagania dotyczące wyposażenia budynków i pomieszczeń uczelni, w tym laboratoriów, warsztatów, pracowni specjalistycznych oraz domów studenckich, tak aby zapewnić bezpieczeństwo ich użytkownikom;
- 3) warunki zawieszania zajęć w uczelni ze względów bezpieczeństwa.

Art. 229. 1. Rektor, w razie powstania okoliczności uniemożliwiających normalne funkcjonowanie uczelni, może czasowo zawiesić zajęcia w uczelni lub w jej jednostkach organizacyjnych albo zarządzić czasowe zamknięcie uczelni lub jej jednostki organizacyjnej.

2. Decyzję podjętą na podstawie ust. 1 rektor niezwłocznie przedstawia senatowi uczelni do zatwierdzenia. W przypadku odmowy zatwierdzenia tej decyzji przez senat, rektor zarządza wznowienie zajęć lub otwarcie uczelni lub jej jednostki organizacyjnej albo przedstawia sprawę do rozstrzygnięcia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego, który podejmuje decyzję w ciągu siedmiu dni.

Art. 230. 1. Pracownicy uczelni, doktoranci i studenci mają prawo organizowania zgromadzeń na terenie uczelni. Na zorganizowanie zgromadzenia w lokalu uczelni niezbędna jest zgoda rektora.

2. O zamiarze zorganizowania zgromadzenia organizatorzy zawiadamiają rektora co najmniej na 24 godziny przed rozpoczęciem zgromadzenia. W sytuacjach uzasadnionych nagłością sprawy rektor może przyjąć zawiadomienie złożone w krótszym terminie.

3. Rektor odmawia udzielenia zgody, o której mowa w ust. 1, lub zakazuje zorganizowania i przeprowadzenia zgromadzenia, jeżeli cele lub program zgromadzenia naruszają przepisy prawa.

4. Na zgromadzenie rektor może delegować swego przedstawiciela.

5. Statut uczelni określa przepisy porządkowe dotyczące odbywania zgromadzeń.

6. Organizatorzy zgromadzeń odpowiadają przed organami uczelni za ich przebieg.

7. Rektor uczelni albo jego przedstawiciel, po uprzedzeniu organizatorów, rozwiązuje zgromadzenie, jeżeli przebiega ono z naruszeniem przepisów prawa.

DZIAŁ VI

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 231. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z późn. zm.²¹⁾) w art. 12 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uczelnie,”.

Art. 232. W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388, z późn. zm.²²⁾) w art. 2 w ust. 4 po wyrazach „studia podyplomowe” dodaje się przecinek i wyrazy „na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365)”.

Art. 233. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.²³⁾) w art. 4 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Organizację i zakres działania Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie jako szkoły wyższej oraz tryb wyznaczania i odwoływania rektora oraz wyzna-

czania, wyboru i odwoływania prorektorów reguluje ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365).”.

Art. 234. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84, z późn. zm.²⁴⁾) w art. 7 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uczelnie, zwolnienie nie dotyczy przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą,”.

Art. 235. W ustawie z dnia 14 czerwca 1991 r. o finansowaniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z budżetu państwa (Dz. U. Nr 61, poz. 259) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Katolicki Uniwersytet Lubelski otrzymuje dotacje i inne środki z budżetu państwa na zasadach określonych dla uczelni publicznych, z wyjątkiem finansowania kosztów realizacji środków trwałych w budowie służących procesowi dydaktycznemu.”.

Art. 236. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.²⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dzieci do ukończenia 25 lat uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty lub w przepisach — Prawo o szkolnictwie wyższym, jeżeli w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów, z wyjątkiem do-

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3, z 1996 r. Nr 91, poz. 409, z 1997 r. Nr 43, poz. 272 i Nr 137, poz. 926, z 1998 r. Nr 108, poz. 681, z 2001 r. Nr 81, poz. 875, z 2002 r. Nr 200, poz. 1680, z 2003 r. Nr 110, poz. 1039 i Nr 162, poz. 1568 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1199.

²²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1683 i Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 238, poz. 2390.

²³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688, z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, Nr 179, poz. 1842, Nr 210, poz. 2135, Nr 273, poz. 2703 i Nr 277, poz. 2742 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 70.

²⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1683, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 110, poz. 1039, Nr 188, poz. 1840, Nr 200, poz. 1953 i Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 92, poz. 880 i 884, Nr 96, poz. 959, Nr 123, poz. 1291 i Nr 281, poz. 2782 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1087 i Nr 143, poz. 1199.

²⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781 oraz z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202 i Nr 155, poz. 1298.

chodów wolnych od podatku dochodowego, renty rodzinnej oraz dochodów w wysokości niepowodującej obowiązku zapłaty podatku”;

2) w art. 21 w ust. 1 pkt 39 i 40 otrzymują brzmienie:

„39) stypendia otrzymywane na podstawie przepisów o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, stypendia doktoranckie otrzymywane na podstawie przepisów — Prawo o szkolnictwie wyższym oraz inne stypendia naukowe za wyniki w nauce, których zasady przyznawania zostały zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego albo przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,

40) świadczenia pomocy materialnej dla uczniów, studentów, uczestników studiów doktoranckich i osób uczestniczących w innych formach kształcenia, pochodzące z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków własnych szkół i uczelni — przyznane na podstawie przepisów o systemie oświaty, Prawo o szkolnictwie wyższym, a także przepisów o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki,”.

Art. 237. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1230, z późn. zm.²⁶⁾) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizację i zakres działania Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie jako szkoły wyższej oraz tryb wyznaczania i odwoływania rektora oraz wyznaczania, wyboru i odwoływania prorektorów reguluje ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365).”.

Art. 238. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z późn. zm.²⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

²⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 59, poz. 516 i Nr 166, poz. 1609, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 836.

²⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948, Nr 114, poz. 1193 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 45, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1083, Nr 111, poz. 1193, Nr 113, poz. 1207, Nr 126, poz. 1382—1384 i Nr 128, poz. 1407, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 124, poz. 1151 i 1152, Nr 171, poz. 1663, Nr 213, poz. 2081 i Nr 223, poz. 2215 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703.

1) w art. 6 w ust. 3, w art. 8 w ust. 1 w pkt 3a, w art. 43e w ust. 1 i 2, w art. 44a w ust. 2a, w art. 44c w ust. 1 i 3, w art. 45 w ust. 1 w pkt 2 w lit. e, w art. 53a w ust. 2, w art. 55 w ust. 3, w art. 56 w ust. 2, w art. 60 w ust. 6, w art. 66 w ust. 1 oraz w art. 67 w ust. 3a użyty dwukrotnie w różnej liczbie i przypadku wyraz „państwowa” zastępuje się użytym w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazem „publiczna”;

2) w art. 36a w ust. 1 użyty czterokrotnie w różnej liczbie i przypadku wyraz „państwowa” zastępuje się użytym w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazem „publiczna”.

Art. 239. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904, z późn. zm.²⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. Uczelni w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym przysługuje pierwszeństwo w opublikowaniu pracy dyplomowej studenta. Jeżeli uczelnia nie opublikowała pracy dyplomowej w ciągu 6 miesięcy od jej obrony, student, który ją przygotował, może ją opublikować, chyba że praca dyplomowa jest częścią utworu zbiorowego.”;

2) art. 93 otrzymuje brzmienie:

„Art. 93. Do prawa do artystycznego wykonania stosuje się odpowiednio przepisy art. 15a oraz art. 33 pkt 10 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.”;

3) art. 122 otrzymuje brzmienie:

„Art. 122. Ściganie przestępstw określonych w art. 116 ust. 1, 2 i 4, art. 117 ust. 1, art. 118 ust. 1, art. 118¹ oraz art. 119 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”.

Art. 240. W ustawie z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944—1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, z późn. zm.²⁹⁾) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

²⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1402, z 2002 r. Nr 126, poz. 1068 i Nr 197, poz. 1662, z 2003 r. Nr 166, poz. 1610 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 869, Nr 96, poz. 959 i Nr 172, poz. 1804.

²⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 57, poz. 618, Nr 62, poz. 681 i Nr 63, poz. 701, z 2000 r. Nr 43, poz. 488 i Nr 50, poz. 600, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 765, Nr 153, poz. 1271 i Nr 175, poz. 1434, z 2003 r. Nr 44, poz. 390 i Nr 99, poz. 921 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219.

„1. Osobami pełniącymi funkcje publiczne w rozumieniu ustawy są: Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, poseł, senator oraz osoba powołana, wybrana lub mianowana na określone w innych ustawach kierownicze stanowisko państwowe, przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm, Prezydium Sejmu, Senat, Sejm i Senat, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu lub Prezesa Rady Ministrów, Szef Służby Cywilnej, dyrektor generalny w ministerstwie, urzędzie centralnym lub urzędzie wojewódzkim oraz sędzia, prokurator i adwokat, a także rektor, prorektor, kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej w publicznej i niepublicznej szkole wyższej, członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i członek Państwowej Komisji Akredytacyjnej, członek Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.”.

Art. 241. W ustawie z dnia 25 kwietnia 1997 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 75, poz. 469, z późn. zm.³⁰⁾) w art. 36 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Instytut może prowadzić:

- 1) studia doktoranckie, na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595),
- 2) studia podyplomowe oraz inną działalność z zakresu kształcenia, z wyłączeniem studiów doktoranckich, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365).”.

Art. 242. W ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o finansowaniu Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie z budżetu państwa (Dz. U. Nr 103, poz. 650) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie otrzymuje dotacje i inne środki z budżetu państwa na zasadach określonych dla uczelni publicznych, z wyjątkiem finansowania kosztów realizacji środków trwałych w budowie służących procesowi dydaktycznemu.”.

Art. 243. W ustawie z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685, z późn. zm.³¹⁾) w art. 1 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) studenci uczelni, o których mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365),”.

³⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 141, poz. 943, z 1999 r. Nr 49, poz. 484, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71.

³¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 i Nr 152, poz. 1598 oraz z 2005 r. Nr 23, poz. 187.

Art. 244. W ustawie z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. Nr 90, poz. 999, z późn. zm.³²⁾) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Język polski jest językiem nauczania oraz językiem egzaminów i prac dyplomowych w szkołach publicznych i niepublicznych wszystkich typów oraz w placówkach oświatowych i innych instytucjach edukacyjnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.”.

Art. 245. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.³³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) państwowa sfera budżetowa — rozumie się państwowe jednostki budżetowe, państwowe zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze państwowych jednostek budżetowych, które prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w art. 18—20 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.³⁴⁾), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”,”;

2) w art. 9 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których wynagrodzenia w zakładach budżetowych i gospodarstwach pomocniczych państwowych jednostek budżetowych oraz finansowane z funduszy motywacyjnych mogą być wypłacane ponad wynagrodzenia, ustalone zgodnie z art. 6, z uwzględnieniem:

- 1) przepisów ustaw tworzących fundusze motywacyjne,
- 2) uzyskania ponadplanowych dochodów w zakładach budżetowych i gospodarstwach pomocniczych,

³²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 29, poz. 358, z 2002 r. Nr 144, poz. 1204, z 2003 r. Nr 73, poz. 661, z 2004 r. Nr 92, poz. 878 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141.

³³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 152, poz. 1267, Nr 213, poz. 1802 i Nr 214, poz. 1805, z 2003 r. Nr 149, poz. 1454, Nr 166, poz. 1609, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2256 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203, Nr 240, poz. 2407 i Nr 273, poz. 2703.

³⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 96, poz. 874, Nr 166, poz. 1611 i Nr 189, poz. 1851, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 93, poz. 890, Nr 121, poz. 1264, Nr 123, poz. 1291, Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 114 i Nr 64, poz. 565.

- 3) wynagrodzeń prowizyjnych za czynności egzekucyjne,
- 4) wyrównania do kwoty minimalnego wynagrodzenia, określonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 5) zmian organizacyjnych.”.

Art. 246. W ustawie z dnia 25 lipca 2001 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późn. zm.³⁵⁾) w art. 30 uchyla się ust. 4.

Art. 247. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 i Nr 216, poz. 1826 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1199) w art. 7 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uczelnie;”.

Art. 248. W ustawie z dnia 27 lutego 2003 r. o utworzeniu Akademii Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 56, poz. 496 oraz z 2004 r. Nr 152, poz. 1598) w art. 3 uchyla się ust. 3.

Art. 249. W ustawie z dnia 27 lutego 2003 r. o utworzeniu Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego (Dz. U. Nr 60, poz. 534 oraz z 2004 r. Nr 152, poz. 1598) w art. 3 uchyla się ust. 3.

Art. 250. W ustawie z dnia 27 lutego 2003 r. o utworzeniu Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte (Dz. U. Nr 60, poz. 533 oraz z 2004 r. Nr 152, poz. 1598) w art. 3 uchyla się ust. 4.

Art. 251. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Centralna Komisja w uzasadnionych przypadkach może uznać, że osoby reprezentujące pokrewne dziedziny nauki lub sztuki, w tym pokrewne dyscypliny naukowe i artystyczne, spełniają warunki, o których mowa w ust. 1—3.”;

2) w art. 9:

a) uchyla się ust. 5,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Uchwały Centralnej Komisji w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3 oraz w ust. 4, ogłasza Centralna Komisja w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;

3) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Uchwała o nadaniu stopnia doktora habilitowanego staje się prawomocna z chwilą jej podjęcia.

2. W przypadku niezatwierdzenia uchwały o nadaniu stopnia doktora habilitowanego podjętej przez radę właściwej jednostki organizacyjnej rada tej jednostki organizacyjnej lub osoba ubiegająca się o nadanie tego stopnia może, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia jej rozstrzygnięcia, wystąpić do Centralnej Komisji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Centralna Komisja rozpatruje wnioski, o którym mowa w ust. 2, w terminie 4 miesięcy od dnia jego doręczenia.

4. W postępowaniu, o którym mowa w ust. 3, mogą brać udział recenzenci powołani w przewodzie habilitacyjnym.”;

4) w art. 20:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do głosowania, o którym mowa w ust. 1, uprawnieni są członkowie właściwej rady jednostki organizacyjnej posiadający tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przewodach doktorskich powołuje się co najmniej dwóch recenzentów, a w przewodach habilitacyjnych powołuje się czterech recenzentów, w tym nie więcej niż jednego zatrudnionego w tej samej uczelni lub w innej placówce naukowej, której pracownikiem jest osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora lub doktora habilitowanego, albo będącego członkiem rady jednostki organizacyjnej przeprowadzającej przewód.”,

c) dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Recenzentów w przewodzie habilitacyjnym powołują:

1) rada właściwej jednostki organizacyjnej — w liczbie dwóch;

2) Centralna Komisja — w liczbie dwóch.

5b. Recenzenci, o których mowa w ust. 5a, uczestniczą w przewodzie habilitacyjnym na takich samych zasadach.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Promotorem w przewodzie doktorskim oraz recenzentem rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej może być osoba posiadająca tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej lub artystycznej.”;

5) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Pracownikowi niebędącemu nauczycielem akademickim lub pracowni-

³⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1801, z 2002 r. Nr 241, poz. 2073, z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 124, poz. 1152 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135.

kiem naukowym, przygotowującemu rozprawę doktorską lub habilitacyjną, przysługuje, na jego wniosek, w uzgodnionym z pracodawcą terminie, urlop w wymiarze dwudziestu ośmiu dni, które w rozumieniu odrębnych przepisów są dla tego pracownika dniami pracy, na przygotowanie obrony rozprawy doktorskiej lub kolokwium habilitacyjnego oraz zwolnienie od pracy na przeprowadzenie obrony rozprawy doktorskiej lub kolokwium habilitacyjnego.

2. Za okres urlopu oraz za czas zwolnienia od pracy, o których mowa w ust. 1, przysługuje pracownikowi wynagrodzenie ustalane jak za urlop wypoczynkowy.”;

6) w art. 27 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W postępowaniu o nadanie tytułu profesora powołuje się czterech recenzentów, w tym nie więcej niż jednego zatrudnionego w tej samej szkole wyższej lub w innej placówce naukowej, której pracownikiem jest osoba ubiegająca się o nadanie tytułu profesora, albo będącego członkiem rady jednostki organizacyjnej przeprowadzającej postępowanie. Recenzentem może być osoba posiadająca tytuł profesora w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki lub sztuki. Recenzentów, po dwóch, powołują rada właściwej jednostki organizacyjnej oraz Centralna Komisja, uczestniczą oni w postępowaniu o nadanie tytułu profesora na takich samych zasadach.”;

7) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. Rada właściwej jednostki organizacyjnej po podjęciu uchwały popierającej wniosek o nadanie tytułu profesora przesyła go wraz z aktami postępowania, w terminie 1 miesiąca od podjęcia uchwały, do Centralnej Komisji.

2. Centralna Komisja podejmuje uchwałę o przedstawieniu albo o odmowie przedstawienia kandydata do tytułu profesora w terminie do 6 miesięcy od dnia otrzymania uchwały.
3. Centralna Komisja, w terminie 1 miesiąca od podjęcia uchwały o przedstawieniu kandydata do tytułu, składa do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o nadanie tytułu profesora.
4. W przypadku podjęcia uchwały o odmowie przedstawienia kandydata do tytułu profesora, rada jednostki organizacyjnej lub osoba ubiegająca się o nadanie tytułu może, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia jej rozstrzygnięcia, wystąpić do Centralnej

Komisji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

5. Centralna Komisja rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 4, w terminie 6 miesięcy od dnia jego doręczenia.

6. W postępowaniu, o którym mowa w ust. 5, mogą brać udział recenzenci powołani w przewodzie o nadanie tytułu profesora.”;

8) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W postępowaniach dotyczących nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego albo tytułu profesora oraz nadania, ograniczenia, zawieszenia i pozbawienia uprawnienia do nadawania tych stopni w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Do zaskarżania decyzji wydanych w tych postępowaniach stosuje się przepisy o zaskarżaniu decyzji administracyjnych do sądu administracyjnego.”;

9) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Rada właściwej jednostki organizacyjnej lub odpowiednio Centralna Komisja, w drodze decyzji, stwierdza nieważność postępowania w sprawie nadania tytułu lub stopnia, jeżeli w pracy stanowiącej podstawę nadania tytułu lub stopnia osoba ubiegająca się o tytuł lub stopień przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1, nie wyłączają odpowiedzialności dyscyplinarnej, karnej i cywilnoprawnej.”;

10) w art. 33 w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Termin wyrażenia opinii w sprawie zatrudnienia w szkole wyższej na stanowisku profesora nadzwyczajnego osoby nieposiadającej stopnia doktora habilitowanego wynosi 3 miesiące od dnia przedstawienia wniosku.”;

11) w art. 35 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Centralna Komisja podejmuje uchwały po zasięgnięciu opinii co najmniej jednego recenzenta. Uchwały o niezatwierdzeniu uchwał o nadanie stopnia lub odmowie przedstawienia kandydata do tytułu profesora w sprawach, o których mowa w art. 15 ust. 2 oraz w art. 28 ust. 4, mogą być podjęte po zasięgnięciu opinii co najmniej dwóch recenzentów, w tym co najmniej jednego spoza składu Centralnej Komisji.

4. Centralna Komisja podejmuje uchwały w sprawach, o których mowa w art. 15 ust. 3,

w art. 19 ust. 2, po zasięgnięciu opinii co najmniej jednego recenzenta.”;

12) rozdział 6 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 6

Studia doktoranckie w placówkach naukowych

Art. 37. 1. Studia doktoranckie określone w niniejszej ustawie, zwane dalej „studiami doktoranckimi”, mogą prowadzić placówki naukowe niebędące szkołami wyższymi, posiadające uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Przez placówki naukowe niebędące szkołami wyższymi rozumie się instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk albo instytuty naukowo-badawcze działające na podstawie przepisów o jednostkach badawczo-rozwojowych.

2. Studia doktoranckie przygotowują do uzyskania stopnia doktora.
3. Studia doktoranckie w placówce naukowej są tworzone przez jej dyrektora.
4. Nadzór merytoryczny nad studiami doktoranckimi sprawuje rada placówki naukowej prowadzącej te studia.
5. Studia doktoranckie są prowadzone jako studia stacjonarne lub niestacjonarne.
6. Więcej niż połowa programu stacjonarnych studiów doktoranckich wymaga obecności uczestników tych studiów w prowadzącej je jednostce organizacyjnej i jest realizowana w formie zajęć dydaktycznych i pracy naukowej wymagających bezpośredniego udziału uczestników studiów doktoranckich i ich opiekunów naukowych. Organizacja niestacjonarnych studiów doktoranckich zapewnia możliwość odbywania studiów doktoranckich osobom zatrudnionym w ramach stosunku pracy.
7. Stacjonarne studia doktoranckie są bezpłatne.
8. Wysokość opłat za niestacjonarne studia doktoranckie, jeżeli są one odpłatne, ustala dyrektor placówki naukowej prowadzącej te studia.
9. Studia doktoranckie mogą być studiami środowiskowymi prowadzonymi przez placówki, o których mowa w ust. 1, przy udziale innych jednostek organizacyjnych. Zadania placówki naukowej i innych jednostek organizacyjnych oraz sposób finansowania studiów doktoranckich określają umowy zawarte między placówką naukową i tymi jednostkami.

Art. 38. 1. Do podstawowych obowiązków uczestników studiów doktoranckich należy:

- 1) uczestnictwo w realizacji programu studiów i składanie wyznaczonych egzaminów;
  - 2) prowadzenie badań naukowych lub działalności artystycznej i składanie sprawozdań z ich przebiegu.
2. Uczestnicy studiów doktoranckich niewywiązujący się z obowiązków, o których mowa w ust. 1, mogą zostać skreśleni z listy uczestników studiów. Decyzję o skreśleniu podejmuje kierownik studiów. Od tej decyzji służy odwołanie do dyrektora placówki naukowej prowadzącej studia, w terminie 14 dni od jej otrzymania.
3. Uczestnicy studiów doktoranckich podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadach określonych dla uczestników studiów doktoranckich prowadzonych w szkołach wyższych.

Art. 39. 1. Uczestnicy studiów doktoranckich mają prawo do:

- 1) corocznej przerwy w okresie wakacji, w wymiarze 8 tygodni;
  - 2) ubezpieczenia społecznego i powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Okres odbywania studiów doktoranckich, niezależnie od daty ich zakończenia, nie dłuższy niż 4 lata, zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli obrona rozprawy doktorskiej nastąpiła w ciągu roku od daty zakończenia tych studiów.
3. Do okresu, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zalicza się również okres odbywania dziennych studiów doktoranckich, jeżeli zostały one przerwane z powodu podjęcia zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego i w okresie przewidzianym dla tych studiów został uzyskany stopień doktora. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.
4. Jeżeli regulamin, o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.³⁶⁾), tak stanowi, z zakładowego funduszu świadczeń so-

³⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 118, poz. 561, Nr 139, poz. 647 i Nr 147, poz. 686, z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 75, poz. 486 i Nr 113, poz. 717, z 2002 r. Nr 135, poz. 1146 oraz z 2003 r. Nr 213, poz. 2081.

cialnych mogą korzystać także uczestnicy studiów doktoranckich.

Art. 40. 1. Uczestnik studiów doktoranckich może otrzymywać stypendium doktoranckie.

2. Minimalne stypendium, o którym mowa w ust. 1, nie może być niższe niż 60 % minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich.

3. Decyzję o przyznaniu stypendium doktoranckiego oraz jego wysokości podejmuje dyrektor placówki naukowej prowadzącej te studia.

4. Uczestnicy stacjonarnych studiów doktoranckich mogą podejmować pracę zarobkową, z zastrzeżeniem ust. 5. Wykonywanie tej pracy nie powinno kolidować z zajęciami wynikającymi z programu studiów doktoranckich.

5. Uczestnicy stacjonarnych studiów doktoranckich otrzymujący stypendium mogą podejmować pracę zarobkową wyłącznie w niepełnym wymiarze czasu pracy, po uzyskaniu zgody kierownika tych studiów.

Art. 41. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania studiów doktoranckich określonych w ustawie, ich prowadzenia i odbywania oraz przyznawania stypendiów osobom je odbywającym, uwzględniając:

- 1) czas trwania studiów i możliwość przedłużania go, w tym prawo do dodatkowego przedłużenia okresu odbywania studiów doktoranckich o czas trwania urlopu macierzyńskiego określonego w odrębnych przepisach;
- 2) sposób przeprowadzania rekrutacji;
- 3) szczegółowe uprawnienia dyrektora placówki prowadzącej studia doktoranckie, rady placówki i kierownika studiów doktoranckich;
- 4) wzór legitymacji uczestnika studiów doktoranckich i świadectwa ich ukończenia;
- 5) wysokość opłat za wydanie legitymacji i świadectwa.”.

Art. 252. 1. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy państwowe i niepaństwowe szkoły wyższe stają się odpowiednio uczelniami publicznymi i niepublicznymi w rozumieniu ustawy.

2. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy państwowe i niepaństwowe wyższe szkoły zawodowe sta-

ją się odpowiednio uczelniami publicznymi i niepublicznymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy akademie wojskowe stają się uczelniami wojskowymi — publicznymi uczelniami akademickimi.

4. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy wyższe szkoły oficerskie stają się uczelniami wojskowymi — publicznymi uczelniami zawodowymi.

5. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie i Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie stają się uczelniami służb państwowych.

6. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o wyższych szkołach państwowych lub niepaństwowych, należy przez to rozumieć odpowiednio uczelnie publiczne i niepubliczne.

Art. 253. Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego z siedzibą w Warszawie zachowuje uprawnienia do prowadzenia studiów doktoranckich i studiów podyplomowych w dziedzinie nauk medycznych na zasadach określonych w ustawie. Na prowadzenie tych studiów Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego otrzymuje dotacje z budżetu państwa ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 254. Do wydziałów nauk kościelnych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego stosuje się przepisy ustawy dotyczące wydziałów teologicznych.

Art. 255. 1. Do dnia 30 czerwca 2010 r. nazwy uczelni zostaną dostosowane do wymagań określonych w art. 3.

2. Do dnia 30 czerwca 2009 r. Rada Ministrów przedłoży projekt ustawy dostosowującej nazwy publicznych uczelni akademickich do wymagań określonych w art. 3.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, dostosuje nazwy uczelni publicznych utworzonych w drodze rozporządzenia albo uczelni publicznych niebędących uczelniami akademickimi do wymagań określonych w art. 3.

4. Do dnia 31 marca 2009 r. założyciel lub uprawniony organ uczelni niepublicznej przedłoży ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego wniosek dotyczący dostosowania nazwy uczelni do wymagań określonych w art. 3.

5. Nazwę uczelni niepublicznej, której uprawniony organ lub założyciel nie dopełni obowiązku, o którym mowa w ust. 4, zmienia minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Decyzję o zmianie nazwy wydaje się z urzędu.

Art. 256. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy grunty Skarbu Państwa pozostające w użytkowaniu wieczystym uczelni publicznej stają się jej własnością.

Wartość tych gruntów zwiększa fundusz zasadniczy uczelni publicznej.

2. Nabycie prawa własności, o którym mowa w ust. 1, stwierdza w drodze decyzji wojewoda.

Art. 257. 1. Szkoły wyższe, które w dniu wejścia w życie ustawy nie spełniają warunków określonych w art. 2 ust. 1 pkt 22, stają się uczelniami zawodowymi w rozumieniu ustawy.

2. Do studiów rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Studia zawodowe, prowadzone w dniu wejścia w życie ustawy, stają się studiami pierwszego stopnia w rozumieniu ustawy.

4. Studenci jednolitych studiów magisterskich, którzy rozpoczęli studia przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą je ukończyć w tym trybie albo przenieść się na odpowiednie studia pierwszego stopnia, albo — po spełnieniu wymagań określonych w regulaminie studiów — na odpowiednie studia drugiego stopnia.

5. Do studiów doktoranckich rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 258. 1. Prowadzone przez uczelnie w dniu wejścia w życie ustawy studia dzienne stają się studiami stacjonarnymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 12, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne — studiami niestacjonarnymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13.

2. Uczelnie prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy studia specjalne mogą je prowadzić do zakończenia całego cyklu kształcenia.

Art. 259. 1. Wszczęte i niezakończone postępowania w sprawach:

1) dotyczących:

- a) pozwoleń na utworzenie uczelni niezapiniowanych przez Państwową Komisję Akredytacyjną,
- b) uprawnień do prowadzenia kierunku studiów niezapiniowanych przez Państwową Komisję Akredytacyjną

— są rozpatrywane na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie;

2) dotyczących:

- a) pozwoleń na utworzenie uczelni zapiniowanych przez Państwową Komisję Akredytacyjną,
- b) uprawnień do prowadzenia kierunku studiów zapiniowanych przez Państwową Komisję Akredytacyjną

— są rozpatrywane na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotychczasowych;

3) co do których postępowanie zostało zakończone wydaniem nieprawomocnej decyzji, są rozpatrywane według przepisów dotychczasowych.

2. Jeżeli wniosek o utworzenie uczelni zawodowej nie spełnia wymagań określonych w art. 20, w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy może zostać uzupełniony i podlega rozpatrzeniu w trybie i na zasadach ustalonych w niniejszej ustawie. Po tym terminie niezakończone postępowania w sprawie utworzenia uczelni zawodowych niespełniające wymagań określonych w art. 20 zostają zakończone.

Art. 260. Uczelnie, które w dniu wejścia w życie ustawy nie spełniają wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub art. 58 ust. 4, nabywają uprawnienia, które przepisy niniejszej ustawy wiążą ze spełnieniem tych wymagań, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy spełniają wymagania określone w art. 12 ust. 1 lub 2 ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2. Uczelnie te tracą powyższe uprawnienia z dniem 31 sierpnia 2010 r., chyba że wcześniej spełnią wymagania określone w art. 56 ust. 2 lub art. 58 ust. 4.

Art. 261. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może, w drodze rozporządzenia, na wniosek organu prowadzącego, działającą w dniu wejścia w życie ustawy publiczną szkołę pomaturalną, realizującą co najmniej dwuletni program nauczania zawodowego, po spełnieniu warunków wymaganych w ustawie dla utworzenia uczelni zawodowej, przekształcić w uczelnię prowadzącą studia pierwszego stopnia. Do tak utworzonej uczelni zawodowej stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 262. 1. Wnioski dotyczące zmiany struktury wewnętrznej uczelni, zgłoszone, a nierozpatrzone do dnia wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. Właściwe organy uczelni, w terminie roku od wejścia w życie ustawy, dostosują zamiejscowe ośrodki dydaktyczne uczelni do wymagań ustawy. W tym samym terminie rektor przekaze ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego informacje o zamiejscowych jednostkach organizacyjnych, zawierające dane niezbędne do ustalenia, czy jednostki te spełniają wymagania określone w art. 85 ust. 1 lub 2 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 5 lit. b.

3. Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne niespełniające wymagań ustawy po upływie terminu określonego w ust. 2 ulegają likwidacji.

Art. 263. Dyrektorzy administracyjni uczelni państwowych stają się kanclerzami uczelni publicznych.

Art. 264. 1. Do stosunków pracy powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się jej przepisy.

2. Osoba zatrudniona przed dniem wejścia w życie ustawy na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego na podstawie mianowania na stałe pozostaje mianowana na tym stanowisku.

3. Osoba posiadająca przed dniem wejścia w życie ustawy stopień naukowy doktora habilitowanego i zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego na podstawie mianowania na czas nieokreślony pozostaje mianowana na tym stanowisku.

4. Osoba posiadająca przed dniem wejścia w życie ustawy stopień naukowy doktora habilitowanego i zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego na podstawie mianowania na czas określony pozostaje mianowana na tym stanowisku do końca okresu mianowania.

5. Mianowani nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowisku docenta zgodnie z art. 188 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2 pozostają mianowani na tym stanowisku. Organem właściwym w sprawach dotyczących stosunku pracy docenta jest rektor szkoły wyższej. Stosunek pracy z docentem wygasa z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on 65. rok życia, jeżeli okres zatrudnienia umożliwi nabywanie prawa do emerytury. Jeżeli z ukończeniem 65. roku życia osoba zajmująca stanowisko docenta nie nabyła prawa do emerytury, wygaśnięcie stosunku pracy następuje z końcem roku akademickiego, w którym nabyła to prawo lub w którym ukończyła 70. rok życia.

6. Mianowani nauczyciele akademicy zajmujący stanowiska adiunkta, starszego wykładowcy, wykładowcy lub asystenta pozostają mianowani na czas nieokreślony na tych stanowiskach, z zastrzeżeniem art. 120.

7. Osoba zatrudniona przed dniem wejścia w życie ustawy na stanowiskach: starszego kustosza i starszego dokumentalisty dyplomowanego, kustosza i dokumentalisty dyplomowanego, adiunkta bibliotecznego i adiunkta dokumentacji i informacji naukowej, asystenta bibliotecznego i asystenta dokumentacji i informacji naukowej, kustosza bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty na podstawie mianowania pozostaje mianowana na tym stanowisku i na tych samych zasadach.

8. Rektorzy szkół wyższych w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dostosują do przepisów ustawy dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy z nauczycielami akademickimi oraz pozostałymi mianowanymi pracownikami.

9. Stosunki pracy pracowników dydaktycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę zgodnie z przepisami ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2 oraz pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych uczelni niepublicznych zostaną dostosowane do przepisów ustawy w terminie trzech lat od dnia jej wejścia w życie.

10. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach profesorów w wyższych szkołach zawodowych z dniem wejścia w życie ustawy pozostają zatrudnieni w uczelniach zawodowych na stanowiskach profesorów nadzwyczajnych, o których mowa w art. 114 ust. 2.

Art. 265. 1. Nauczyciel akademicki, który przed dniem wejścia w życie ustawy podjął dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy u więcej niż jednego pracodawcy, może je wykonywać przez okres nie dłuższy jednak niż rok od dnia wejścia w życie ustawy, pod warunkiem zawiadomienia, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, właściwego organu, zgodnie z art. 129 ust. 6.

2. Nauczyciel akademicki, który przed dniem wejścia w życie ustawy podjął działalność gospodarczą i łączy ją z dodatkowym zatrudnieniem w ramach stosunku pracy, może wykonywać tę działalność, przez okres nie dłuższy jednak niż rok od dnia wejścia w życie ustawy, pod warunkiem zawiadomienia, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, właściwego organu, zgodnie z art. 129 ust. 6.

3. Niezawiadomienie przez nauczyciela akademickiego właściwego organu uczelni, w terminie określonym w ust. 1 i 2, o podjęciu dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzeniu działalności gospodarczej stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem w uczelni będącej jego podstawowym miejscem pracy.

4. Obowiązek zawiadomienia rektora o wykonywaniu dodatkowego zatrudnienia uważa się za spełniony w odniesieniu do nauczyciela akademickiego, który przed dniem wejścia w życie ustawy zawiadomił rektora zgodnie z art. 103 ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2.

Art. 266. 1. Niezakończony do dnia wejścia w życie ustawy postępowania w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich prowadzone są na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Urlopy dla celów naukowych, artystycznych lub kształcenia zawodowego, urlopy dla poratowania zdrowia oraz urlopy udzielone w związku z przygotowaniem rozprawy doktorskiej i habilitacyjnej udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy są wykorzystywane na zasadach i w wymiarze ustalonym na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 267. Nauczyciel akademicki urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r. może, na swój wniosek, przejść na emeryturę, jeżeli ukończył 60. rok życia i przepracował 30 lat, w tym 20 lat w szkolnictwie lub instytucjach naukowych — w przypadku mężczyzny, a w przypadku kobiety — po ukończeniu 55. roku życia i przepracowaniu 25 lat, w tym 20 lat w szkolnictwie lub instytucjach naukowych.

Art. 268. 1. Rektorzy uczelni, którzy w dniu wejścia w życie ustawy nie spełniają warunku określonego w art. 72:

- 1) w ust. 1 zdanie drugie — w przypadku rektora uczelni publicznej,
- 2) w ust. 2 — w przypadku rektora uczelni niepublicznej

pełnią swoją funkcję do końca kadencji.

2. W przypadku gdy statut uczelni niepublicznej nie przewiduje kadencji, rektor niespełniający warunku określonego w art. 72 ust. 2 pełni swoją funkcję nie dłużej niż cztery lata od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Organy jednoosobowe uczelni i ich zastępcy niespełniający warunku określonego w art. 76 ust. 2 i w art. 79 pełnią swoją funkcję do końca kadencji. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 269. 1. Studenci przyjęci na studia przed dniem wejścia w życie ustawy oraz w roku akademickim 2005/2006 wnoszą opłaty za zajęcia dydaktyczne na dotychczasowych zasadach do końca okresu studiów przewidzianego w programie studiów.

2. Umowy, o których mowa w art. 160 ust. 3, obowiązują od roku akademickiego 2006/2007.

Art. 270. 1. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego oraz Państwowa Komisja Akredytacyjna wybrane na podstawie przepisów ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2 pełnią swoją funkcję do czasu upływu kadencji, na które zostały wybrane.

2. W przypadku wygaśnięcia mandatu członka organu kolegiального, o którym mowa w ust. 1, przed upływem kadencji wyboru uzupełniającego dokonuje się na okres nie dłuższy niż do końca upływu kadencji, na którą wybrano cały skład organu kolegiального.

3. Członek organu kolegiального wybrany na zasadach określonych w ust. 2 może być wybrany na kolejną kadencję na zasadach określonych w ustawie.

4. Jednoosobowe i kolegialne organy uczelni państwowej, wybrane na podstawie przepisów ustaw wymienionych w art. 276, przekształconej zgodnie z art. 252 w uczelnię publiczną, pełnią swoją funkcję do czasu upływu kadencji, na którą zostały wybrane.

5. Organy, o których mowa w ust. 4, mogą być wybrane na kolejną kadencję z zachowaniem art. 77 ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.

6. Kadencja kolegialnych organów uczelni publicznej rozpoczynająca się w dniu 1 września 2006 r. trwa do dnia 31 sierpnia 2008 r.

7. Osoba pełniąca funkcję organu jednoosobowego uczelni publicznej, której kadencja kończy się z dniem 31 sierpnia 2006 r., może być ponownie wybrana na dwuletnią kadencję.

Art. 271. Do przewodów habilitacyjnych i postępowań o nadanie stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 251 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 272. 1. Z dniem 1 stycznia 2006 r. tworzy się Biuro Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

2. Do dnia 31 grudnia 2005 r. obsługę administracyjną Państwowej Komisji Akredytacyjnej wykonują jednostki organizacyjne urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Art. 273. Istniejący w dniu wejścia w życie ustawy Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej działający na podstawie ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2 staje się Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 203, z tym że jego statut wymaga zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Art. 274. 1. Uprawnione organy uczelni spełniających wymagania określone w art. 56 ust. 2 lub art. 58 ust. 4 nadadzą statuty odpowiadające przepisom niniejszej ustawy do dnia 30 czerwca 2006 r.

2. Uprawnione organy uczelni publicznych niespełniających wymagań określonych w art. 56 ust. 2 lub art. 58 ust. 4 przedłożą właściwym ministrom do zatwierdzenia, nie później niż do dnia 30 marca 2006 r., statuty odpowiadające przepisom niniejszej ustawy.

3. Założyciel lub uprawniony organ uczelni niepublicznej przedłożą ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego do zatwierdzenia, nie później niż do dnia 30 marca 2006 r., statuty odpowiadające przepisom niniejszej ustawy.

4. W przypadku gdy uczelnia nie wypełni obowiązku, o którym mowa w ust. 1—3, właściwy minister nada jej statut w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 275. 1. Do dnia 31 grudnia 2006 r. zachowuje moc art. 24 ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2 oraz art. 22 ustawy wymienionej w art. 276 pkt 3.

2. Do dnia 31 sierpnia 2006 r. zachowują moc art. 75—139 ustawy wymienionej w art. 276 pkt 2 oraz art. 49—70 ustawy wymienionej w art. 276 pkt 3.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4 ust. 3a, art. 4a ust. 2 pkt 1 i 2, art. 4a ust. 2 pkt 3, art. 4a ust. 2 pkt 4, art. 4a ust. 2 pkt 5, art. 16 ust. 6, art. 33 ust. 2, art. 33b ust. 1, art. 143 ust. 3, art. 149 ust. 2, art. 149 ust. 3, art. 152i, art. 176 ust. 1 i art. 178¹ ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 276 pkt 2, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 ust. 3, art. 9 pkt 1 i 4, art. 9 pkt 2, art. 9 pkt 3, art. 9 pkt 5, art. 29 ust. 7, art. 42 ust. 1, art. 44, art. 162, art. 167 ust. 3, art. 187, art. 192 ust. 1, art. 224, art. 228 ust. 2 niniejszej ustawy, a dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 25 ust. 2 oraz art. 30 ustawy, o której mowa w art. 276 pkt 2, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 95 ust. 1 i art. 105 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2006 r.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 276 pkt 3, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 22 niniejszej ustawy, a dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 276 pkt 3, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 95 ust. 1 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2006 r.

5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 41 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 41, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 276. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1992 r. Nr 10, poz. 40, z późn. zm.³⁷⁾);
- 2) ustawa z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z późn. zm.³⁸⁾);

- 3) ustawa z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z późn. zm.³⁹⁾).

Art. 277. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2005 r., z tym że:

- 1) art. 94 oraz art. 151 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.;
- 2) art. 107—150 oraz art. 152—158 wchodzi w życie z dniem 1 września 2006 r.;
- 3) art. 99 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 199 wchodzi w życie z dniem 1 października 2006 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

³⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 7, poz. 44, z 1997 r. Nr 96, poz. 590, Nr 107, poz. 688, Nr 115, poz. 741 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 141, poz. 1184, z 2003 r. Nr 179, poz. 1750 oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 836.

³⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 103, poz. 1129, Nr 111, poz. 1193 i 1194 i Nr 126, poz. 1383, z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i 34, Nr 150, poz. 1239, Nr 153, poz. 1271 i Nr 200, poz. 1683, z 2003 r. Nr 65, poz. 595, Nr 128, poz. 1176, Nr 137, poz. 1304 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206, Nr 152, poz. 1598 i Nr 179, poz. 1845 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 23, poz. 187 i Nr 94, poz. 788.

³⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i Nr 150, poz. 1239, z 2003 r. Nr 65, poz. 595, Nr 137, poz. 1304 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206, Nr 152, poz. 1598 i Nr 179, poz. 1845 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71 i Nr 23, poz. 187.